

Vilniaus universitetas
Komunikacijos fakultetas
Knygotyros ir dokumentotyros institutas

Valerija Novickaja
Leidybos magistrantūros studijų 2 k. studentė

PASAULIO KNYGOTYROS PERIODIKA PO ANTROJO PASAULINIO KARO
MAGISTRO BAIGIAMASIS DARBAS

Vadovė: prof. dr. Aušra Navickienė

Vilnius, 2011

Novickaja, Valerija

No 161 Pasaulio knygotyros periodika po Antrojo pasaulinio karo.: magistro baigiamasis darbas / Valerija Novickaja; mokslinis vadovas prof. dr. Aušra Navickienė; Vilniaus universitetas. Komunikacijos fakultetas. Knygotyros ir dokumentotyros institutas. – Vilnius, 2011. – 94 lap. Bibliogr.: p. 52-55 (54 pavad.).

UDK 002.2(050)

Reikšminiai žodžiai: *knygotyra, bibliotekininkystė, leidyba, knygotyros periodika, pasaulio knygotyros periodiniai leidiniai, žurnalas, biuletenis.*

Magistro baigiamojo *darbo objektas* – knygotyros periodika, leidžiama pasaulyje nuo Antrojo pasaulinio karo. *Darbo tikslas* – nalizuoti ir įvertinti po Antrojo pasaulinio karo įvairiose pasaulio šalyse leidžiamus knygotyros periodinius leidinius. *Darbo uždaviniai:* aptarti knygotyros mokslo ryšį su artimais jai mokslais; apibrėžti knygotyros periodikos sąvoką; nustatyti knygotyros periodinių leidinių vaidmenį knygotyros mokslui; išanalizuoti knygotyros periodikos susiformavimą; sudaryti pasaulio knygotyros periodikos, leidžiamos po Antrojo pasaulinio karo, sąrašą; aprašyti įvairių pasaulio šalių mokslinius ir nemokslinius knygotyros periodinius leidinius. Naudojami šaltinių ir vidinės dokumentų analizės, lyginimo ir apibendrinimo metodai, o taip pat empiriniai tyrimo metodai, tokie kaip dokumentų analizė ir paskirstymo rangais metodas. Analizuojant pačius leidinius, įvairią literatūrą ir internetinius šaltinius bandoma sukurti bendrą pasaulio knygotyros periodikos, leidžiamos Antrojo pasaulinio karo vaizdą. Nustatyta knygotyros periodikos svarba knygotyros mokslui ir knygyninkystės sričių atstovams. Sudarytas 441 knygotyros periodinį leidinį apimantis sąrašas, vadovaujantis juo nustatytos daugiausiai leidinių leidžiančios šalys bei produktyviausias knygotyros laikotarpis po Antrojo pasaulinio karo. Pastebėtos leidinių kiekio mažėjimo ir skaitmeninio tendencijos. Atkreipiamas dėmesys į sunkią Lietuvos padėti knygotyrinių periodinių leidinių srityje.

Magistro darbas gali būti naudingas knygotyrininkams, tradicinės ir elektroninės leidybos, bibliotekininkystės bei kitiems komunikacijos ir informacijos mokslininkams, leidybos, komunikacijos mokslų disciplinų dėstytojams, leidėjams, žurnalistams bei studentams.

TURINYS

1. KNYGOTYRA IR KNYGOTYROS PERIODINIAI BEI TĘSTINIAI LEIDINIAI	8
1.1. Knygotyros mokslas	8
1.2. Knygotyros periodiniai bei tęstiniai leidiniai	11
2. MOKSLINĖ PASAULIO KNYGOTYROS PERIODIKA.....	18
2.1. Pasaulio moksliniai knygotyros periodiniai leidiniai	20
2.2. Mokslinė knygotyros periodika Lietuvoje.....	31
3. KITI PASAULIO KNYGOTYROS PERIODINIAI LEIDINIAI.....	35
IŠVADOS.....	49
BIBLIOGRAFINIŲ NUORODŲ SĄRAŠAS.....	52
SUMMARY	56
1 priedas. Knygotyros periodinių ir tęstinių leidinių sąrašas.....	57

IVADAS

Periodinė spauda yra istoriškai labai svarbi. Skirtingai nuo knygų, periodiniai leidiniai pasižymi tam tikrais privalumais: tai yra geriausias einamosios informacijos šaltinis, kadangi jie spausdinami dažnai, be to ši informacija kurį laiką būna aptarinėjama periodikoje prieš patenkant į knygas. Periodiniuose leidiniuose dažniausiai būna publikuojama pati naujausia informacija apie naujas sroves, produktus, tyrimus bei teorijas. Taigi periodinė spauda yra geriausias šaltinis ieškant trumpalaikės ar specializuotos informacijos.

Knygotyros periodinių leidinių atsiradimą paskatino knygų leidybos ir knygų prekybos vystymasis, naujų problemų atsiradimas ir aktualūs leidėjų ir knygų prekybininkų suinteresuotumas. Knygotyros periodiniai leidiniai, t.y. žurnalai, laikraščiai, biuleteniai, rinkiniai, mokslo organizacijų darbai, leidžiami tam tikrais laiko tarpais arba neturintys griežto periodiškumo, kurie yra skirti skirtingoms knygų, knyginkystės ir knygotyros problemoms aptarti.

Pasaulyje yra tyrinėjama skirtingų sričių periodika arba laikotarpių, pavyzdžiui profesinė spauda, medicinos spauda. Apskritai lietuviškos periodinės spaudos raidą tyrė V. Urbonas. Lietuvoje leidėjų profesinės spaudos sampratą ir raidos tendencijas nagrinėjo J. Zinkevičienė ir E. Buivydienė. Vladas Žukas straipsnyje „Nepasirodę knygotyros leidiniai“ nagrinėjo taip ir neišleistus knygotyros leidinius. Osvalda Janonis tyrinėjo bibliografijos periodinius leidinius straipsnyje „1981–1985 metų periodiniai bibliografiniai leidiniai“. Taip pat yra atlikti bandymai sudaryti knygotyros periodikos sąrašus, pavyzdžiui, leidinyje „In Octavo“ paskelbtas sąrašas „100 knygos istorijos žurnalų ir biuletenių“, vėliau šis sąrašas buvo papildytas Daivos Narbutienės ir paskelbtas „Knygotyros“ 35 tome. Tačiau minėtas sąrašas neapima visų pasaulio knygotyros periodinių leidinių, todėl nėra galutinis.

Mokslo tiriamojo darbo **objektas** – knygotyros periodika, leidžiama pasaulyje po Antrojo pasaulinio karo. Šis laikotarpis pasirinktas todėl, kad po karo įvyko daug pasikeitimų pasaulyje. Iki karo sukaupta knygotyros mokslinė ir praktinė bazė daugelyje šalių buvo sunaikinta. Dauguma iki tol leistų periodinių leidinių išnyko ir vos keli pasiekė mūsų dienas. Todėl po karo iškilo prarastos bazės atstatymo užduotis. Šiame darbe kalbant periodiniu knygotyros leidinius omeny turimi bus ir tęstiniai leidiniai.

Darbo **tikslas** – išanalizuoti ir įvertinti po Antrojo pasaulinio karo įvairiose pasaulio šalyse leidžiamus knygotyros periodinius leidinius.

Nustatytam tikslui pasiekti iškelti darbo **uždaviniai**:

1. Aptarti knygotyros mokslo ryšį su artimais jai mokslais;
2. Apibrėžti knygotyros periodikos sąvoką;
3. Nustatyti knygotyros periodinių leidinių vaidmenį knygotyros mokslui;
4. Išanalizuoti knygotyros periodikos susiformavimą;
5. Sudaryti pasaulio knygotyros periodikos, leidžiamos po Antrojo pasaulinio karo, sąrašą;
6. Aprašyti įvairių pasaulio šalių mokslinius ir nemokslinius knygotyros periodinius leidinius.

Darbas yra istoriografinio pobūdžio. Jame analizuojama pasaulio knygotyros periodikos raida bei pateikiami surinkti ir išanalizuoti duomenys apie skirtinguose regionuose leidžiamus knygotyrinius periodinius leidinius. **Tyrimo metodas** – šaltinių ir vidinės dokumentų analizės, lyginimo ir apibendrinimo metodai, empiriniai tyrimo metodai, tokie kaip dokumentų analizė, paskirstymo rangais metodas ir duomenų analizė. Analizuojant pačius leidinius, įvairią literatūrą ir internetinius šaltinius bandoma sukurti bendrą pasaulio knygotyros periodikos, leidžiamos Antrojo pasaulinio karo vaizdą. Darbe, naudojant kaip pirminius, taip ir antrinius šaltinius, apibendrinami ir klasifikuojami empiriniai faktai. Turint omeny, kad daugumos leidinių nėra pasiekiami Lietuvos bibliotekose, daugiausiai buvo naudojamasi internetiniais šaltiniais.

Aptariant struktūrą, darbą sudaro trys dalys. Pirma dalys sudaro teorinę magistro darbo dalį, antra ir trečia dalys yra praktinės. Teorinėje dalyje analizuojami literatūros ir interneto šaltiniai, siekiant išnagrinėti teorinę su knygotyra ir knygotyriniais periodiniais leidiniais susijusią medžiagą. Praktinėje dalyje yra pristatomas ir aptariamas savarankiškai atliktas tyrimas siekiant išanalizuoti pasaulio knygotyros periodiką.

Pirmoji darbo dalis skirta aptarti knygotyros mokslo ryšiui su jam artimais mokslais, terminijai, nustatyti knygotyros periodinių leidinių svarbą mokslui bei aptarti knygotyrinės periodikos susiformavimui. Įvairiuose šalyse naudojami skirtingi terminai mokslui apie knygą apibūdinti. Didelį poveikį knygotyros mokslui bei požiūriui į jį padarė šalyse vyravusi politinė padėtis bei ideologija. Šioje dalyje taip pat apibrėžiama mokslinės periodikos sąvoka ir apibūdinamos jos savybės, pateikiama trumpa mokslinės periodikos atsiradimo istorijos apžvalga. Toliau aptariami nemoksliniai knygotyros periodiniai leidiniai, t.y. bibliofilinė, informacinė bei profesinė periodika, jos skirtumas nuo mokslinės periodinės spaudos. Ši dalis svarbi, siekiant išsiaiškinti kokie būtent leidiniai darbe yra laikomi knygotyriniais.

Antroje dalyje trumpai pristatoma bendra pasaulio knygotyros periodikos, leidžiamos po Antrojo pasaulinio karo statistika, o taip pat ir pasaulio mokslinių knygotyros periodinių leidinių statistika ir jos kiekio kaita. Taip pat aptariami kai kurių šalių moksliniai knygotyros leidiniai.

Trečioje dalyje aptariami specializuoti ir profesiniai knygotyros periodiniai leidiniai, skirti bibliotekininkams, leidėjams, spaustuvininkams ir knygų prekeiviams, taip pat leidiniai skirti bibliofilams ir kolekcionieriams bei į masinį skaitytoją orientuota knygotyros periodika.

Darbe naudojama tiek tradicinė, t.y. spausdinta, tiek ir elektroninė literatūra bei šaltiniai. Daug svarbios informacijos gauta iš darbe naudotų enciklopedinių leidinių: „Knygotyra: enciklopedinis žodynas“, jame pateikta informacija apie knygotyros periodinius leidinius ir knygotyros terminų apibrėžimai, „Tarybų Lietuvos enciklopedija“ bei internetinė „Didžiosios sovietinės enciklopedijos“ versija. Su knygotyros mokslo raida ir problematika supažindina darbe naudota Krzysztof Migoń knyga „Наука о книге“ (Mokslas apie knygą). Rusų autorės A. Belovickajos mokomasis leidinys „Общее книговедение“ (Visuotinė knygotyra) ir lietuvių autorių kolektyvo parengtas vadovėlis „Knygotyra“. supažindina su knygotyros mokslu, jo problematika bei metodais. L. L. Volkovos ir O. V. Andrejevos mokomajame leidinyje „Книговедческая периодика“ (Knygotyros periodika) pateikiama gausi informacija apie knygotyros periodinius leidinius ir jų vaidmenį mokslui bei informacija apie Rusijos knygotyros periodiką. Svarbios informacijos suteikė ir elektroninė enciklopedijos „Книга“ (Knyga) versija. Tam tikri faktai apie periodinius leidinius sužinoti iš įvairių šalių nacionalinių bibliotekų viešai kompiuterių tinklais prieinamų katalogų. Ypatinga gausus yra Australijos nacionalinės bibliotekos fondas. Taip pat darbe naudojamos V. Urbono monografijos „Lietuvių periodinė spauda“, kurioje analizuojama lietuvių periodinių leidinių raida nuo jų atsiradimo iki šių dienų, ir „Lietuvių žurnalas“, kuriame nagrinėjami žurnalų ir žurnalinių leidinių sistemos formavimasis ir raida. Knygotyros ir dokumentotyros instituto išleistas informaciniame leidinyje „Knygotyros katedra“ pristatoma katedros veikla, į kurią įeina ir mokslo darbų leidinio „Knygotyra“ leidyba. Mokslo darbų tęstinis leidiniai „Knygotyra“ ir „Bibliografija“ aprašyti bei kai kurie rusiški leidiniai yra aprašyti *de visu*. Apie skirtingų šalių mokslinius knygotyros periodinius leidinius informacija gauta iš skirtingų internetinių šaltinių. 1999 m. Lietuvoje leidžiamo leidinio „Knygotyra“ 35 tome jo skaitytoju vertinimui buvo pateiktas leidinyje „In Octavo“ skelbtas sąrašas, tačiau jis buvo papildytas D. Kauno stažuotės Vokietijoje metu surinktais duomenimis apie kai kuriuos leidinius, kurie nebuvo įtraukti į šį sąrašą, bei informacija apie Lietuvoje ir Lenkijoje leidžiamus knygotyros leidinius.

Kaip pagrindas buvo paimtas „Knygotyroje“ pateiktas sąrašas „Tęstiniai pasaulio knygotyros leidiniai“, kuriame yra paskelbta informacija apie 115 knygotyros leidinių. Naudojantis minėta

literatūra, internetiniais šaltiniais ir pasaulio bibliotekų elektroniniais katalogais buvo sudarytas pasaulio knygotyros periodikos, leidžiamos nustatytu laikotarpiu sąrašas, kurį sudaro 441 leidinys. Sąrašas pateikiamas šio darbo priede [1 priedas].

Verta atkreipti dėmesį ir į ribojimus rašant šį darbą. Viena iš kliūčių yra užsienio šalių knygotyros bei jai artimų sričių periodinių leidinių Lietuvos bibliotekose nebuvimas. Dėl šios priežasties dauguma užsienio šalių leidiniai yra aprašyti naudojant įvairius antrinius šaltinius: straipsnius, enciklopedijas ar žurnalų internetinius puslapius. Kita kliūtis yra kalbos barjeras, dėl kurio kyla sunkumų ieškant informacijos apie užsienio, o ypač tolesnių šalių periodinius leidinius. Trečia kliūtis yra tai, kad ne visa informacija yra patalpinama internete. Periodikos paiešką apsunkino ir tai, kad ne visose šalyse naudojamas terminas „knygotyra“ arba „knygos mokslas“. Prancūzijoje sutinkamas terminas „bibliologija“. Anglakalbėse šalyse nenaudojamas nei vienas iš šių terminų, o knygotyros tyrimai vyksta bibliografijos ir bibliotekininkystės rėmuose. Minėti ribotumai lemia tai, kad darbe paminėta ne visa pasaulio knygotyros periodika.

Magistro darbas gali būti naudingas knygotyrininkams, tradicinės ir elektroninės leidybos, bibliotekininkystės bei kitiems komunikacijos ir informacijos mokslininkams, leidybos, komunikacijos mokslų disciplinų dėstytojams, leidėjams, žurnalistams bei studentams.

1. KNYGOTYRA IR KNYGOTYROS PERIODINIAI BEI TĘSTINIAI LEIDINIAI

1.1. Knygotyros mokslas

Prieš pradėdant knygotyros periodikos apžvalgą vertėtų išsiaiškinti, kas yra knygotyros mokslas. Knygotyra yra sistemiškai sutvarkytos mokslinės žinios apie knygą kaip objektyvų socialinės realybės reiškinį: apie knygos prigimtį ir esmę, apie logines ir istorines formas, jos egzistavimo, judėjimo, raidos ir funkcionavimo procesus bei dėsningumus; tai naujų žinių apie knygą gavimo metodas; knygos pažinimo rezultatų organizavimo būdas į teorinius knygotyros žinių komponentus, tai yra kategorijas, sąvokas, apibrėžimus, požiūrius, sampratas, teorijas, arba į teoriškai išsąmonintas taisykles, būdus, procedūras, kitaip tariant praktinės knygotyros veiklos metodikas tam tikroje knyginkystės srityje (leidybos, prekybos, bibliotekininkystės, bibliografijos) kaip realios, tikros knygos jos knygotyros vienybėje egzistavimo būdo [30]. „Tarybų Lietuvos enciklopedijoje“ knygotyra apibūdinama kaip „mokslas, tiriantis knygas ir jų gamybą, raštijos ir spaudos kūrimą, spaudinių platinimą ir naudojimą. Apima knygos istoriją, knygų leidybos istoriją, metodiką ir organizaciją, knygos meną, knygų prekybą, bibliotekininkystę, bibliografiją, bibliofiliją“ [29].

Verta taip pat pastebėti, kad knygotyra domina knygą plačiąja prasme, tai yra knygą kaip teorinį modelį, kuris atspindi knygos esmę ir formas bei jos egzistavimo ir funkcionavimo būdus. Kitaip tariant knygą suprantama ne kaip tam tikras materialus knygos leidinys, o kaip apibendrintas teorinis modelis. Taigi sąvoka knygą apima visus įmanomus leidinių tipus: knygas, laikraščius, žurnalus, biuletenius, brošiūras, informacinius lapelius ir kt.

Istoriškai susiformavę knygotyros dalykai yra vieni su kitais susiję ir sudaro funkcionalią sistemą. Knygotyros mokslas vystėsi iš bibliografijos ir literatūros istorijos, leidybos, bibliotekininkystės, knygų prekybos, bibliofilijos patirties, švietimo ir informavimo poreikio. Tolesnis knygotyros vystymasis vyko spartaus knyginės produkcijos augimo, knyginkystės institucijavimo ir profesionalėjimo bei visapusiškos (mokslinės, politinės, visuomeninės) knygos tyrinėjimo naudoms dėka [17]. Taigi XIX a. pabaigoje – XX a. pradžioje pradėjęs formuotis savarankiškas knygotyros mokslas pasižymėjo tuo, kad ilgą laiką gyvavo ir vystėsi kaip kelių atskyrų disciplinų junginys. Šiuolaikinė knygotyra teorija naudoja istorinę patirtį, remiantis ja vystosi, leidžiant atskleisti knygos mokslo specifiką, jo vaidmenį ir vietą tarp kitų mokslų, pagrįstai nustatyti dalyką, tyrimo objektą, metodus ir sąvokas [30].

Krzysztof Migoń straipsnyje „Особенности Восточноевропейского книговедения и формирование национальных научных школ до Второй мировой войны“ (Rytų Europos knygotyros ypatumai ir nacionalinių mokslinių mokyklų formavimasis iki Antrojo pasaulinio karo) atkreipia dėmesį į tai, kad kiekvienos šalies politinė santvarka, istorinė patirtis, kalbos skirtumai ir mokslinės srovės daro poveikį knygotyros raidai šalyje ir skirtingų koncepcijų formavimuisi [17].

Mokslinėje literatūroje daugiausiai nagrinėjamas knygotyros sudėties klausimas, t.y. kokios disciplinos ir žinių sritys sudaro knygotyrą. Kalbant apie knygos mokslą, anglų ir prancūzų specializuotoje literatūroje naudojamas terminas „bibliologija“, vokiečiai naudoja terminus „bibliotekininkystė“, „knygotyra“, „knygos mokslas“. Skirtingu metu buvo vartojami įvairūs artimi knygotyrai terminai, tokie kaip „bibliognozija“ bei kai kurie kiti, dabar jau praktiškai nebevartojami. Anglakalbėje literatūroje retai vartojami terminai „bibliologija“ ar „knygotyra“, taip pat ir knygotyriniai tyrimai vyksta bibliotekininkystės arba bibliografijos, literatūros, leidybos, bibliotekų istorijos ar kitų disciplinų rėmuose. Panaši situacija ir Ispanijoje, Portugalijoje bei Lotynų Amerikoje, kur knygotyra susieta su bibliografija ir bibliotekininkyste. Amerikietišku ir angliškų koncepcijų poveikis jaučiamas ir Kanados, Australijos, Naujosios Zelandijos, Indijos, Japonijos bei Afrikos šalių knygotyroje. Toks lygiagretus terminų egzistavimas atspindi ilgalaikę tarpdisciplininę knygotyros tradiciją [30]. Kitaip tariant parodo sąsają tarp giminingų mokslinių disciplinų.

Knygotyrą sudaro trys blokai santykinai savarankiškų mokslinių disciplinų. Pirmasis yra bibliografija, antrasis – knygos gamyba arba leidyba – jungia redagavimo teoriją ir praktiką, knygos meninę konstrukciją arba knygos meną. Trečią bloką sudaro biblioplistika, bibliotekininkystė, t.y. knygos naudojimas, vartojimas ir platinimas [35]. Dėl kompleksinio pobūdžio ir jos objekto universalumo knygotyra aktyviai sąveikauja su kitais mokslais. Knygotyra vienija mokslo disciplinas, kurias sudaro: knygos istorija, leidybos, knygynų, bibliotekininkystės, bibliografijos istorija, teorija, metodai ir organizavimas. Knygotyros disciplinoms būdingas funkcinis požiūris į knygą iš esamų ar potencialių skaitytojų pozicijos. Tai iš esmės lemia jų ypatumus ir sukuria realų pagrindą kiekvienos disciplinos ir viso komplekso atskyrimui nuo gretimų sričių žinių [49].

Leidybinė, tipografinė, knygų prekybos ir bibliotekinė praktika, išleistų knygų apskaitos ir platinimo visuomenei principų poreikis reikalavo teorinio įprasminimo, kitaip tariant vientiso mokslo sukūrimo. Nors teorinis knygos esmės ir reikšmės įprasminimas įvyko dar senovėje, bandymai sukurti naują ypatingą mokslo sritį, skirtą knygos tyrinėjimams, atsirado tik XVIII a. antrojoje pusėje. Taip atsirado bibliografija, vėliau bibliotekininkystė, ir tik XIX a. pabaigoje pradėjo vystytis knygotyra. Bibliografija ir bibliotekininkystė tapo šiuolaikinės knygotyros pagrindu, paskui tapusios knygotyros

sudėtine dalimi, jos vystosi ir kaip savarankiški teoriniai bei taikomieji mokslai [45]. Knygotyros istorijos darbuose dažnai pradinis knygotyros mokslo raidos etapas vadinamas bibliografiniu, o vėlesnis, prasidėjęs XIX a. antrosios pusės, vadinamas bibliotekiniu.

Istorinė bibliografijos, kuri šiais laikais suprantama pirmiausiai knygų kaip katalogavimo ir aprašymo teorijos ir praktikos visuma, raida parodo, kad būtent šioje disciplinoje reikia ieškoti knygotyros ištakų, kadangi iš pradžių bibliografijos užduotys buvo panašios į vėliau knygotyros iškeltois užduotimis. Bibliografija apėmė ne tik knygų katalogavimą, bet ir įvairiapusių istorines, teorines bei technines problemas, kurios šiandien būtų priskirtos bibliologijai. Neretai pačios sąvokos bibliografija, bibliologija ir knygotyra sutapatinamos.

XIX a. besiplėtojantis bibliotekų darbas reikalavo savo teorinių ir organizacinių pagrindų, kitaip tariant mokslo, kuris reguliuotų praktiką. Taip pradėjo vystytis mokslas apie bibliotekas ir jų darbą, kuris iš pradžių apsiribojo tik bibliotekų klausimais, tačiau vėliau apėmusi ir kai kurias istorines bei šiuolaikines knygos problemas. Tokiu būdu bibliotekininkystė pretendavo tapti bibliografijos pakaitalu ir apimti visą knygos tyrinėjimo sritį. Neretai terminas „bibliotekininkystė“ naudojamas plačiaja prasme, priskiriant ne tik su bibliotekomis susijusius reiškinius, bet ir bendrus su knyga, skaitytojais, moksline informacija ir kitais klausimais. Tačiau XX a. bibliotekininkystės rėmai pradėjo siaurėti ir ji vis dažniau buvo suprantama kaip mokslas susijęs su bibliotekomis ir jų darbu.

Bibliotekininkystės vystymosi procesą lydėjo knygotyros atsiradimas. Abi disciplinos yra veikiamos viena kitos, jas sieja nuolatinis ryšis, tačiau nuo pat pradžių tai buvo savarankiškos disciplinos. Knygotyra yra svarbi bibliotekininkystės sudėtinė dalis Vokietijoje. Pagal anglakalbių šalių tradiciją bibliotekininkystė apima ir bibliologines problemas. Sovietų Bibliotekininkystės atstovai pastebėjo, kad knygotyros problemų eksploatavimas praturtina bibliotekininkystės teorinį pagrindą. Lenkijoje bibliotekininkystė iš pradžių buvo bibliografijos dalis, vėliau vis dažniau buvo priskiriama knygotyrai ir tik vėliau buvo išskirta kaip atskira disciplina, įeinanti į bibliologinių disciplinų kompleksą [45].

Bibliografija ir bibliotekininkystė, susiformavusios anksčiau nei knygotyra, apėmė nemažą dalį bibliologinių problemų. Bibliografijos tikslas yra knygų aprašymas katalogavimas, bibliotekininkystės – bibliotekų funkcionavimas, o pagrindiniu knygotyros tyrimų objektu tapo knyga ir jos aplinka. Knygotyros mokslas, pradžioje orientavosi į uždavinių, susijusių su istoriniais knygos kūrimo aspektais, sprendimą, vėliau įsitvirtino kaip pakankamai šiuolaikinė disciplina, susitelkusi ties knygos funkcionavimo visuomenėje klausimais. Kartu su bibliografais bei bibliotekininkais knygotyros pagrindų kūrime dalyvavo ir kiti knygininkystės atstovai: leidėjai, tipografai, bibliofilai, knygų

prekybininkai. Kurdami efektyvią knygų kūrimo ir apyvartos sistemą, jie siekė rasti jai mokslinį pagrindą. Taigi istorinės knygotyros metodai ir problematika buvo tobulinami spaudos istorijos tyrinėjimų pagrindu, bibliofilai sąlygojo susidomėjimą senąja knyga, bibliografija ir kita informacija apie knygas vystėsi sąlygojama glaudaus ryšio su leidėjais ir pan. XIX a. pabaigoje pradėjusi vystytis knygotyra skirtingose šalyse turėjo savo specifinį charakterį. XX a. daugumoje Europos valstybių mokslas apie knygą įsitvirtino kaip savarankiška disciplina. Tačiau ne visur knygos tyrimai paskatino knygotyros autonomizaciją [14, 45].

Įvairūs mokslininkai turi skirtingus požiūrius į knygotyrą ir jos sudėtines dalis. Yra bibliografinės knygotyros koncepcijos, kai knygotyra priskiriama bibliografijai. Kitas požiūris yra bibliotekininkystės knygotyros koncepcija, kurioje knygotyra traktuojama kaip bibliotekininkystės sudėtinė dalis. Kiti mokslininkai mano, kad visos trys disciplinos yra savarankiškos ir skiriasi viena nuo kitos skirtingu mokslo uždavinių suvokimu. Bibliografija, bibliotekininkystė ir knygotyra formavosi drauge ir tebediskutuojama dėl jų savarankiškumo bei integralumo. Šiame darbe laikomasi požiūrio, kad knygotyra turi kalbėti apie visas knygos egzistavimo ir funkcionavimo visuomenėje puses, todėl bibliografija ir bibliotekininkystė laikomos sudėtine knygotyros dalimi.

Suprantama, kad susiformavus teoriniams pagrindams stiprėjo ir knygotyros ryšiai su kitais mokslais, kūrėsi moksliniai centrai ir periodiniai leidiniai.

1.2. Knygotyros periodiniai bei tęstiniai leidiniai

Knygotyros periodinių leidinių atsiradimas buvo paskatintas knygų leidybos ir knygų prekybos vystymosi, naujų problemų atsiradimo bei leidėjų ir knygų prekybininkų suinteresuotumo. Knygotyros periodinė spauda turėjo didelį poveikį knyginkystei. Knygotyros spauda „Knygotyros enciklopediniame žodyne“ apibrėžiama kaip „periodiniai, tęstiniai ir serialiniai leidiniai nagrinėjantys knygotyros teoriją, istoriją, metodiką ir organizaciją“ [12]. Knygotyros periodiniai leidiniai – žurnalai, laikraščiai, biuletiniai, rinkiniai, mokslo organizacijų darbai, leidžiami tam tikrais laiko tarpais arba neturintys griežto periodiškumo, skirti skirtingoms knygų, knyginkystės ir knygotyros problemoms. Knygotyros moksliniai tyrimai įvairiais būdais, susiję su kitomis disciplinomis. Knygotyra apima visas knyginkystės sritis, todėl leidiniai skirti bibliotekininkams, leidėjams, bibliofilams irgi traktuojami kaip knygotyriniai.

Periodinė spauda yra ne tik komunikacinė sistema, leidžianti dalintis aktualia informacija, ji visada buvo laikoma svarbiu knygotyros mokslo šaltiniu, kuris išsaugojo savo laikų „kvapą“: įvairius

dokumentus, straipsnius, ataskaitas, polemika, daug svarbių ir smulkių faktų, kurie yra vertingi tyrėjams. Periodinėje spaudoje galima rasti informacinę ir bibliografinę medžiagą, atspindinčią leidyklų įvairių laikotarpių veiklos ypatumus bei apimančią svarbias tam tikro laikotarpio knygotyros problemas. Knygotyros periodika apima įvairią medžiagą knygyninkystės tyrinėjimui: įstatymai, reglamentai ir direktyvos, reglamentuojantys knygų leidybą ir prekybą, straipsnius ir apybraižas apie knygyninkystę, monografinius ir mokslo populiarinimo darbus, statistinius duomenis, ikonografinę ir iliustracinę medžiagą: leidėjų ir knygų prekeivių portretus, knygų puslapių bei titulinį lapų faksimiles, tipografijų bei knygynų vaizdus ir kt. Didelę reikšmę turi ir reklaminė medžiaga, kuri leidžia nustatyti tikslią leidėjų ar knygynų buvimo vietą, specializaciją, veiklos datas, o taip pat ir skaitytojų kontingentą. Periodiniuose leidiniuose pateikta medžiaga leidžia tyrinėti knygų rinką skirtingu epochų metu, sekti knygų paklausą, tokiu būdu gauti svarbius duomenis apie skaitymo interesus. Iš knygotyros periodinėje spaudoje pateikiamų duomenų galima sužinoti apie tai, kas ir kaip platino knygas, kaip keitėsi leidybinės produkcijos kiekis bei sudėtis. Kartais tik periodikos dėka galima nustatyti tam tikrą istorinį faktą, nepalikusi pėdsakų kitose šaltiniuose [33].

Seniausiu moksliniu žurnalu, kuriame buvo publikuota informacija apie naujas knygas, laikomas 1665 metais Prancūzijoje išleistas „Journal des scavans“ (Mokslininkų žurnalas). Jo įkūrėjas skelbė, kad jo pagrindu bus tikslus svarbiausių Europoje leidžiamų knygų sąrašas. Naujų knygų recenzijas publikavo tais pačiais metais Londone pradėtas leisti žurnalas „Philosophical Transactions“, nuo 1668 m. Romoje leidžiamas „Giornale de'letterati“. Tačiau siauresnė mokslinės ir profesinės periodinės specializacija įvyko XVIII a. Pirmuoju poligrafijos klausimams skirtu žurnalu tapo „Der Buchdrucker“ (Spaustuvininkas), įkurtas Hamburge. Žurnalas buvo leidžiamas nuo 1766 m. iki 1775 m. Žurnale buvo skiriama dėmesio ir kitoms knygyninkystės problemoms. Pirmasis bibliografinis tęstinis leidinys buvo išleistas Oksforde 1618 m. Iš pradžių tokio pobūdžio leidiniai buvo leidžiami kaip knygų prekybos katalogai. Į knygų prekybininkus buvo orientuotas 1763 m. Paryžiuje įsteigtas savaitinis katalogas, kuris nuo 1782 m. buvo leidžiamas „Journal de la librairie“ (Bibliotekos žurnalas) pavadinimu. Pirmąją savarankišką valstybinę priemonę tapo 1797 m. pradėtas leisti „Journal typographique et bibliographique“ (Tipografinis ir bibliografinis žurnalas), kuris nuo 1814 m. iki šiol leidžiamas pavadinimu „Bibliographic de la France“ (Prancūzijos bibliografija). Pirmojoje XIX a. pusėje atsirado bibliofilinė periodika: Paryžiuje išleistas „Bulletin de Bibliophile“ (Bibliofilo biuletenis) tokiu pavadinimu buvo leidžiamas nuo 1834 m. iki 1875 m., vėliau buvo pervadintas į „Bulletin du bibliophile et du bibliothecaire“ (Bibliofilo ir bibliotekininko biuletenis) ir tokiu pavadinimu buvo leidžiamas iki 1962 m. Knygos meno srityje specializavosi 1864–1943 m. Vokietijoje leistas mėnesinis

leidinys „Archiv für Buchgewerbe und Gebrauchsgraphik“ (Knygų prekybos ir komercinio meno archyvas). 1886 m. taip pat Vokietijoje išleistas knygos ir knygyninkystės istorijai skirtas periodinis leidinys pavadinimu „Sammlung bibliothekswissenschaftlicher Arbeiten“ (Bibliotekų mokslinių darbų kolekcija). XIX a. pabaigoje poligrafiniai žurnalai buvo leidžiami visose pramoninėse šalyse. Aiškėja tokių žurnalų specializacijos tendencija. Atsiranda leidiniai, skirti atskiyroms labai siauroms poligrafijos pramonės sritims. Taip pat pasirodo metiniai leidiniai, kuriose apibendrinami poligrafijos, technologijų vystymosi rezultatai bei publikuojantys rimtus teorinius straipsnius. Knygotyrinę periodika leidžia didžiausios leidybinės firmos, o taip pat ir reklaminius leidinius bei almanachus. XX a. beveik visos šalys pradėjo leisti einamosios bibliografijos leidybinės produkcijos registravimo leidinius. Tuo pačiu metu plačiai paplinta ir bibliofilinė periodinė spauda. Įvairiose pasaulio šalyse leidžiami knygotyros periodiniai leidiniai teorinio ir informacinio pobūdžio, gamybos ir mokslo populiarinimo žurnalai, o taip pat periodiniai leidiniai, skirti siauriems bibliotekininkystės klausimams. Didžiausios bibliotekos leidžia savo periodinius leidinius. Nauja literatūra apie knygas ir knygyninkystę registruojama specialiuose referatiniuose ir kritikos-bibliografijos žurnaluose. Seniausiu iš tokio tipo leidinių buvo 1840–1886 m. Vokietijoje leistas „Anzeiger für Literatur des Bibliothekswissenschaft“ (Literatūros ir bibliotekininkystės indikatorius). Statistinė knygyninkystės informacija skelbiama metraštyje „Statistical Year-book UNESCO“ (UNESCO statistinis metraštis) [47].

Specializuota ir profesinė periodika. Viena iš periodinių leidinių raidos tendencijų yra diferenciacija ir specializacija. Periodikos diferenciacija ir specializacija leidžia atrasti savo specifinę nišą, kreiptis į tam tikrą visuomenės kategoriją ir kuo galima efektyviau paveikti skaitytoją. Specializuotos spaudos sąvoka yra „specifinio turinio ar pobūdžio, dažniausiai siauro profilio periodinis leidinys, skirtas tam tikrų visuomenės sluoksnių ir socialinių grupių skaitytojams, atskirų ūkio šakų, veiklos sričių ir profesijų darbuotojams ir specialistams“ arba „į specialią rinką, į susijusių profesijų specialistus orientuotas periodinis leidinys“ [4]. Specializuotą periodiką sudaro daugelis įvairių tipų leidiniai, iš kurių didžiausią susidomėjimą kelia leidiniai, skirti žmonių kolektyvams, kuriuos jungia bendra profesinė veikla, t.y. profesiniai leidiniai.

Visų profesijų atstovams svarbu tobulėti, gauti naujausią ir aktualiausią savo srities informaciją. Ne išimtis ir leidejai, bibliotekininkai, bibliografai ir kiti knygyninkystės srities atstovai. Profesinė spauda yra galinga komunikacinė sistema, kuri atspindi svarbiausias savo laiko ir erdvės tendencijas. Tai yra svarbus kvalifikacijos kėlimo šaltinis ir vieta, skirta aptarti ir spręsti aktualiausiems klausimams ir problemoms, vienijanti tam tiktos srities profesionalus. Žurnalistikos enciklopedijoje pateikiamas toks profesinės spaudos apibrėžimas: „specifinio turinio, dažniausiai siauro profilio periodiniai

leidiniai, skirti atskirų ūkio šakų ir veiklos sričių specialistams“ [4]. Atlikdama specialistų kvalifikacijos tobulinimo funkciją profesinė periodika skatina tam tikros srities raidą ir kilimą.

XX a. pradžioje daugelyje šalių susiformavo

žurnalai, laikraščiai, biuletiniai, tęstiniai leidiniai ir rinkiniai, skirti leidėjams, taip pat artimų profesijų: poligrafijos, bibliotekininkystės, bibliografijos, knygų meno ir kitų sričių specialistams [4]. Prie knygotyros periodinių leidinių gali būti priskiriami ir valstybinės periodinės ir tęstinės priemonės, tokias kaip nacionalinė bibliografija, knygynų ir bibliotekų katalogai ir pan. Taip pat verta paminėti ir tęstinius knygų ir bibliotekų statistinius leidinius. Prie knygotyros periodikos priskiriami ir informaciniai leidiniai, supažindinantys su einamąja leidybine produkcija, skelbiantys informaciją apie leidyklas, spaustuves ir bibliotekas. Tematiškai knygotyros periodika gali būti skirstoma į:

- leidybinius;
- poligrafinius;
- knygų prekybos;
- bibliotekininkystės;
- bibliografinius;
- bibliofilinius;
- knygos meno ir t.t.

Knygotyros moksliniai periodiniai ir tęstiniai leidiniai. Mokslo kūriniai yra mokslinių tyrimų ar teorinių apibendrinimų rezultatas išreikštas raštu, kurie yra platinami siekiant supažindinti specialistus su paskutiniaisiais mokslo pasiekimais bei tyrimų eiga ir pasiekimais. Nepriklausomai nuo konkrečios mokslo šakos mokslo kūrinio objektas yra pats mokslas – idėjos, faktai, dėsniai ir kategorijos, atrastos mokslininkų. Mokslinis darbas ar tyrimas yra laikomas nebaigtas, jei jo rezultatai nėra išreikšti teksto forma, siekiant perduoti žinias kitiems. Taigi mokslo kūrinio užduotis yra teiginių, hipotezių įrodymas ir argumentavimas, tikslus ir sisteminis mokslo klausimų pateikimas siekiant aprašyti, apibrėžti ir paaiškinti gamtos reiškinius ir visuomeninį gyvenimą, taip pat perduoti sukauptas žinias, pranešti apie naujus tyrinėjimų rezultatus. Taigi mokslo kūriniai yra skelbiami mokslinėje literatūroje, kuri pasižymi tikslumu, išsamumu, objektyvumu, logišku ir nuosekliu dėstymu bei gausiu terminų naudojimu.

Visu pirma vertėtų susipažinti su mokslinės literatūros sąvoka. Didžiojoje sovietinėje enciklopedijoje (rus. „Большая советская энциклопедия“) pateikiamas toks mokslinės literatūros

apibrėžimas: mokslinė literatūra – tai „visuma rašytinių ir spaudos kūrinių, kurie yra sukurti atliekant mokslinius tyrinėjimus ar teoriniai apibendrinimai ir platinami siekiant supažindinti specialistus su naujausiais mokslo pasiekimais, tyrimų eiga ir rezultatais“ [51]. Kitaip tariant mokslinę literatūrą sudaro mokslinių leidinių visuma.

„Knygotyros enciklopediniame žodyne“ pateikiama tokia mokslinio leidinio sąvoka: mokslinis leidinys – tai „leidinys, kuriame skelbiami teoriniai ir (arba) eksperimentiniai tyrimai, mokslo ir kultūros istorijos veikalai, dokumentai, archyvų medžiaga“ [12]. Prie mokslinių leidinių priskiriamos monografijos, mokslo darbų rinkiniai, mokslinės ataskaitos, moksliniai žurnalai, žinytai, enciklopedijos ir pan.

Mokslo pasaulyje svarbų vaidmenį vaidina mokslinė periodika. Periodiniai leidiniai – tai „tuo pačiu pavadinimu, vis naujo turinio, vienodai apipavidalintas, numeruotas arba datuotas, paprastai vieno formato ir apimties reguliariai leidžiamas leidinys“ [12]. Skiriami šie periodinių leidinių tipai: žurnalai, laikraščiai bei biuleteniai. Mokslo komunikacijoje populiariausias naudojamas periodikos tipas yra žurnalas, turintis geresnę išliekamąją vertę nei laikraščiai – patogesnio formato ir geresnės kokybės, todėl žmonės žurnalus linkę kaupti labiau nei laikraščius. Taigi mokslinis žurnalas – tai periodinis arba tęstinis leidinys, kuris yra mokslinės informacijos šaltinis ir mokslo komunikacijos priemonė. Moksliniai žurnalai paprastai yra recenzuojami ir turi redakcines kolegijas, susidedančias iš mokslininkų. Juose skelbiami moksliniai straipsniai, mokslinių leidinių recenzijos ir apžvalgos, taip pat mokslo įstaigų veiklos kronikos.

Moksliniams leidiniams dažnai būna būdingas nepastovus periodiškumas, skirtingai nuo periodinių, kurių periodiškumas yra pastovus. Tačiau kaip ir periodinių leidinių kiekvienas tęstinio leidinio tomas turi tą patį pavadinimą ir yra numeruojamas. Šiame darbe kalbant apie knygotyros periodinius leidinius turimi omenyje bus ir tęstiniai leidiniai.

XVII a. pradžioje rašytinė mokslinė komunikacija daugiausiai vyko per knygas ir biuletenius. Gana greitai buvo pastebėta tokia priklausomybė, jog vienas mokslinis tyrimas lygus vienam pranešimui ar publikacijai, o tai reiškė, kad tuometinis tyrimų rezultatų publikavimo metodas buvo netinkamas. Knygos charakteristika netiko atskirų ar pavienių tyrimų ar eksperimentų rezultatų paskelbimui, nepaisant to daugelis pavienių tyrimų buvo spausdinami brošiūrų ar knygelėlių forma. Taip pat rezultatais buvo dalinamasi su kitų šalių mokslininkais laišku pagalba. Taigi pastebėta, kad norėdami neatsilikti nuo mokslinio pasaulio naujienų tyrėjai pasidarė priklausomi nuo asmeninės korespondencijos. Tačiau pasirodė, kad ir laišakai tarp nedidelių tyrėjų grupių nėra tinkama naujų žinių ir idėjų platinimo priemonė, kaip ir knygos spausdinimas dėl vieno tyrimo. Dauguma laiškų buvo

asmeniniai ir nebuvo siunčiami tiems, kurie galėtų aptarti ar pakritikuoti jų turinį, todėl daugelis nepagrįstų teorijų kurį laiką nebuvo kritikuojamos ar atmetamos. Taigi kilo mintis, kad jei spausdinimo mašinos sudaro galimybę spausdinti didelį knygų skaičių, tai tos pačios spausdinimo mašinos galėtų būti panaudotos daugeliui laiškų kopijų, skirtų plačiam naudojimui, spausdinimui taip sutaupant laiką ir jėgas [21]. Taigi jie atsirado kaip tyrėjų komunikacijos išraiškos forma sustiprėjus ryšiams tarp atskirų šalių ir atsiradus bendravimo poreikiui.

Pirmųjų mokslinių žurnalų atsiradimas datuojamas 1665 m. „Journal des sçavans“ mokslinis literatūrinis žurnalas išleistas Prancūzijoje ir „Philosophical Transactions of the Royal Society“ išleistas Anglijoje 1665 m. buvo pirmieji, kurie pradėjo sistemiskai spausdinti mokslinių tyrimų rezultatus. Tačiau tik XIX a. iš priemonės, skelbiančios tik apie naujus mokslo pasiekimus tapo pagrindiniu mokslinių žinių rinkimo, saugojimo ir platinimo instrumentu. XX a. mokslinė-technologinė revoliucija sukėlė „informacinį sprogamą“, paskatinusį mokslinių publikacijų skaičiaus augimą, o tuo pačiu ir pasikeitimus mokslinių leidinių srityje. Pastebimas periodinių leidinių skaičiaus ir apimties didėjimas, tuo tarpu sumažėja knyginio tipo leidinių. Taip pat pastebima vienkartinių mokslinių rinkinių transformavimosi į tęstinius bei periodinius tendencija [34, 51]. Periodinė spauda yra svarbi spaudos sudėtinė dalis, kuri pasižymi informacijos konkretumu, operatyvumu bei faktinės medžiagos gausumu.

Dauguma mokslinių žurnalų yra specializuoti, tai yra juose publikuojami konkrečios mokslo srities straipsniai, tačiau pasitaiko ir tokiu, kurie skelbia daugelio mokslo sričių straipsnius (dažniausiai tai senesni žurnalai). Straipsniai moksliniuose žurnaluose yra skirti aukštos kvalifikacijos skaitytojams, sugebantiems sudėti sudėtingus mokslinės kalbos komponentus į bendrus vienetus ir išlaikyti juos atmintyje, kitaip tariant, siauros srities specialistams. Neretai jie būna suprantami tik tam tikros srities specialistams, tyrėjams, kadangi juos rašant naudojama specifinė mokslinė kalba, būdinga tam tikram mokslui. Mokslinių žurnalų tikslas yra skleisti originalias tam tikros mokslo srities žinias tarp mokslininkų ir tyrėjų.

Atsiradus ar susiformavus tam tikroms naujoms profesijoms, kultūros ar mokslo sritims bei kryptims, paprastai būna sukuriami ir tam skirti žurnalai ar kita periodinė spauda. Kaip ir kiekvienam mokslui knygotyrai didelę reikšmę turi jos mokslinė periodika, kadangi ji sudaro galimybę dalintis naujausia mokslinė informacija ir atliktų tyrimų rezultatais kur kas greičiau. Mokslines knygas arba monografijas parengti ir išleisti trunka ilgiau, o taip pat toks būdas ne visada yra tinkamas vieno tyrimo rezultatų paskelbimui. Todėl pasaulyje egzistuoja nemažai periodinių leidinių, skirtų knygotyros problemoms.

Apibendrinus galima pasakyti, kad knygotyros periodiniai leidiniai yra tuo pačiu pavadinimu, vis naujo turinio, vienodai apipavidalinti, numeruoti arba datuoti, paprastai vieno formato ir apimties reguliariai leidžiami leidiniai, kuriuose skelbiami teoriniai ir eksperimentiniai tyrimai, mokslo ir kultūros istorijos veikalai, dokumentai, archyvų medžiaga, skirti knygotyros problemų nagrinėjimui.

Šioje dalyje buvo aptarta knygotyros mokslo raida ir jo ryšys su jam artimais mokslais, skirtingų šalių terminija. Nustatyta knygotyros periodinių leidinių svarba mokslui bei aptartas knygotyrinės periodikos susiformavimas. Įvairiuose šalyse naudojami skirtingi terminai mokslui apie knyga apibūdinti. Didelį poveikį knygotyros mokslui bei požiūriui į jį padarė šalyse vyravusi politinė padėtis bei ideologija. Šioje dalyje taip pat apibrėžiama mokslinės periodikos sąvoka ir apibūdinamos jos savybės, pateikiama trumpa mokslinės periodikos atsiradimo istorijos apžvalga. Taip pat aptariami nemoksliniai knygotyros periodiniai leidiniai, t.y. bibliofilinė, informacinė bei profesinė periodika, jos skirtumas nuo mokslinės periodinės spaudos.

Kitoje dalyje aptariama mokslinė pasaulio knygotyros periodika.

2. MOKSLINĖ PASAULIO KNYGOTYROS PERIODIKA

Rašant šį darbą buvo surinkta informacija apie 437 periodinius knygotyros leidinius [1 priedas]. Sąrašas buvo sudaromas naudojantis tiek įvairia literatūra, tiek internetiniais šaltiniais. Kadangi daugumos šalių periodinių leidinių Lietuvos bibliotekose nėra, dauguma leidinių buvo rasti internetiniuose šaltiniuose, kaip, pavyzdžiui, internetiniai įvairių šalių bibliotekų katalogai arba leidyklų, bibliotekų ar universitetų internetiniai puslapiai.

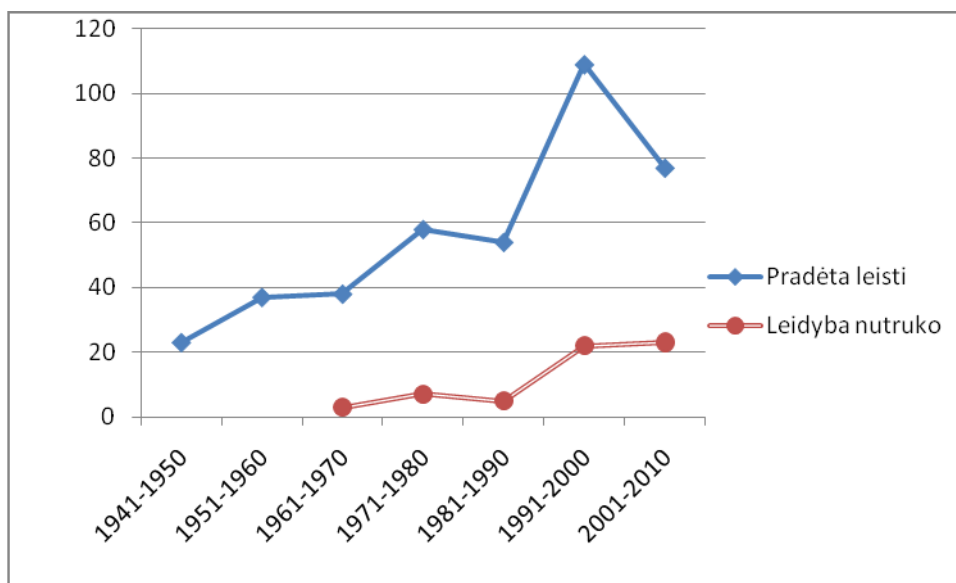
Šalis	Leidinių skaičius
Airija	1
Australija	8
Austrija	4
Baltarusija	3
Bangladešas	1
Belgija	5
Bulgarija	1
Čekija	8
Danija	1
Didžioji Britanija	42
Egiptas	1
Filipinai	1
Indija	5
Indonezija	1
Ispanija	8
Italija	18
Japonija	12
JAV	109
Kanada	16
Kinija	7
Kolumbija	2
Kroatija	1
Lenkija	9
Lietuva	11

Šalis	Leidinių skaičius
Malaizija	1
Meksika	1
Naujoji Zelandija	4
Nigerija	2
Olandija	7
Pakistanas	1
PAR	6
Portugalija	2
Prancūzija	17
Rumunija	1
Rusija	43
Serbija	1
Singapūras	2
Slovėnija	4
Suomija	6
Švedija	2
Šveicarija	1
Taivanas	3
Turkija	1
Ukraina	17
Venesuela	1
Vengrija	5
Vokietija	32
Zimbabvė	1

1 lentelė. Knygotyros periodinių leidinių skaičius

Sąrašą sudaro moksliniai žurnalai ir tęstiniai leidiniai, bibliofiliniai leidiniai, bibliotekų, universitetų ir kitų institucijų biuleteniai ir naujienlaiškai, specializuoti ir profesiniai žurnalai. Į sąrašą neįtrauktos nacionaliniai bibliografiniai leidiniai, kurie yra leidžiami tikriausiai visose šalyse. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamos šalys, kurių periodiniai leidiniai buvo rasti, o taip pat ir rastų knygotyros periodinių leidinių skaičius.

Surinkti leidiniai buvo suskirstyti pagal šalis. Lentelėje pateikti duomenys kiek leidinių ir iš kokių šalių pateikiama sudarytame sąrašė [1 lentelė]. Iš šios lentelės matyti, kad daugiausiai knygotyros periodinių leidinių leidžiama anglakalbėse šalyse: JAV, Kanadoje, Didžiojoje Britanijoje. Akivaizdu, kad knygyninkystės sritis yra labai išvystyta šiose šalyse. Nemažai leidinių leidžiama ir galias knygotyros tradicijas turinčiose Vokietijoje ir Prancūzijoje, o taip pat ir slavų šalyse. Seniausi iki šių dienų išlikę leidiniai kilę iš JAV, Prancūzijos, Vengrijos bei Vokietijos. Šių šalių knygotyros koncepcijos daro didesnę poveikį knygotyros raidai pasaulyje, kitų šalių tyrimai taip pat daugiausiai veikiami šių šalių koncepcijų, todėl daro mažesnę indėlį į benrą knygotyros raidą.

1 pav. Knygotyros periodikos kiekio kaita

Antrojo pasaulinio karo metu daugelio periodinių leidyba buvo sustabdyta. Vėliau kai kurie iš jų buvo atgaivinti, tačiau daugumos leidyba nutruko visam laikui. 1 pav. pavaizduotas po Antrojo pasaulinio karo naujai leidžiamų ir ledinių, kurių leidyba nutruko skaičius, iš kurio matyti, kad XX a. antrojoje pusėje naujų leidinių keikis kiekvieną dešimtmetį vis didėjo, o tai reiškia, kad vystėsi ir knygyninkystės sritis. Didesnis pokytis matomas aštuntajame dešimtmetyje kai Sovietų Sąjungoje dėl

pasikeitusių politinių sąlygų buvo vėl susidomėta tradicine knygotyros problematika, o Vakaruose dėmesys knygos tyrimams pasidėjo dėl skepticizmo tradicinių komunikacijos priemonių atvilgiu, kuri paskatino naujų technologijų atsiradimas. Ypatingai staigus pokytis pastebimas dešimtajame XX a. dešimtmetyje, kuri sąlygojo daug vos per keletą metų pasaulyje įvykusių lemtingų istorinių permainų: Berlyno sienos griūvimas, Šaltojo karo pabaiga ir TSRS žlugimas. Mokslinėse institucijose padidėjęs autonomijos laipsnis leido žymiai pakelti mokslinių tyrimų lygį ir integruotis į pasaulio mokslinę visuomenę. Tačiau po 2000 m. jau pastebimas naujos knygotyros periodikos leidybos sumažėjimas.

2.1. Pasaulio moksliniai knygotyros periodiniai leidiniai

Šalis	Leidinių skaičius	Šalis	Leidinių skaičius
Australija	5	Lietuva	3
Austrija	1	Malaizija	1
Baltarusija	1	Naujoji Zelandija	2
Bangladešas	1	Nigerija	1
Belgija	1	Olandija	3
Bulgarija	1	Pakistanas	1
Čekija	2	PAR	3
Didžioji Britanija	21	Portugalija	2
Egiptas	1	Prancūzija	4
Filipinai	1	Rumunija	1
Indija	4	Rusija	11
Indonezija	1	Serbija	1
Ispanija	3	Singapūras	1
Italija	12	Slovėnija	1
Japonija	7	Suomija	1
JAV	38	Švedija	2
Kanada	8	Taivanas	1
Kinija	6	Ukraina	7
Kroatija	1	Vengrija	2
Lenkija	5	Vokietija	10

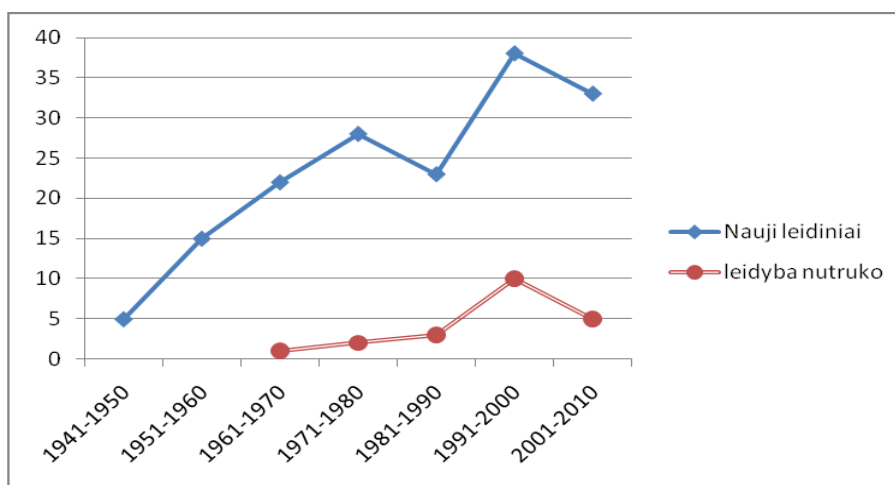
2 lentelė. Mokslinių knygotyros periodinių leidinių skaičius

Didelę reikšmę knygotyros mokslui turi mokslinė periodika. Mokslinė periodika leidžia sparčiau skelbti ir dalintis tyrimų rezultatais, naujausiais atradimais bei svarbia mokslui informacija. Knygotyros moksliniai periodikos leidiniai nuo kitų knygotyros periodinių leidinių skiriasi tuo, kad juose skelbiama mokslinė informacija, skirta mokslininkams.

Iš 441 sukaupame sąrašė pateiktų pasaulio knygotyros periodinių leidinių 180 yra mokslinio pobūdžio. Leidiniai sąrašė yra suskirstyti į mokslinius ir kitokius leidinius. Moksliniai periodiniai leidiniai, leidžiami skirtingose šalyse yra suskaičiuoti. 2 lentelėje pateikiamas mokslinių knygotyros periodinių leidinių įvairiose šalyse kiekis.

Iš lentelės matyti, kad daugiausiai mokslinio pobūdžio periodikos yra leidžiama JAV, Rusijoje, Vokietijoje, Didžiojoje Britanijoje, o taip pat ir Italijoje, Kanadoje, Japonijoje, Kinijoje, Ukrainoje. Akivaizdu, kad anglakalbėse šalyse, kurių leidinių yra daugiausiai, aktyviai vyksta knygotyros tyrimai. Bibliotekos, mokslo įstaigos bei įvairios draugijos ir sąjungos nuolat padidina knygos tyrimų skaičių. Būtent šių šalių mokslininkų pasiekimai daro didelį poveikį pasaulio knygotyros mokslui. Jų mokslininkų išvystytos koncepcijos daro poveikį kitų šalių, neturinčių gilių tradicijų, knygotyros mokslui.

Lyginant naujai leidžiamų ir nustojusių eiti mokslinių knygotyros periodinių leidinių kiekio kaitos tendenciją su bendra knygotyros periodikos kiekio kaita, matoma, kad tendencija išlieka ta pati: didžiausias pakilimas aštuntasis bei dešimtas dešimtmečiai, o paskutiniuoju metu periodikos kiekis pradėjo mažėti [2 pav.]. Tačiau kalbant apie mokslinę periodiką po 2000 m. nors ir atsirado mažiau naujų leidinių, mažiau jų ir baigė savo egzistavimą.

2 pav. Mokslinių knygotyros periodinių leidinių kiekis

Vienas seniausių knygotyros periodinių leidinių, išgyvenęs iki XXI a. ir yra JAV 1813 m. įsteigtas leidinys „Proceedings of the American Antiquarian Society“ (Amerikos Antikvarų draugijos darbai), kuriame skelbiami straipsniai apie Amerikos knygos istoriją ir kultūrą, naujausi moksliniai tyrimai. Žurnalo periodiškumas buvo 2 numeriai per metus. Dar visai neseniai 2008 m. spalį pasirodė paskutinis leidinio numeris. Mūsų dienų sulaukė ir dar pirmojoje XX a. pusėje pradėti leisti žurnalai „Library Quarterly“ (1931-), „Journal of the Rutgers University Libraries“ (1937-).

JAV leidžiamų knygotyros mokslinių leidinių kiekis yra didžiausias. Tai parodo, kad šioje šalyje knygotyra kelia didelį susidomėjimą, atliekami tyrimai. Verta pastebėti, kad Amerikoje nenaudojama sąvoka „knygotyra“, tačiau knygotyros tyrimai skelbiami bibliotekininkystės leidiniuose. Šioje šalyje yra daug draugijų besidominčių knyga ir jos istorija, atliekančių tyrimus ir skelbiančių juos savo leidiniuose. Knygotyrinius periodinius leidinius leidžia ne tik kiekvienos valstijos pagrindinės bibliotekos, bet ir smulkesnės, specializuotos bibliotekos ar jų asociacijos. Pavyzdžiui, 1983 m. Žydų bibliotekų asociacijos išleistas „Judaica Librarianship“ (Žydų bibliotekininkystė). Tai yra metinis žurnalas, kuriame nagrinėjami visi žydų bibliotekų ir knygų aspektai.

Kaip ir kitose šalyse Jungtinėse Valstijose mokslinius žurnalus leidžia ir moksliniai centrai. Pavyzdžiui, 1966 m. Floridos universitete pradėtas leisti žurnalas „Journal of Library History“, kurio leidyba 1976 m. perėmė Teksaso universitetas. Leidinio pavadinimas 1988 m. buvo pakeistas į „Libraries & Culture“, o 2006 m. į „Libraries & the Cultural Record“, tokiu pavadinimu žurnalas eina iki šiol. Tai yra kas ketvirtį „University of Texas Press“ leidžiamas žurnalas, kuriame pateikiami skirtingų pasaulio šalių mokslininkų straipsniai. Leidinys yra puikus šaltinis bibliotekininkystės, archyvistikos, muziejistikos, istorijos bei informacijos mokslų atstovams. Taip pat universitetų leidžiami jau minėtas „Library Quarterly“, kurio leidėjas „University of Chicago Press“, „Current Studies in Librarianship“ (Einamieji bibliotekininkystės tyrinėjimai), leidžiamas „University of Rhode Island“, „Journal of Modern Periodical Studies“ (Šiuolaikinės periodikos tyrimų žurnalas) – „Pennsylvania State University“, „American Periodicals“ (Amerikos periodika) – „Ohio State University Press“, „Book History“ (Knygos istorija) ir „portal: Libraries & the Academy“ – „The Johns Hopkins University Press“.

Su bibliotekininkyste nesusiję leidiniai JAV dažniausiai apima knygos istorijos, bei leidybos sritis. Vienas iš tokių leidinių yra „Book History“ (Knygos istorija). Tai yra nuo 1998 m. leidžiamas metinis mokslinis žurnalas skirtas visiems knygos istorijos aspektams aptarti: kūrimo, leidybos, spaudos, sklaidos ir naudojimo. Žurnale publikuojami moksliniai straipsniai autorystės, leidybos,

spaudos, žiniasklaidos, platinimo, knygos meno, prekybos, bibliotekų, cenzūros, literatūros kritikos, skaitymo įpročių, autorių teisių, taisyklių formavimosi, literatūros agentūrų tematika.

Kitas panašaus pobūdžio žurnalas buvo 1990 m. išleistas „Book Research Quarterly” (Ketvirtiniai knygos tyrimai). Keturis kartus per metus periodiškumu leidžiamas žurnalas rinkoje neišsilaikė ilgai, jo leidyba nutruko jau 1991 m. Žurnale buvo pateikiami straipsniai apie knygų kūrimo leidybos, platinimo praeitį, dabartį ir ateitį.

Dar vienas panašaus pobūdžio leidinys yra Amerikos spaudos asociacijos 1979 m. įsteigtas „Printing History“ (Leidybos istorija). Jame skelbiami moksliniai straipsniai apie spausdinimą, leidybą, knygas, šriftus, tipografiją, popierių ir kitus leidybos pramonės šakos istorijos dalykus.

Kitas žurnalas yra 1989 m. įsteigtas kas keturis mėnesius išeinantis „Publishing Research Quarterly” (Ketvirtiniai leidybos tyrimai). Šis leidinys siūlo originalius tyrimus ir analizes aprėpiančius visus leidybos pramonės sritis. Žurnale analizuojami knygų, žurnalų, laikraščių tūrinio kūrimas, gamyba, platinimas ir marketingas bei politinių, ekonominių, socialinių ir technologinių sąlygų poveikis leidybos sričiai. Žurnale publikuojami moksliniai straipsniai, tyrimų ataskaitos, apžvalgos, esė, atsiminimai, statistiniai duomenys, laišakai, pastabos ir knygų recenzijos.

Panaši situacija su knygotyros tyrimų publikavimu yra ir Didžiojoje Britanijoje. Su knygotyros mokslu susiję straipsniai ir tyrimai yra skelbiami bibliotekininkystės periodinėje spaudoje. Seniausias iki šių dienų išlikęs mokslinis žurnalas yra „New Library World“ (Naujas bibliotekų pasaulis), leidžiamas nuo 1898 m. Skirtingai nuo daugelio kitų knygotyros leidinių šis orientuojasi į knygos, leidybos ir bibliotekų ateitį. Jame nagrinėjamos socialinės, ekonominės, kultūrinės ir technologinės tendencijos bei jų poveikis leidybai ir bibliotekoms.

1975 m. įsteigtas žurnalas „The British Library Journal“. Išleidžiami 2 žurnalo numeriai per metus. Žurnale spausdinami moksliniai straipsniai fondų, saugojamų Britų bibliotekoje, tyrinėjimai, šių fondų istorija. Nuo 2000 metų leidžiama elektroninė žurnalo versija. Kiti bibliotekų leidžiami moksliniai periodiniai leidiniai yra „Bodleian Library Record“, „ALISS Quarterly“, „Art Libraries Journal“.

Didžiojoje Britanijoje taip pat leidžiami ir siauresnės srities moksliniai knygotyros periodiniai leidiniai. Tokie, pavyzdžiui, yra „African Research & Documentation“, „Audiovisual Librarian“, „Asian Libraries“. Pirmajame publikuojami Afrikos bibliotekininkystės tyrimams Didžiojoje Britanijoje reikalinga medžiaga. Antrasis kas ketvirtį supažindindavo su audiovizualinių bibliotekų paslaugomis, multimedija ir technologijomis. Paskutinis buvo skirtas bibliotekininkystės Azijos

šalyse tematikai. Tačiau verta atkreipti dėmesį į tai, kad tokia periodika nebuvo leidžiama ilgai, ji arba nutrukdamo, arba leidiniai buvo sujungiami su kitais.

Knygotyrai svarbi bibliotekininkystės ir informacijos periodika, leidžiama šioje šalyje. Didžiojoje Britanijoje yra ne vienas toks leidinys. 1969 m. pradama žurnalo „Journal of Librarianship“ (Bibliotekininkystės žurnalas). Jis buvo leidžiamas iki 1990 m., o nuo 1991 m. jis tapo „Journal of Librarianship & Information Science“. Tai yra ketvirtinis tarptautinis žurnalas, skirtas bibliotekininkams, informacijos mokslininkams ir specialistams, kuriuos domina savo srities naujovės ir pokyčiai. Kitas panašus į šį žurnalą yra nuo 2007 m. tris kartus per metus leidžiamas „Library and Information Research“. Bibliotekininkystei ir informacijos mokslams skirtas ir žurnalas „Aslib Proceedings“, išeinantis nuo 1949 m. maždaug 6 numerių per metus periodiškumu. Šiame leidinyje nagrinėjami bibliotekininkystės ir informacijos, žurnalistikos, tradicinės ir elektroninės leidybos klausimai, interneto ir naujų technologijų svarba ir poveikis.

Taip pat leidžiami leidybos tematikos moksliniai žurnalai. Vienas iš tokių yra 1984 m. atsiradęs „Print Quarterly“, kuris leidžiamas po 1 tomą, sudarytą iš keturių numerių, per metus. Tai yra vienas iš pirmaujančių tarptautinių žurnalų, skirtų knygos menui nuo jo atsiradimo iki šių dienų. Žurnale spausdinami nauji straipsniai plačia tematika, įskaitant grafika, ikonografija, socialinę ir kultūros istoriją, populiariąją kultūrą, spaudos, surinkimo, knygų iliustravimo, dekoravimo būdus, tokius kaip graviravimas, medžio raižymas, litografijos ir skaitmeninė grafika. Žurnalas siekia apimti Azijos, Lotynų Amerikos, Afrikos, o taip pat ir Vakarų tradicijas. 1980 m. pasirodė leidybos mokslinis žurnalas „Learned Publishing“, kuriame nagrinėjami visi leidybos aspektai, pateikiamos srities naujovės ir tendencijos.

1977 m. įsteigtas žurnalas „Publishing History: The Social, Economic and Literary History of Book, Newspaper and Magazine Publishing“. Du kartus per metus leidžiamame žurnale skelbiami straipsniai knygos istorijos tema, pranešimai apie konferencijas ir diskusijas, pateikiamos apžvalgos ir ataskaitos.

1987 m. Londono universiteto Slavų ir Rytų Europos studijų mokyklos (University College London) padedant Britanijos bibliotekos (The British Library) darbuotojams leidžia žurnalą „Solanus“ [23]. Tai metinis žurnalas, kuriame nagrinėjami spaudos Rusijoje ir Rytų Europoje aspektai. Kurie apima spaudos ir leidybos istoriją, dabartinę spausdintos žiniasklaidos būklę, bibliotekininkystę, bibliografiją, skaitytojų, knygų prekybą, cenzūrą, tyrimus ir knygos meną, straipsnius apie archyvus bei rankraštines knygas. Žurnalo vyriausia redaktorė yra Dr. Christine Thomas Britanijos bibliotekos Slavų ir Rytų Europos kolekcijos skyriaus darbuotoja.

Kanados knygotyros yra veikiama JAV ir Prancūzijos knygotyros koncepcijų. Dauguma mokslinių periodinių leidinių yra leidžiama universitetų. Čia taip pat aktyvios įvairios draugijos ir asociacijos. Knygotyros mokslui svarbus yra ketvirtinis 1976 metais pasirodęs mokslinis žurnalas „Canadian Journal of Information & Library Sciences“ (Kanados Informacijos ir Bibliotekininkystės mokslų žurnalas). Tai yra tarptautinėje erdvėje pripažintas leidinys, publikuojantis straipsnius dviem kalbomis: anglų ir prancūzų. Žurnale skelbiami naujausių tyrimų rezultatai informacijos mokslų srityje, knygu, programinės įrangos ir technologijų apžvalga.

Vienas naujausių Kanados mokslinių leidinių yra 2006 m. pradėtas leisti „Partnership: The Canadian Journal of Library & Information Practice & Research“ (Partnerystė: Kanados bibliotekininkystės praktikos ir tyrimų žurnalas). Jo periodiškumas yra 2 numeriai per metus. Žurnale publikuojami straipsniai teoriniai ir praktiniai tyrimai ir naujovės, konferencijų pranešimai, apžvalgos ir nuomonės.

Gilias knygotyros tradicijas turi Prancūzija. Čia knygotyrai apibūdinti naudojamas terminas „bibliologija“. Šioje šalyje taip pat aktyvi draugijų ir asociacijų veikla. 1967m. Internacionalinės bibliologų asociacijos iniciatyva įsteigtas leidinys „Schéma et Schématisation : Revue Internationale de Bibliologie“ (Schema ir schematizavimas: tarptautinis knygotyros žurnalas). Jame galima rasti straipsnių informacijos ir komunikacijos mokslų, knygotyros, knygos istorijos, knygotyros santykį su kitais mokslais, knygotyrą kitose šalyse, naujų technologijų tematika. 1971 m. Guyenne bibliofilų draugija pradėjo leisti žurnalą „Revue française d'Histoire du Livre“ (Prancūzų knygos istorijos žurnalas). Jame spausdinami straipsniai ir kritiniai pranešimai knygos istorijos tematika. Leidinys išeina kas ketvirtį.

1975 m. įsteigtas žurnalas „Revue de Bibliologie“ (Bibliologijos apžvalga). Per metus išleidžiami 4 žurnalo numeriai yra skirti knygotyros klausimams.

1982 m. 2 kartus per metus pradėdamas leisti „Gazette du Livre Médiéval“ (Viduramžių knygos biuletėnis). Leidinys skirtas viduramžių knygai, jame publikuojami straipsniai ir pastabos apie viduramžių knygos istoriją, o taip pat informuojama apie naujus projektus, mokslinius tyrimus, diskusijas, susitikimus ir pan., pateikiamos knygų recenzijos ir bibliografinė informacija, informuojama apie paroda bei seminarus.

Vienas geriausiai žinomu Prancūzijos knygotyrinių periodinių leidinių yra 1990 m. įsteigtas knygotyros mokslinis tęstinis leidinys „In Octavo“ . Tai tarptautinio knygos istorijos, leidybos, ir skaitymo tyrinėtojų susivienijimo inicijuotas leidinys, kuris buvo leidžiamas kas pusmetį. Tęstinis leidinys nustojo eiti 1997 m.

Turtinga Vokietijos knygotyros mokslinė periodika. 1884–1990 m. Leipcige ir Berlyne buvo leidžiamas žurnalas „Zentralblatt für Bibliothekswesen“ (Centrinis bibliotekininkystės žurnalas), kuris gali atlikti savotiško knygotyros literatūros XIX–XX a. žinyno vaidmenį.

1926 m. įsteigtas tęstinis mokslo leidinys „Gutenberg-Jahrbuch“ yra vienas seniausių iki šiol išlikusių Vokietijoje leidžiamų knygotyros periodinių leidinių. Tai yra vienas svarbiausių pasaulyje mokslinis metraštis, kuriame nagrinėjami Gutenbergo temai skirti tyrinėjimai, spaudos meno istorijos ir knygos istorijos tyrinėjimai. Leidinyje spausdinami įvairių šalių įvairių autorių, vokiečių, anglų, prancūzų, italų ir ispanų kalbomis straipsniai spaudos istorijos nuo pradžios iki dabarties, įskaitant popieriaus istoriją, bibliotekas, knygų prekybos ir leidybos, šriftų dizaino, modernius tekstų rinkimo ir spausdinimo procesus, spaudos ir naujų medijų vystymąsi bei knygų iliustracijų, įrišimo, laikraščių ir spaudos ir kitais klausimais. Šiuo metu metraščio redaktorius yra Prof. Dr. Stephanas Füsselas iš Johanneo Gutenbergo universiteto. Leidinio apimtis yra apie 400 puslapių [9].

1945–1990 m. laikotarpyje dviejuose Vokietijos miestuose – Leipcige ir Frankfurte prie Maino – buvo leidžiami skirtingi žurnalai vienodu pavadinimu „Börsenblatt für den Deutschen Buchhandel“ (Vokietijos knygų prekybos biuletenis) [47]. Šiuo metu 2 kartus per savaitę leidžiamas vienas iš jų išlikęs Frankfurto prie Maino leidinys. Juose nagrinėjami knygyninkystės teoriniai ir praktiniai klausimai, bendri knygotyros klausimai, knygos istorija, skelbiami reklaminiai pranešimai ir naujų knygų sąrašai.

1950 m. pradėtas leisti žurnalas „Libri: International journal of libraries and information services“ (Libri: Tarptautinis bibliotekų ir informacinių paslaugų žurnalas) [16]. Tai yra tarptautinis žurnalas leidžiamas anglų kalba Miunchene. Jo redaktorių kolegiją sudaro nariai iš skirtingų šalių. Žurnalo tikslas yra skelbti originalius straipsnius apie visus bibliotekų ir informacinių paslaugų aspektus ir išlaikyti aukštą akademinio rašymo ir leidybos tradiciją. Nuo 2008 m. žurnalas yra prieinamas internetu. Žurnalo svetainėje PDF formatu prieinami numeriai nuo 1999 m.

1953 m. išleidžiamas straipsnių rinkinys „Archiv für Geschichte des Buchwesens“ (Knygos istorijos archyvas). Jo periodiškumas yra 1 numeris per metus. Leidinys apima apie kelis šimtus puslapių, kuriuose spausdinami straipsniai iš knygos ir spaudos istorijos nuo jos atsiradimo iki šių laikų.

1974–2002 m. leistas žurnalas „Buchhandelsgeschichte“ (Knygų prekybos istorija). 4 kartus per metus leidžiamo žurnalo šaknis yra iš istorinės Vokietijos leidėjų ir bibliotekų asociacijos komisijos. Leidinyje publikuojami moksliniai knygos ir spaudos istorijos straipsniai. Be to, pateikiamos naujų publikacijų apžvalgos.

1976 m. įsteigtas žurnalas „Wolfenbütteler Notizen zur Buchgeschichte“ (Volfenbiutelio knygos istorijos užrašai), kuriame nagrinėjami bibliotekų ir knygos Vokietijoje istorijos klausimai. Naujas jo numeris pasirodo kas pusmetį.

1978 m. pradėtas leisti kas ketvirtį išeinantis žurnalas „Internationale schulbuchforschung“ (Tarptautiniai mokyklinės knygos tyrimai). Tai yra Georgo Eckerto instituto leidinys, kuriame vokiečių bei anglų kalbomis publikuojami tarptautiniai mokyklinių vadovėlių tyrinėjimai. 2009 m. buvo pakeistas žurnalu „Journal of Educational Media, Memory, and Society“ (Mokymo medijų, atminties ir visuomenės žurnalas).

1987 m. įsteigtas metinis žurnalas „Editio“ [6]. Šis leidinys skirtas teksto kritikos ir redagavimo mokslui. Jame publikuojami straipsniai suteikia informacijos apie pagrindines teorines ir metodines naujoves bei praktinę redagavimo pusę. Jame reguliariai spausdinama konferencijų informacija, bibliografinė informacija ir apžvalgos, skelbiami naujausių tyrinėjimų rezultatai.

1988 m. įsteigtas „Journal für Druckgeschichte“ (Spaudos istorijos žurnalas), kurio periodiškumas 4 numeriai per metus. Biuletėnis leidžiamas Tarptautinio spaudos istorijos klubo ir vienijantis daugelio šalių ekspertus, norinčius keistis su jų profesijomis susijusiais projektais ir suvestinėmis. Leidiniu siekiama palengvinti spausdintinių istorinių tyrimų prieinamumą. Darbai biuletenyje spausdinami jų autorių kalbomis, t.y. anglų, vokiečių ir prancūzų, su santraukomis kitomis kalbomis. Nuo 1995 m. leidžiamas nauja serija.

Tais pačiais metais pasirodė Georgo Eckerto instituto, padedant UNESCO, 2 kartus per metus leidžiamas biuletėnis „Newsletter“ (Naujienlaiškis). Jame anglų ir prancūzų kalbomis yra skelbiama informacija apie tarptautinius mokyklinių vadovėlių tyrimus. Jame buvo pristatyti tyrinėtojai ir jų tyrimų temos, pranešama apie pokalbius ir susitikimus, susijusius su mokyklinių vadovėlių tyrimais, publikacijas ir stipendijų programas. Biuletėnis buvo leidžiamas iki 2001 m.

Artimoje Vokietijai Austrijoje 1952 m. pradėtas leisti plačios tematikos iliustruotas žurnalas „Biblos: Beiträge zu Buch, Bibliothek und Schrift / Herausgegeben von der Österreichischen Nationalbibliothek“ (Biblos: Knygų bibliotekų ir rašto apžvalga / Redaguojama Austrijos nacionalinės bibliotekos). Jame pateikiama informacija apie bibliotekas, rašto ir knygos istoriją, atsiliepimai apie knygas, skiriamas dėmesys jų apipavidalinimui ir kitiems knygotyros, bibliotekininkystės, dokumentacijos ir bibliografijos klausimams [2].

Olandijoje Leidene 1971 m. įsteigtas žurnalas „Quaerendo: A quarterly journal from the Low Countries devoted to manuscripts and printed books“ (Quaerendo: ketvirtinis Žemutinių šalių žurnalas, atsidavęs rankraštinėi ir spausdintai knygai). Taigi, tai yra 4 kartus per metus išeinantis

leidinys, spausdinantis mokslinius straipsnius anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis. Žurnale publikuojami straipsniai apie rankraščius ir spausdintas knygas.

1972 m. Amsterdame pradėdamas leisti metinis „Stichting Drukwerk in de Marge“ (Spausdinto fondo atsarga) biuletenis. Jame publikuojami straipsniai apie spaudos istoriją bei pateikiamos įvairių renginių (konferencijų, parodų, atidarymų, diskusijų ir pan.) apžvalgos.

1994 m. Olandijoje Hagoje išleidžiamas Olandijos knygos istorikų metinis žurnalas „Jaarboek voor Nederlands Boekgeschiedenis“ (Olandų knygos istorijos metraštis). Santraukos šiame žurnale pateikiamos ir anglų kalba.

Didelį indėlį knygotyrai daro ir Italijos mokslininkai. Todėl verta paminėti ir kelis šioje šalyje leidžiamus žurnalus. Vieną seniausių Mokslinių Italijos leidinių leidžia „Casa Editrice Leo S. Olschki“ [20]. Nuo 1899 m. čia leidžiamas žurnalas „La Bibliofilia“ (Bibliofoilija). Tai yra seniausias ir didžiausią autoritetą ir tarptautinį pripažinimą turintis Italijos knygotyros periodinis leidinys. Žurnalas skirtas spaudos istorijai, leidybai ir knygų platinimui aptarti. Jame pateikiami moksliniai tyrimai ir kritiniai atsiliepimai. Tos pačios leidyklos leidinys „Nuovi annali della Scuola speciale per archivisti e bibliotecari“ (Naujos archyvarų ir bibliotekininkų mokyklos metraštis), leidžiamas nuo 1987 m. yra skirtas archyvistikos ir bibliotekininkystės mokslininkams.

Vienas iš mokslinių institucijų leidžiamų mokslinių knygotyros periodikos pavyzdžių yra Florencijos universiteto nuo 2003 m. leidžiamas metinis žurnalas „Scrineum Rivista“. Leidinyje publikuojami originalūs straipsniai dokumentotyros, spaudos ir knygos istorijos temomis.

Svarbu paminėti ir Rusijos mokslinius knygotyros periodinius ir tęstinius leidinius. Čia yra susiformavusi savotiška knygotyros mokykla. Antrojo pasaulinio karo metu iki tol leistos knygotyros periodikos leidyba nutruko, todėl pasibaigus karui kilo sukurtos teorinės ir praktinės bazės atkūrimo problema. 1952 m. įkurtas žurnalas „Библиотеки СССР. Опыт работы“ (TSRS bibliotekos. Darbo patirtis), 1992 m. buvo pervadintas į „Библиотековедение“ (Bibliotekininkystė). Išėina 6 žurnalo numeriai per metus. Jo redakcinę kolegiją sudaro pasaulyje pripažinimą gavę mokslininkai. Žurnalas skirtas bibliotekininkams, knygotyriminkams, bibliofilams, bibliografams ir kitiems informacijos mokslų atstovams [31].

1959 m. gegužės mėnesį pradėtas leisti žurnalas „Книга. Исследования и материалы“ (Knyga. Tyrimai ir medžiaga), kuris yra pagrindinis Rusijos mokslinis knygotyros tęstinis leidinys, puikiai užsirekomendavęs save ir užsienio šalyse, tokiose kaip Didžioji Britanija, JAV, Vokietija, Lenkija, Bulgarija ir kitose [50]. Šio leidinio iniciatoriais buvo Visasąjunginių knygų rūmų (Всесоюзная книжная палата) direktorius N.N. Kucharkov, profesorius N.P. Kiseliiov, P.Ch.

Kananov, N.I. Sacharov ir žymus bibliografas I.M. Kaufman, kurie ir tapo pirmosios leidinio redaktorių kolegijos nariais. Šiuo metų žurnalo redaktorius yra B.V. Lenskij. Iš pradžių rinkinį leido Visasajunginių knygų rūmų leidykla, vėliau leidykla „Книга“, leidykla „Книжная палата“, „Терра“, „Наука“. Nuo 2002 metų gruodžio leidinio redakcija persikėlė iš Rusijos knygų rūmų į mokslinį knygos kultūros istorijos centrą prie akademinės leidybos centro „Мокслас“ (Научный центр исследований истории книжной культуры при Академиздатцентре "Наука" РАН). Leidinio turinį sudaro kompleksas problemų, susijusių su knyga visose jos apraiškose, o pagrindinis jo tikslas yra parama knygotyros mokslo raidai ir knygininkystei. Nuolatinis žurnalo skyrius sudaro: knygotyros teorija ir metodologija, šiuolaikinė leidyba, bibliotekininkystė, knygos menas, redagavimo teorija ir praktika, knygos istorija, bibliofilija, chronika ir recenzijos [42].

Kiek vėliau, 1973–1983 m., buvo leidžiamas žurnalas „Фёдоровские чтения“ (Fiodorovo skaitymai). Tomas už 1983 metus buvo išleistas 1987 m. Žurnalo tematika buvo analogiška rinkinio „Книга. Исследования и материалы“ tematikai [47].

1974 m. buvo leidžiamas straipsnių rinkinys „Книжная торговля. Исследования и материалы“ (Knygų prekyba. Tyrimai ir medžiaga). Jo leidyba truko 15 metų. Per tuos metus jame buvo publikuojami straipsniai skirti knygų paklausos klausimams, bukinistinės knygos prekybai, naujoms knygų prekybos ir platinimo formoms ir metodams, knygų gamybos technologijų modernizavimui bei daugeliui kitų knygininkystės srities klausimų.

1975–1980 m. leidžiamas žurnalas „Актуальные проблемы книговедения“ (Aktualios knygotyros problemos), skirtas knygotyros problemų tyrinėjimams.

Vienas naujausių Rusijos moksliniu žurnalu yra nuo 2005 m. leidžiamas „Библиосфера“ (Bibliosfera) – pirmasis už Uralo leidžiamas tokios tematikos periodinis leidinys. Tai yra ketvirtinis leidinys, skirtas bibliografams, bibliotekininkams, knygotyriminkams ir informatikams.

Svarbu paminėti ir kaimyninių šalių knygotyros mokslinę periodiką. Baltarusijos nacionalinė biblioteka leidžia metinį mokslo straipsnių rinkinį „Бібліятэчны веснік: зборнік артыкулаў“ (Bibliotekų naujienos: straipsnių rinkinys). Tai yra visiškai naujas periodinis leidinys. Jis skirtas bibliotekinės ir informacinės aplinkos formavimo klausimams ir problemoms.

„Przegląd Biblioteczny“ (Bibliotekų apžvalga), leidžiamas nuo 1927 m. yra seniausias Lenkijos bibliotekininkystės mokslinis žurnalas. Tai yra keturiskart per metus išeinantis leidinys, kuriame nagrinėjama bibliologijos ir bibliotekininkystės tyrimų problematika, taip pat apimami įvairūs knygininkystės, informacijos visuomenėje aspektai. Žurnale publikuojami originalūs straipsniai, tyrimų

ir seminarų ataskaitos, įvykių kronikos, recenzijos ir kritiniai straipsniai, konferencijų medžiaga, interviu su bibliotekininkystės ir informacijos mokslų atstovais.

Nuo 1956 m. Vroclave leidžiamas „Roczniki Biblioteczne“ (Bibliotekų metraštis) [22]. Leidinio iniciatoriumi ir pirmuoju redaktoriumi iki 1980 m. buvo Antoni Knot (1904-1982). 1981-1996 m. vyriausiojo redaktoriaus funkciją atliko Kazimiera Maleczyńska, o nuo 1997 m. metraščio vyriausioji redaktorė yra Anna Żbikowska-Migoń. Iki 1980 m. per metus buvo išleidžiami 2 tomai, vėliau situacija pasikeitė – žurnalas leidžiamas kartą per metus, taip pat sumažėjo ir jo apimtis. Moksliniame metraštyje skelbiami knygotyros ir bibliotekininkystės sričių straipsniai. Nagrinėjami teoriniai ir praktiniai knygotyros ir susijusių sričių, knygos ir bibliotekų istorijos Lenkijoje ir pasaulyje klausimai, skelbiamos vietinių ir užsienio mokslinių publikacijų recenzijos, mokslinio gyvenimo kronika.

Lenkijoje Vroclave nuo 1970 metų buvo leidžiamas metinis mokslinis knygotyros žurnalas „Studia o książce“ (Knygos tyrimai), skirtas knygos teorijai ir metodologijai. Jo iniciatoriumi ir pirmuoju redaktoriumi buvo Karol Głombiowski [19]. Metraščio leidyba nutruko 1993 metais.

Šiek tiek toliau esanti Ukraina pasižymi mokslinės knygotyros periodikos gausa. 1993 m. įsteigtas žurnalas „Бібліотечний вісник“ (Bibliotekų naujienos) [46]. Tai mokslinis knygotyris leidinys. Jame nagrinėjamos bibliotekininkystės, bibliografijos, dokumentotyros, knygotyros ir informacinės veiklos problemos. Leidžiamas 6 kartus per metus.

1996 m. pasirodė panašaus pobūdžio leidinys „Вісник Книжкової палати“ (Knygų rūmų naujienos) [46]. Turint omeny, kad tai yra mokslinis leidinys jo periodiškumas yra labai dažnas – tai yra mėnesinis žurnalas. Jo problematiką sudaro knygotyra, bibliotekininkystė, bibliografija, leidyba, teisiniai leidybos ir knygų platinimo aspektai, analitinės-statistinės šalyje išleistų leidinių apžvalgos.

1998 m. išleistas leidinys „Бібліотечна планета“ (Bibliotekų planeta) [46]. Tai yra kas 4 mėnesius leidžiamas žurnalas, kuriame nagrinėjami bibliotekininkystės, bibliografijos, knygotyros, dokumentotyros ir informatikos klausimai.

Gana neseniai, 2004 m., pradėtas leisti žurnalas „Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія“ (Bibliotekininkystė. Dokumentotyra. Informologija), skirtas bibliotekininkams ir kitiems informacijos mokslų atstovams [46]. Informacija jame pateikiama ukrainiečių, rusų ir anglų kalbomis.

Leidybos ir poligrafijos sritims skirtas mokslinis žurnalas pasirodė Ukrainoje 1964 m. Leidinys „Поліграфія і видавничча справа“ (Poligrafija ir leidybos amatas) pasirodo periodiškumu 2 kartai per metus.

2.2. Mokslinė knygotyros periodika Lietuvoje

Kalbant apie Lietuvą 1940–1945 m. lietuvių periodikos leidimas buvo laikinai sustojęs. Iš pradžių Lietuva okupavus Raudonajai armijai, vėliau prasidėjus Antrajam pasauliniam karui ir Lietuvą okupavus vokiečiams, dauguma žurnalų nustojo eiti. Okupantai stengėsi perimti periodinės spaudos leidimą į savo rankas, todėl buvo leidžiami tik kai kurie anksčiau pradėti leisti žurnalai, o vėliau ir visai nutruko. Tik pasibaigus karui periodinė spauda pradėjo atgyti.

Įvairių mokslo sričių specialistams reikėjo erdvės, kurioje jie galėtų skelbti savo pasiekimus bei tyrimų rezultatus, naujas žinias bei idėjas. Be to, mokslo darbuotojams publikacijų skelbimas tapo privalomu dalyku. Šiam tikslui labai tiko tęstinio tipo leidiniai, kurių leidyba pagausėjo 7-ame dešimtmetyje. 1961 metais susiformavo tęsinių žurnalo tipu leidinių serija „Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbai“, kuri apjungė mokslo darbų rinkinius, kuriuos anksčiau kiekviena aukštoji mokykla leido atskirais pavadinimais. Tęstinio tipo leidinius leido Lietuvos mokslų akademija ir jos institutai bei kitos mokslo įstaigos, įvairios draugijos, sąjungos bei kitos organizacijos. Ne išimtis ir knygotyros mokslo specialistai.

Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla 1961 m. Vilniuje išleido leidinį mokslo darbų metinį tęstinį leidinį „Bibliotekininkystė ir bibliografija“. Vyriausioju redaktoriumi buvo Adolfas Ivaškevičius. Šis leidinys nebuvo ilgalaikis – pasirodė tik du tomai. Antrasis tomas buvo išleistas 1963 m. Leidinyje be bibliotekininkystės ir bibliografijos nagrinėjami ir knygotyros klausimai.

1961 m. Vilniaus universitete pradėti leisti Vilniaus universiteto humanitarinių mokslų srities darbai „Bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimai“ [24]. Tai tęstinis mokslo darbų leidinys iš pradžių iki 1988 m. leistas kaip viena iš Lietuvos TSR aukštųjų mokyklų mokslo darbų serijų. Leidinys susiformavo iš įvairių bibliotekų ir mokslo įstaigų skelbtų straipsnių rinkinių. Palaipsniui jis suvienijo knygos ir bibliotekų istorikų, rašto ir spaudos paveldo, bibliografijos ir bibliotekininkystės problemų tyrėjų interesus ir jėgas. 1970-aisiais metais pavadinimą pakeitė į „Knygotyra“. Pavadinimas pakeistas siekiant tiksliau atskleisti leidinyje nagrinėjamas problemas. Leidinio numeraciją iš pradžių buvo nuspręsta žymėti nuo pirmojo numerio skliaustuose pažymint tęstinę serijos numerį, tačiau 33 tome tokio numeracijos būdo buvo atsisakyta ir paliktas tik iš tęstinis leidinio tomo numeris. Nuo 1980 m. iki 1991 m. Mokslo darbų leidinys leidžiamas du kartus per metus. „Knygotyra“ buvo leidžiama dviem teminiais sąsiuviniais. Pirmasis sąsiuvinis buvo skirtas knygos, bibliotekų istorijos ir teorijos tyrinėjimams, antrasis sąsiuvinis skirtas bibliotekininkystės, bibliografijos ir informacijos mokslams. Pavyzdžiui, „Knygotyros“ 10 (17) numeris pirmas sąsiuvinis skirtas XIX–XX amžiaus Lietuvos

skaitytojų ir jų interesų tenkinimo socialiniams tyrimams, o antrasis sąsiuvinis skirtas bibliotekų ir informacijos tarnybų integracijos problemų aprūpinant specialistus informacija tyrimams; 13 (20) numerio pirmasis sąsiuvinis skirtas bibliografijos ir bibliotekų fondų raidos Lietuvoje pagrindiniams etapams aptarti, o antrasis – bibliotekinio-informacinio darbo intensyvumo problemoms. Matomas antrojo sąsiuvinio ryšys su informacijos mokslais. Taigi 1990 m. leidinys buvo reorganizuotas į du savarankiškus leidinius: pirmasis sąsiuvinis taip ir liko pavadinimu „Knygotyra“, o antrasis sąsiuvinis buvo pavadintas „Informacijos mokslai“. Po reorganizacijos „Informacijos mokslus“ rengia Komunikacijos ir informacijos katedra, o „Knygotyra“ – Knygotyros ir dokumentotyros katedra. „Knygotyra“ tapo knygos moksliniu leidiniu, apimančiu visus mokslo apie knygą aspektus – knygų leidyba ir gamybą, jų autorius, repertuarą, tipologiją, knygų prekybą ir funkcionavimą visuomenėje. Tęstiniame leidinyje skelbiami straipsniai tradicinės ir elektroninės knygų leidybos klausimais, knygų gamybos, prekybos ir platinimo, leidybos produkcijos formavimo klausimais, spaudos, knygos meno, skaitymo, raštijos tyrimai, bibliografijos, bibliotekininkystės, bibliofilijos, , dokumentotyros ir kitų humanitarinių mokslo šakų, kurių tyrimo objektai siejasi su knygotyra studijomis [10, 11].

Pradėjus leisti „Knygotyrą“, joje buvo tiesiog pateikiami straipsniai, vėliau išsivystė tam tikra leidinio struktūra. Šiuo metu leidinio struktūrą sudaro nuolatiniai skyriai: „Straipsniai“, „Publikacijos“, „Recenzijos“, „Apžvalgos“, „Atminimui“, „Kronika“ [13]. Kai kuriuose tomuose atsiranda ir „Įvairybių“ skyrius, kuriame pateikiami įdomus faktai, pamastymai. Straipsnių skyriuje skelbiami autorių tyrinėjimai knygos istorijos, bendrosios knygotyros, bibliotekininkystės, bibliofilijos, knygos dizaino ir kitomis problemomis. Publikacijų skyriuje skelbiami archyvų ir bibliotekų dokumentai, nacionalinės bibliografijos papildymai, duomenys iš bibliotekų ir knygos istorijos. Recenzijų skyriuje skelbiamos Lietuvos ir užsienio autorių darbų, mokslo veikalų recenzijos. Apžvalgų skyriuje pateikiama ir aptariama atskyrų asmenų knyginė veikla ir tarptautinės programos. Atminimų skyriuje pateikiama memuarinė informacija, o skyriuje Kronika aptariami per metus nuveikti svarbiausi Komunikacijos ir informacijos studijų ir mokslo darbai, o taip pat ir tarptautiniai knygotyros mokslo atstovų ryšiai.

Pirmuosiuose „Knygotyros“ tomuose turinys ir santraukos buvo pateikiamos trimis kalbomis: lietuvių, anglų ir rusų. Rusų kalbos naudojimas, matyt, buvo susijęs su tuo, kad Lietuva buvo socialistinių respublikų sudėtyje, kadangi atgavus Lietuvos Nepriklausomybę ši informacija pateikiama tik lietuvių ir anglų kalbomis. Straipsniai leidinyje spausdinami lietuvių, anglų, rusų, rečiau lenkų, prancūzų ir vokiečių kalbomis. Po Nepriklausomybės atgavimo pagausėjo ir leidinio autorių būrys. Leidinyje savo darbus nuolat skelbia Lietuvos ir daugelio kaimyninių šalių knygotyros mokslo ir

institucijų darbuotojai ir specialistai. Leidinyje yra publikuojami knygotyrininkų iš Didžiosios Britanijos, Estijos, Baltarusijos, Izraelio, JAV, Latvijos, Lenkijos, Rusijos, Suomijos, Švedijos, Vokietijos darbai. „Knygotyra“ yra pripažinta ir remiama įvairiuose pasaulio šalyse. Remiantis Vilniaus universiteto bibliotekos duomenimis, „Knygotyros“ mokslo darbų leidinys mainais siunčiamas dvidešimties užsienio šalių 47 mokslo institucijoms ir bibliotekoms [10]. Be to, apie 30 kiekvieno tomo egzempliorių siunčiama žymiesiems įvairių pasaulio šalių knygotyros mokslininkams ir specialistams „Knygotyros“ mokslinę svarbą ir tarptautinį vaidmenį ypatingai sureiškina tai, kad šiuo laiku tokio pobūdžio leidinių neturi nei viena kaimyninė šalis.

„Knygotyros“ vyriausiais redaktoriais skirtingais laikais buvo žymūs Lietuvos knygotyrininkai. 1961–1965 m. leidinio vyriausiu redaktoriumi buvo Levas Vladimirovas, 1966–1969 m. – Vladas Žukas, 1970–1973 m. vyriausia redaktore buvo Genovaitė Raguotienė, o 1974–1989 m. redaktoriumi vėl tapo L.Vladimirovas. Atgavus Nepriklausomybę ir iki šių dienų leidinio vyriausias redaktorius yra Domas Kaunas. Už „Knygotyrai“ pateiktų rankraščių parengimą spaudai atsakinga redaktorių kolegija, atnaujinama kas keleri metai. Dabartinę redaktorių kolegiją sudaro ne tik Lietuvos mokslininkai ir specialistėtai, bet ir užsienio šalių atstovai. Kolegijos nariai yra iš Rusijos, Lenkijos, Suomijos, Latvijos, Švedijos mokslo įstaigų ir bibliotekų. Kaip teigiama pačiame leidinyje, kiekvieną straipsnį recenzuoja 2 recenzentai.

Pastebėtina ir „Knygotyros“ tiražų kaita. Leidiniui pasirodžius, jo tiražai siekė virš 2200 egzempliorių, tačiau kasmet tiražai po truputį mažėja, iš pradžių iki 2000 egzempliorių, vėliau 1000, 500, 300 egzempliorių. Dabartinis leidinio tiražas yra 250 egzempliorių. Kaip ir kitų mokslų leidiniai, „Knygotyra“ susiduria su tuo, kad yra gana nepopuliarūs. Tai galima būtų vadinti riboto vartotojo problema. Knygotyros mokslu besidominančių vartotojų nėra daug, o eilinis skaitytojas nėra linkęs pirkti mokslinio pobūdžio leidinių. Tai yra visų mokslinių periodinių ir neperiodinių leidinių problema. Periodinių leidinių rengėjai susiduria su didžiuliais ekonominiais, finansiniais ir organizaciniais sunkumais. Padidėjus leidimo ir spausdinimo išlaidoms leidinio redakcijai nepakanka gaunamų pajamų net visoms išlaidoms padengti. Leidybos nuostoliai yra padengiami iš valstybės dotacijų.

Svarbu taip pat pastebėti tai, kad nuo 2000 m. „Knygotyra“ yra leidžiama dviem versijomis: spausdinta ir elektronine. Elektroninė versija yra pateikiama Vilniaus universiteto leidyklos puslapyje. Joje taip pat galima rasti informacijos apie patį leidinį, leidinio platinimą bei reikalavimai straipsniams, skirti norintiems, kad jų straipsnis būtų išspausdintas leidinyje. Informacija puslapyje yra prieinamas dvejomis kalbomis – lietuvių ir anglų. Laisvai prieinama elektroninė leidinio versija yra svarbi mokslo

komunikacijai. Ji padaro naujausią informaciją prieinama didesniai skaitytojų ratui, o tuo pačiu leidžia sumažinti leidybos išlaidas mažinant popierinio varianto tiražą.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliografijos ir knygotyros centras nuo 1997 m. leidžia mokslo darbų „Bibliografija“ kasmetinį žurnalą, kuriame daugiausiai nagrinėjami bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimai [1]. Daug dėmesio jame skiriama įvairiems standartams, katalogavimui, elektroniniams katalogams, tačiau skiriama dėmesio ir elektroninei leidybai, rankraščiams, knygos istorijai ir jos periodizacijai. Taigi pats leidinys labiau artimas bibliotekininkystės ir bibliografijos mokslams, tačiau naudingas ir knygotyros mokslui, juo labiau, kad jie yra artimai susiję. Leidinio redakcinę kolegiją sudaro kaip Lietuvos, taip ir užsienio šalių specialistai. Iki 2003 m. jos pirmininku buvo Vladas Bulavas, vėliau Vytautas Gudaitis. Mokslinė leidinio redaktorė yra Regina Varnienė. Taip pat į redakcinę kolegiją įeina tokie mokslininkai kaip O. Janonis, D. Kaunas, N. Marinskienė, bei specialistai iš Kroatijos, Čekijos, JAV, Prancūzijos ir Vokietijos.

Žurnalo „Bibliografija“ pradžioje pateikiama lietuvių ir anglų kalbomis. Jame publikuojami lietuvių ir užsienio šalių mokslininkų bei specialistų straipsniai. Lietuvių autorių straipsnių santraukos pateikiamos anglų kalba, o užsienio šalių autorių straipsniai yra išversti į lietuvių kalbą.

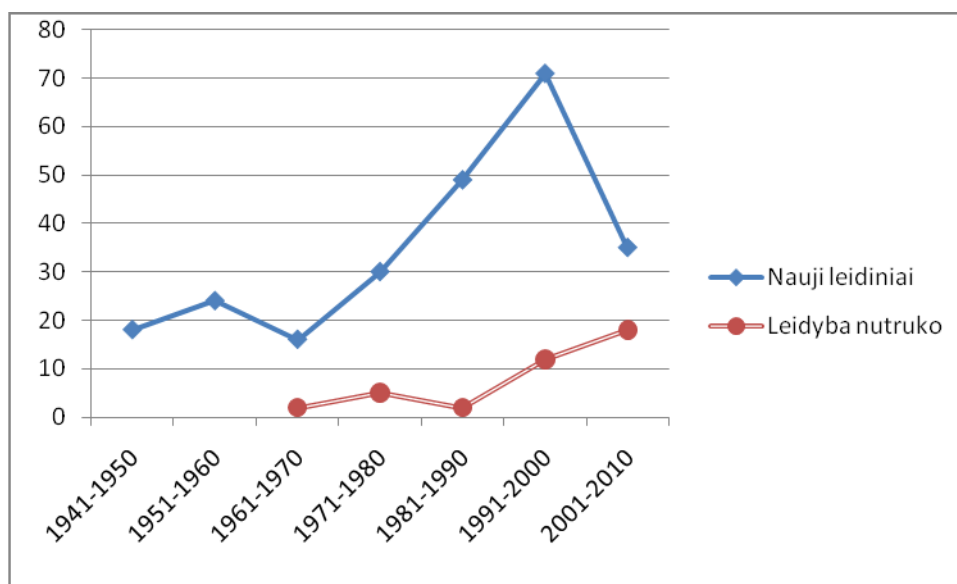
Šioje dalyje trumpai pristatoma bendra pasaulio knygotyros periodikos, leidžiamos po Antrojo pasaulinio karo statistika, o taip pat ir pasaulio mokslinių knygotyros periodinių leidinių statistika ir jos kiekio kaita. Taip pat aptariami kai kurių šalių moksliniai knygotybiniai leidiniai.

Kitoje dalyje aptariama kita knygotyros periodika, t.y. specializuota ir profesinė spauda.

3. KITI PASAULIO KNYGOTYROS PERIODINIAI LEIDINIAI

Be mokslinių knygotyros periodinių bei tęstinių leidinių labai svarbus yra ir kiti knygotyros leidiniai: profesinė spauda, bibliofilinė periodika, įvairių bibliotekų, leidyklų ar kitų su knyga susijusių įstaigų biuleteniai bei naujienlaiškiai. Iš 441 rastų leidinių 269 yra ne mokslinio pobūdžio, t.y. juo sudaro leidėjų, bibliotekininkų, knygų prekeivių ir spaustuvininkų profesinė spauda, bibliofilams skirta periodika, įvairių organizacijų biuleteniai, informaciniai leidiniai, pranešantys apie naują produkciją, skirti tiek su knyga susijusių profesijų atstovams, tiek paprastiems skaitytojams. Tokie leidiniai taip pat yra svarbūs knygotyrai, kadangi jie skatina knygyninkystės srities raidą, tobulinimą, pateikia daug informacijos, kuria galima panaudoti atliekant tyrimus, pavyzdžiui, statistinę informaciją, taisykles, normas, informacija apie spaustuves, leidyklas ir kitą.

Diagramoje pavaizduoti XX a. antrosios pusės naujai išleistų ir leidinių, kurių leidyba nutruko skaičius [3 pav.]. Po Antrojo pasaulinio karo atsiranda daug naujų leidinių, kurie yra svarbūs, siekiant skatinti knygyninkystės sritį, atstatyti karo metu prarasta bazę. Iki pat XXI a. matomas naujų leidinių kiekio didėjimas, tačiau paskutiniaisiais dešimtmečiais vis daugiau leidinių pradėjo nykti, o naujojo amžiaus pradžioje sumažėjo naujos periodikos leidyba, tuo tarpu vis daugiau senų leidinių išnyksta.

3 pav. Kitų knygotyros periodinių leidinių kiekis

Kalbant apie knygotyros periodikos tipus daugiausiai paplitę yra žurnalai, kurie gali būti ir elektroniniai, biuletiniai. Šiuo atžvilgiu Rusija ir kai kurios postsovietinės šalys turi vieną ypatybę – jose pasitaiko knygotyrynių laikraščių. Ši tradicija, matyt, išliko iš tų laikų, kai finansinė padėtis neleisdavo spausdinti brangiau kainuojančių žurnalų.

Bibliotekininkams ir bibliografams skirta periodika. Daugelyje šalių siekiant gerinti bibliotekų darbą, skatinant darbuotojų profesinį tobulėjimą leidžiami bibliotekininkystės profesiniai žurnalai. Tas pats pasakytina ir apie bibliografų periodika. Neretai leidiniai būna skirti ir vienos ir kitos profesijos atstovams. Bibliotekos dažnai leidžia biuletenius, kuriose dalinasi savo fondų naujienomis, pasiekimais ir kita svarbia informacija.

Rusijoje yra ne vienas leidinys skirtas bibliotekų darbuotojams ir bibliografams. Kai kurie jų buvo pradėti leisti dar XX a. pusėje. 1923 m. įsteigtas žurnalas „Красный библиотекарь“ (Raudonasis bibliotekininkas), vėliau, 1946 m., pervadintų į „Библиотекарь“, o 1992 m. į „Библиотека“. Periodiniame leidinyje aptariami bibliotekininkystės klausimai [54].

1929 m. Knygos namų išleistas žurnalas „Библиография“ (Bibliografija) yra vienas seniausių iki šiol leidžiamų su knyga susijusių profesinių leidinių. Pastaruoju metu žurnalas išplėtė savo tematiką ne tik bibliografijos klausimais, bet ir bendraisiais knygotyros klausimais. Žurnale supažindinama su informacinio knygos verslo aprūpinimo naujovėmis, leidybos, spaudos ir knygų prekybos problemomis, spaudos statistika ir knygų apipavidalinimo kultūra. Žurnalas leidžiamas 6 kartus per metus rusų kalba spausdinta ir elektronine forma [37].

Jau XX a. antrojoje pusėje 1958 m. pasaulį išvydo žurnalas „Библиотековедение и библиографоведение за рубежом“ (Bibliotekininkystė ir bibliografija užsienyje), skirtas supažindinti su bibliotekininkystės ir bibliografijos užsienio šalių pasiekimais [47].

Dar vienas Rusijoje leidžiamas žurnalas 2004 m. įsteigtas „У книжной полки“ (Prie knygos lentynos) [39]. Tai kas ketvirtį leidžiamas periodinis leidinys. Jo pagrindinis skaitytojas yra bibliotekininkas, tačiau jį gali skaityti ir knygų mėgėjai. Žurnalo tikslas – padėti bibliotekos darbuotojams ir kitiems skaitytojams orientuotis greitai besikeičiančioje ir didelėje knygų rinkoje.

Kaimyninėje Rusijai Ukrainoje seniausias yra 1936 m. pradėtas leisti žurnalas „Соціалістична культура“ (Socialistinė kultūra), kuris 1936–1937 m. buvo leidžiamas pavadinimu „Колбуд“, 1947–1954 m. ėjo pavadinimu „Культурно-освітня робота“ (Kultūros ir švietimo darbas), o po to vėl pavadinimu „Соціалістична культура“. Žurnalas skirtas bibliotekų darbuotojams, draugijų nariams ir kultūros darbuotojams.

Baltarusijoje 1997 m. įsteigtas žurnalas „Бібліятэчны свет“ (Bibliotekų pasaulis), skirtas bibliotekininkams. Tai yra ketvirtinis žurnalas. Jame pateikiama informacija apie naujus įstatymus, fondų komplektavimą, knygų išdėstymą ir pan.

Gausi Vokietijos bibliotekininkams skirta periodika. 1949 m. Viešųjų Vokietijos bibliotekų draugija išleidžia mėnesinį žurnalą „Bucherei und Bildung“ (Biblioteka ir švietimas), kuris tokiu pavadinimu buvo leidžiamas iki 1970 m., o vėliau, nuo 1971 m., jo pavadinimas buvo pakeistas į „Buch und Bibliothek“ (Knyga ir biblioteka), o nuo 2001 m. į „BuB: Forum Bibliothek und Information“ (BuB: Bibliotekų ir informacijos forumas). Jame skelbiami straipsniai bibliotekininkystės ir informacijos mokslų, knygyninkystės ir knygų prekybos tematika, knygų apžvalgos.

1954 m. išleidžiamas bibliotekininkų asociacijos ir Mokslinių bibliotekų bibliotekininkų sąjungos žurnalas „Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie“ (Bibliotekininkystės ir bibliografijos žurnalas). Žurnalas pasirodo kartą per du mėnesius.

1969 m. įsteigtas, o nuo 1992 m. leidžiamas nauja serija išeina žurnalas „Mitteilungen. Staatsbibliothek zu Berlin Preußischer Kulturbesitz“ (Pranešimai. Valstybinė Berlyno biblioteka Prūsų kultūros paveldas). 3 kartus per metus išeinančiame leidinyje buvo spausdinami straipsniai apie bibliotekas bei knygos istoriją. Žurnalo leidyba nutruko 2002 m.

1989–1997 m. ėjo Corvey bibliotekos leidinys „Corvey-Journal“. Žurnalas išeina 4 numerių per metus periodiškumu. Nors tai buvo Corvey bibliotekos žurnalas, be informacijos apie šią biblioteką jame buvo spausdinami straipsniai ir apžvalgos iš knygos ir literatūros istorijos.

Taip pat Vokietijoje 1993 m. įsteigtas biuletenis „Dialog mit Bibliotheken“ (Dialogas su bibliotekomis). Tai yra informacinis biuletenis, skelbiantis Frankfurto „Deutsche Bibliothek“ (Vokiečių biblioteka), Leipcigo „Deutsche Bücherei“ (Vokietijos bibliotekos) ir Berlyno „Deutsches Musikarchiv“ (Vokietijos muzikos archyvas) institucijų naujienas, veiklos programas ir numatomus renginius. Per metus yra išleidžiami 3 leidinio numeriai.

Dar pirmajame XX a. dešimtmetyje 1907 m. Prancūzijoje pradėtas leisti „Bulletin d'information de l'Association des bibliothécaires français“ (Prancūzijos bibliotekininkų asociacijos naujienlaiškis). Leidinys skirtas bibliotekininkams išleidžiamas 4 kartus per metus. Jame skelbiami straipsniai ir recenzijos, susijusios su knygos istorija. Nuo 2002 m. eina pavadinimu „Bibliothèque(s)“ (Bibliotekos).

Jau po Antrojo pasaulinio karo 1955 m. Prancūzijoje pradėtas leisti „Bulletin des Bibliothèques de France“ (Prancūzijos bibliotekų naujienlaiškis). Per metus yra išleidžiami 6 biuletenio numeriai.

Jame skelbiami straipsniai, susiję su bibliotekų pasauliu, o taip pat skelbiamos naujų knygų recenzijos. Ši leidinį leidžia Nacionalinė aukštoji informacijos mokslų ir bibliotekininkystės mokykla.

1986 m. įsteigiamas tarptautinis istorijos ir bibliografijos žurnalas „La Revue des revues“ (Žurnalų apžvalga). Du kartus per metus išeinančiame žurnale spausdinami straipsniai apie vakarykščius ir dabartinius žurnalus, informuojama apie naujų žurnalų kronikas ir pristatymus.

1992 m. įsteigtas informacinis biuletėnis „La Lettre de l'IMEC“ (IMEC naujienlaiškis) taip pat išeina dukart per metus. Tai yra informacinis šiuolaikinės leidybos memuarų instituto biuletėnis, kuriame spausdinami straipsniai apie naujus archyvų fondus, instituto veiklą ir parengtas publikacijas.

Po kelių metų, 1995 m., įsteigtas Prancūzijos nacionalinės bibliotekos informacinis biuletėnis „Actualités de la Bibliothèque de France“ (Prancūzijos bibliotekos naujienos), kuriame pateikiami diskusijų, konferencijų, parodų ir publikacijų anonsai. Biuletėnis išeina periodiškumu 4 numeriai per metus.

Tais pačiais metais pradėjo leisti ir informacinį biuletėnį „Le Bulletin des archives de France“ (Prancūzijos archyvų biuletėnis). Per metus išeidavo 4 leidinio numeriai. Tai yra informacinis biuletėnis apie archyvų įgyvendinamus projektus ir naujus fondus. Jame skelbiami straipsniai archyvistikos klausimais. Biuletėnis buvo leidžiamas iki 2001 m.

Belgijoje 1907 m. įsteigtas biuletėnis „Archives et bibliothèques de Belgique“ (Belgijos archyvai ir bibliotekos) yra leidžiamas iki šiol. Jame rašoma apie knygos istoriją, Belgijos archyvus ir bibliotekas, konferencijas, diskusijas ir pan. Leidinys išeina kartą per metus, be to, išleidžiami ir specialūs jo numeriai.

Didžiojoje Britanijoje 1979 m. išleidžiamas žurnalas „The Library“ (Biblioteka), kuriame pateikiama „The Transactions of the Bibliographical Society Publication“ konferencijų medžiaga apie bibliografijos istoriją ir teksto kritiką, publikuojamos recenzijos. Žurnalo periodiškumas 4 numeriai per metus.

Bibliofilams ir kolekcionieriams skirti periodiniai leidiniai. Įvairių šalių bibliofilų draugijos bei knygų kolekcionieriai savo veiklos rezultatus publikuoja periodiniuose leidiniuose. Taip pat tokio pobūdžio periodiką dažnai leidžia bibliotekos.

Rusijoje 1973 m. pasirodė žurnalas „Альманах библиофила“. Tai tarptautinės bibliofilų draugijos inicijuotas leidinys. Jame buvo rašoma apie knygų kolekcionavimą, bibliotekų ir atskyrų knygų likimą, taip pat medžiaga apie knygos veikėjus, ekslibrisus, bibliofilų draugijas, bibliofilų ir rašytojų asmenines bibliotekas, publikuota archyvinė medžiaga. Analogiškų leidinių yra daugelyje Rusijos regionuose.

1931 m. Leipcige buvo išleistas tęstinio leidinio „Buchkunst“ (Knygos menas) 1 tomas, kuris buvo skirtas tarptautinei knygos meno mugei, vykusiai Leipcige 1927 m. Vėliau buvo išleisti dar keturi šio leidinio tomai: 1932 m., 1959 m. ir 1964 m. Leidinio tematika buvo susijusi su knygos menu [47].

Pasibaigus karui, 1951 m. atnaujinama metinio žurnalo „Imprimatur“ leidyba (Prieš tai buvo leidžiamas 1930–1940 m.). Nuo 1994 m. išeina kaip nauja serija. Dabartiniu metu 1 tomas išleidžiamas kas 2-3 metus. Tai yra bibliofilinis žurnalas, kuriame skelbiami straipsniai apie įvairių šalių knygų įrišimą ir dabartines iliustravimo tendencijas, istoriniai rinkiniai, jų konservavimo ir restauravimo problemas, knygos dizainą.

Karo metu taip pat buvo nutrukusi, bet 1965–1983 m. atnaujinta žurnalo „Beitrage zur Inkunabelkunde“ (Pagalba inkunabulų pirkėjams) leidyba. Žurnalas nuo 1907 m. buvo leidžiamas kaip inkunabulologijos draugijos leidinys, o 1924–1938 m. buvo leidžiamas šriftologijos draugijos. Atnaujintas leidinys buvo leidžiamas valstybinės bibliotekos Berlyne. Per tą laikotarpį buvo išleisti 8 žurnalo tomai.

1957 m. 4 numerių per metus periodiškumu pradėtas leisti Pirckheimerio draugijos, bibliofilų, bibliotekininkų ir rašytojų asociacijos informacinis biuletenis „Marginalien: Zeitschrift für Buchkunst und Bibliophilie“ (Marginalijos: knygos meno ir bibliofilijos žurnalas), kuriame publikuojami straipsniai apie knygos istoriją, ekslibrisus ir panašia tematika. Biuletenis leidžiamas Berlyne „Aufbau“ leidykloje. Tais pačiais metais Štutgarte pradėtas leisti bibliofilų draugijos leidinys „Philobiblon“, kurio periodiškumas taip pat buvo 4 numeriai per metus. Jame publikuojami straipsniai apie knygos istoriją, ikonografiją. Pateikiami pasakojimai apie įvairių darbo grupių veiklą bei apžvalgos. Žurnalo leidyba nutruko. Paskutinis aptiktas numeris yra 1989 m.

Po metų, 1958 m., įsteigtas žurnalas „Librarium: Zeitschrift der Schweizerischen Bibliophilen-Gesellschaft“ (Librarium: Šveicarų bibliofilų draugijos istorijos žurnalas). Leidžiamas periodiškumu 3 numeriai per metus. Daug dėmesio šiame leidinyje skiriama rankraščiams, komiksams ir iliustracijos klausimams, skelbiami straipsniai knygos istorijos tema.

1963–2003 m. laikotarpiu buvo leidžiamas Vokietijos ir užsienio knygų iliustracijos istorijai skirtas žurnalas „Illustration 63: Zeitschrift für Buchillustration“ (Iliustracija 63: Knygų iliustracijų žurnalas). Žurnalo periodiškumas buvo 3 numeriai per metus.

1997 m. Hanoveryje įsteigtas Vokietijos bibliofilų žurnalas „Buch und Bild: Magazin für Buch- und Graphiksammler“ (Knyga ir paveikslas: Knygų ir grafikos pirkėjų žurnalas). Tai puikiai apipavidalintas spalvotas ir didelio formato leidinys.

Austrijoje 1945–1973 m. leistas žurnalas „Das Antiquariat“ (Antikvariatas), kuris specializavosi bukinistiškos knygos prekybos klausimais ir daug dėmesio skyrė senoms, retoms ir labai vertingoms knygoms [47].

1950 m. Vienos bibliofilų draugija pradėjo leisti žurnalą „Der Bibliophile. Internationale Zeitschrift für Bucherfreunde“ (Bibliofilas. Tarptautinis knygų mėgėjų žurnalas), kuris tapo anksčiau minėto žurnalo „Das Antiquariat“ priedu.

Šveicarijoje 1927 m. įsteigtas žurnalas „Schweizer Sammler“ (Šveicarų kolekcininkas), skirtas bibliofilams. Nuo 1944 m. iki 1957 metų buvo leidžiamas pavadinimu „Stultifera Navis“, o nuo 1958 m. leidžiamas „Librarium“ pavadinimu.

Ne vienas bibliofilams ir kolekcininkams skirtas periodinis leidinys yra Prancūzijoje. 1834 m. įsteigtas, nauja serija pradėtas leisti 1989 m. „Bulletin du bibliophile“ (Bibliofilo biuletenis), leidžiamas iki šiol dukart per metus. Jame skelbiami straipsniai ir pastabos apie skaitytinas knygas, žinutės apie bibliofilijai, knygos ar kultūros istorijai skirtus pokalbius bei parodas. Didžiausias dėmesys leidinyje skiriamas senajai, tiek rankraštinėi, tiek spausdintai, knygai.

1890 m. buvo įsteigtas ir nuo 1969 m. nauja serija leidžiamas žurnalas „Arts et Métiers du Livre“ (Knygos taikomasis menas). Tai tarptautinis knygrišytės, bibliofilijos ir estampo žurnalas. Per metus išleidžiami 6 žurnalo numeriai, kuriose publikuojami straipsniai apie knygos ir estampo meną, ir 11 aktualių rašinių (arba laiškų), kurie supažindina su renginiais, parodomis bei publikacijomis.

1939 m. įsteigtas „L'Ex-Libris français“ (Prancūzų ekslibris), išeinantis 4 numeriu per metus periodiškumu, skelbia straipsnius ir apžvalgas ekslibrisų tematika. Leidinį leidžia Prancūzų ekslibrisų pažinimo asociacija.

1974 m. išleidžiamas biuletenis „Nouvelles du Livre Ancien“ (Antikvarinės knygos naujienos). Per metus išeina 4 leidinio numeriai. Jame informuojama apie bendrus katalogus, senuosius fondus, atliekamus darbus, aktualius pokalbius, susitikimus ir parodas bei apie darbo priemones.

Aktyvios ir Belgų bibliofilų draugijos. 1923 m. įsteigtas metinis leidinys „De Gulden Passer“ (Auksinis kompasas). Tai yra Antverpeno bibliofilų asociacijos biuletenis, kuriame pateikiama informacija apie naujus leidinius. Ypatingai daug straipsnių apie Plantenų officiną.

1954 m. įsteigtas žurnalas „Le Livre & l'Estampe“ (Knyga ir estampas). Jo periodiškumas yra du numeriai per metus. Žurnalas skirtas knygos ir estampo istorijai. Taip pat jame skelbiamos knygų ir estampų pardavimo kronikos.

1983 m. Groningene išleidžiamas periodinis leidinys „Bifolium“. Jo periodiškumas – 2 numeriai per metus. Tai yra nedidelis (keturių lapų) informacinis leidinys, kuriame skelbiama informacija apie rankraščiams ir senosioms knygoms skirtas parodas, pokalbius ir publikacijas.

1984 m. Utrechte aukcionų ekspertams įsteigtas leidinys „De Boekenwereld“ (Knygų pasaulis), kurio periodiškumas 5 numeriai per metus. Nuo 1991 m. šiame žurnale daugiau dėmesio skiriama knygos istorijai. Taip pakeitus žurnalo orientaciją suteikiama daugiau kolekcininkams, antikvarams ir bukinistams svarbios informacijos.

Didžiojoje Britanijoje 1952 m. įsteigtas žurnalas „The Book Collector“. Leidinyje spausdinami straipsniai ir pranešimai skirti knygų kolekcionieriams, bibliofilams ir antikvarams. Kas ketvirtį išeinantis žurnalas yra iliustruotas. Jame pateikiama informacija apie kolekcionierius, knygų įrišimą, pardavimą, bibliotekas, knygų ir knygų katalogų apžvalgos.

Leidėjams, knygų dailininkams ir spaustuviniams skirta periodika. Knygininkystės srities specialistams svarbu žinoti savo srities rinkos, technologines, teisines ir kitas naujienas bei tobulinimosi galimybes. Tokią informaciją daugelio šalių knygų leidybos specialistai turi galimybę gauti iš profesinės periodikos.

Rusijoje 1924 m. pradėtas ir iki šiol leidžiamas žurnalas „Полиграфия“ (Poligrafija), iš pradžių vadinamas „Полиграфическое производство“ (Poligrafinė gamyba). Tai seniausias profesinis spaustuviniams skirtas leidinys, supažindinantis su spaudos produkcijos gamybos klausimais. Jame spausdinami straipsniai apie Rusijos ir užsienio šalių poligrafinių įmonių darbą, muges, įdomias ir originalias srities naujoves. Žurnalas yra naudingas ne tik poligrafijos pramonės darbuotojams, bet ir studentams. Žurnalas išeina 10 numerių per metus periodiškumu, 5000 egzempliorių tiražu [48].

Kiti aptikti Rusijos leidėjų ir spaustuvininkų profesiniai leidiniai atsirado jau po Sovietų Sąjungos griūvimo. 1992 m. įsteigiamas žurnalas „Книжное дело“ (Knygininkystė) – iliustruotas periodinis leidinys. Žurnalas supažindina su dabartine leidybos ir knygų prekybos situacija, senų ir naujų leidyklų veikla, informuoja apie muges ir svarbiausius įvykius šalyje ir užsienyje. Taip pat reguliariai pateikiama pramonės oficiali medžiaga, straipsniai apie šiuolaikinę poligrafiją ir leidybą, autorių teises, bibliofiliją, knygos meną, knygų rinkos problemas. Profesionalai teikia patarimus pradedantiesiems leidybininkams, spaustuviniams ir redaktoriams. Tais pačiais 1992 m. „Книжное дело“ redakcijos komitetas įsteigė periodinį leidinį anglų kalba – „Russian Publishers' Review“ (Rusijos leidėjų apžvalga). Du kartus per metus išeinantis leidinys skelbia gausybę praktinių žinių, straipsnių apie Rusijos spaudą, bibliografiją, knygos istoriją bei pokyčius šiose srityse.

1993 m. pradamas leisti laikraštis „Книжный бизнес“ (Knygų verslas), o nuo 1944 m. spalio tapo žurnalu. Jo tikslas yra informuoti profesionalus apie knygų rinkos konjunktūrą, kainų dinamiką, knygų leidybos statistiką, Rusijos leidyklų reitingą, konkretaus mėnesio knygų kotiravimo statistiką, informaciją apie vykstančias knygų muges, parduotas knygas pagal tematiką. Taip pat skelbiami darbo pasiūlymai. Pagrindinė dalis informacijos pateikiama lentelėse, tačiau yra ir straipsnių apie leidyklas, knygas, leidybos ir poligrafijos studijas ir pan. Kiekvienas žurnalo numeris turi tam tikrą tematiką (pavyzdžiui, praeitų metų rezultatų apžvalga, bestselerių apžvalga, knygų prekyba arba knygų platinimas ir knygų platintojai, knygų verslo lyderiai vaikų literatūra ir pan.), kuri atsispindi visose jo straipsniuose ir pateikiamoje medžiagoje. Numerių tematika kasmet pasikartoja. Žurnalas leidžiamas kiekvieną mėnesį. Paskutinis aptiktas numeris yra 2007 m. [44].

1994 m. įsteigtas žurnalas „Читающая Россия“ (Skaitanti Rusija), leidžiamas leidybinio-informacinio centro „Роспечать“. Jame nėra rimtų mokslinių straipsnių, jo pagrindinė užduotis yra informuoti apie knygyninkystės srityje vykstančius įvykius, naujus vadovų paskyrimus. Publikuojami pranešimai apie tarptautines muges, leidyklų ir bibliotekų gyvenimą, naujų knygų ir žurnalų recenzijos.

1994 m. išleidžiamas žurnalas „Полиграфист и издатель“ (Poligrafininkas ir leidėjas). Tai mėnesinis žurnalas, skirtas spaudos ir leidybos profesionalams. Didelių tarptautinių parodų ir mugių proga pasirodo ir specialūs papildomi numeriai. Žurnale supažindinama su spausdinimo pramonės klausimais, naujų technologijų privalumais, popieriaus ir kitų spaudos medžiagų rinkų tendencijomis, aptariama Rusijos ir kitų šalių tipografijų patirtis, mažų ir didelių leidyklų problemos, gamybos klausimai, pateikiami įvairių sričių ekspertų patarimai, pristatomos mokslo įstaigos, ruošiančios poligrafininkus ir leidybos specialistus. Publikuojama analitinė medžiaga, užsienio spaudos apžvalgos interviu, skelbiama informacija apie praėjusias ir busimas parodas, knygų naujienas. Reguliariai skelbiama atnaujinta informacija apie leidyklas ir spaustuves.

Nuo 1996 m. išleidžiamas žurnalas „Университетская книга“ (Universitetinė knyga) [52]. Tai mėnesinis žurnalas, skirtas problemų, susijusių su mokomosios, mokslinės ir žinybinės literatūros aukštosioms, profesinėms mokykloms ir mokslinėms įstaigoms leidyba, aptarimui. Žurnalas leidžiamas 3000 egzempliorių tiražu.

1997 m. pradėtas leisti žurnalas „Курсив“ (Kursyvas). Tai žurnalas apie visus poligrafijos aspektus. Žurnalas leidžiamas 6 kartus per metus. Prieinama ir elektroninė leidinio versija. Žurnalas orientuotas ne tik į spaustuvinius, bet ir gretimų sričių specialistams: žurnalistams, leidėjams, reklamos agentūrų darbuotojams, kompiuterių specialistams ir meno atstovams. Tos pačios leidyklos leidžiami ir keli kiti panašaus pobūdžio leidiniai: „Флексо Плюс“ (Flekso Plus) ir „ФОРМАТ“

(Formatas), o taip pat ir dizaineriams skirtus „ГАРТ“ (GART) ir elektroninį „ГАРТdigital“ (GARTdigital) [41].

Ukrainoje 1950 m. įsteigtas laikraštis „Поліграфіст“ (Spaustuvininkas), kuris skirtas poligrafininkams ir studentams, studijuojantiems poligrafiją. Laikraštis yra leidžiamas studentų iniciatyva ir platinamas nemokamai.

1995 m. įsteigtas žurnalas „Палітра друку“ (Spaudos spalvos), kuris išeina 6 numeriu per metus periodiškumu. Tai yra 80 puslapių 3000 egzempliorių tiražu leidžiamas žurnalas. Yra ir elektroninė leidinio versija. Žurnalas skirtas leidėjams ir spaustuvininkams. Jis apima platų spektrą poligrafinių, poligrafinių įrenginių gamybos, knygų leidybos, platinimo ir knygotyros problemų. Jame publikuojami informacinio, konsultacinio, analitinio bei praktinio pobūdžio straipsniai. Tais pat metais įsteigtas žurnalas apie leidybą „Друкарство“ (Spausdinimas). Leidinys skirtas spaustuvininkams, leidėjams ir knygų prekybininkams.

1965 m. buvo atnaujintas 1894 m. pradėto leisti žurnalo „Deutscher Drucker“ (Vokietijos spaustuvininkas) leidyba [4]. Tai yra 42 kartus per metus išeinantis spalvotas žurnalas, skirtas spaustuvininkams ir kitų medijų industrijos atstovams. Jame kas savaitę pateikiamos naujienos apie naujus produktus, įvykius, verslo pokyčius. Jame pateikiami straipsniai, ataskaitos, interviu, vartotojų tyrimai ir analizės. Tai yra populiariausias Vokietijos spaustuvininkams skirtas leidinys.

Šveicarijoje Ciuriche 1944 m. pradėtas leisti žurnalas „Graphis“. Tai tarptautinis žurnalas, kuriame spausdinami straipsniai grafikos, knygos apipavidalinimo klausimais, daug dėmesio skiriama poligrafini spaudos kokybei. Žurnalas leidžiamas 6 kartus per metus. Straipsniai publikuojami anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis [47].

Taip pat Šveicarijoje 1995 m. kas du mėnesius pradėtas leisti biuletenis „Livres“ (Knygos). Tai informacinis knygos ir knygos verslo ir knygyninkystės Province-Alpes-Côte d'Azur regiono biuletenis.

Didžiojoje Britanijoje 1993 m. įsteigtas metininkas „NewSPRAT“. Biuletenyje spausdinami pranešimai apie Škotijos spausdintos knygos ir poligrafijos istoriją. Taip pat pateikiama informacija apie būsimas konferencijas ir seminarus.

Kitas Didžiosios Britanijos leidinys yra 1994 m. pasirodęs žurnalas „Convergence“ dukart per metus skelbia informaciją apie naujas technologijas, tradicinės žiniasklaidos raidą link multimedijos, elektroninės leidybos pažangą.

Suomijoje 4 kartus per metus 2000 egz. tiražu suomių kalba leidžiamas žurnalas „Gutenberg“, skirtas leidybininkams, spaustuvininkams.

Knygų platinimo ir informaciniai knygotyros periodiniai leidiniai. Knygų platinimo leidiniai skirti knygų prekybos atstovams, informaciniai leidiniai yra leidiniai apie knygų rinkos naujienas, skirti masiniam skaitytojui. Šie leidiniai taip pat gali būti naudingi knygų platintojams, o taip pat ir leidėjams.

Rusijoje 1948–1973 m. laikotarpiu buvo leidžiamas biuletenis „Советская книжная торговля“ (Sovietinė knygų prekyba). Jame buvo skelbiami su knygų prekyba susiję oficialūs dokumentai, metodinė medžiaga apie knygų prekybą, buvo publikuojama informacija apie leidyklų darbą [33].

1956–1966 m. leidžiamas masinis bibliografinis biuletenis „Новые книги“ (Naujos knygos), supažindinantis su naujomis knygomis. Jo leidyba nutruko pasirodžius laikraščiu „Книжное обозрение“ (Knygų apžvalga).

1964–1972 m. leidžiamas žurnalas „Книжная торговля“ (Knygų prekyba) [33]. Tai knygos prekybininkams skirtas leidinys, kuriame buvo siekiama supažindinti su paklausos nustatymo metodais, asortimento sudarymu, užsakymų darymu, apibendrinamas geriausių knygos prekeivių darbas, aptarinėjamos knygynų tinklų specializacijos klausimai, skiriamas dėmesys knygų lentynose išdėstymui ir pan. Žurnale taip pat buvo pateikiami straipsniai ir kita medžiaga apie knygų leidybą ir prekybą užsienyje. Taip pat buvo spausdinami pasakojimai ir feljetonai, susiję su knygyninkyste ir ištraukas iš ruošiamų spausdinti literatūros kūriniių. Sistematiškai buvo spausdinami straipsniai leidybos ir knygų prekybos, knygos ženklų, filatelijos, grafikos ir t.t. istorijos temomis.

1966 m. leidžiamas laikraštis „Книжное обозрение“ (Knygų apžvalga). Tai yra savaitraštis, kuriame pateikiamos naujų knygų recenzijos. Jame rašoma apie knygų leidybos ir prekybos, knygų paklausos tenkinimo problemas, supažindinama su per savaitę pasirodžiusiomis knygomis. Skelbiama medžiaga susijusi kaip su knyga, kaip poligrafiniu objektu, taip ir su knygos funkcionavimu visuomenėje. Išeina ir jo priedas „PRO“, kuris yra leidžiamas dukart per mėnesį ir platinamas tik prenumeratos būdu. Jame pateikiamos naujienos apie knygų prekybą ir platinimą, teminiai pardavimų reitingai, signalinių egzempliorių sąrašai, analitinė medžiaga ir straipsniai apie knygyninkystę. Taip pat galima prenumeruoti ir šių leidinių elektronines versijas [40].

1972 m. išleidžiamas žurnalas „В мире книг“ (Knygų pasaulyje), kuriame nagrinėjami leidybos, poligrafijos ir knygų prekybos, literatūriniai, kultūros ir meno dalykai. Nuo 1989 m. 5 numerio yra leidžiamas pavadinimu „Слово“ (Žodis).

Jau po Sovietų Sąjungos žlugimo 1995 m. įsteigtas žurnalas „Новое книжное обозрение“ (Nauja knygų apžvalga). Tai dukart per mėnesį išeinantis 48 puslapių iliustruotas tarptautinis leidinys apie knygas. Jame skelbiami interviu su bestselerių autoriais, dailininkais, su knygų leidybą susiję

įstatymai ir jų komentarai, profesionalų nuomonės, naujų knygų anotacijos ir kt. Taip pat 1995 m. įsteigtas „Новая деловая книга“ (Nauja verslo knyga) – žurnalas apie verslo leidinius, reklaminius leidinius ir katalogus. Leidžiamas dukart per mėnesį rusų kalba. Kitas 1995 m. įsteigtas leidinys yra „Витрина читающей России“ (Skaitančios Rusijos vitrina). Tai mėnesinis žurnalas, kuriame nagrinėjamos knygyninkystės, leidybos, knygų platinimo klausimai, skelbiama informaciją apie masinės informacijos priemones ir elektronines technologijas.

2006 m. pradėtas leisti žurnalas „Читаем вместе. Навигатор в мире книг“ (Skaitome kartu. Knygų pasaulio navigatorius). Šio žurnalo skaitytojams pateikiama informacija apie knygų naujienas, rašytojų gyvenimą ir kūrybą, knygų istoriją, knygų pasaulio naujienas, parodas, muges, skaitymo skatinimo programas. Pagrindinį žurnalo turinį sudaro knygų recenzijos. Žurnalo periodiškumas yra 11 numerių per metus (rugpjūtį žurnalas neleidžiamas), tiražas 10 000 egzempliorių. Žurnalas iliustruotas ir spalvotas [36]. Turinys prieinamas ir iš žurnalo tinklapio.

2008 m. leidybos namai „Книжное обозрение“ pradėjo leisti žurnalą „Что читать. Обо всем на свете через книги“ (Ką skaityti. Apie viską pasaulyje iš knygų). Tai yra spalvotas, ant blizgaus popieriaus spausdinamas mėnesinis žurnalas. Žurnalo misija yra padėti skaitytojams orientuotis dideliame spaudos kiekyje ir skatinti skaitymą. Galima šio leidinio elektrinės versijos prenumerata [40]. Tais pat 2008 m. pradėdamas leisti žurnalas „Пушкин. Русский журнал о книгах“ (Puškinas. Rusiškas žurnalas apie knygas) [38]. Žurnalas pasižymi dideliu kokybišku recenzijų kiekiu. Leidėjas „Русский институт“ (Rusijos institutas). Išėina 4 bumeriai per metus.

2009 m. įsteigtas internetinis žurnalas „Что читать?“ (Ką skaityti?) [53]. Tai žurnalas mėgstantiems skaityti, kuriame skelbiami atsiliepimai apie knygas, knygos pasaulio įvykių naujienos, galima rasti informacijos apie leidyklas.

Ukrainoje 1958 m. pradėtas leisti biuletenis „Нові книги“ (Naujos knygos), kuriame spausdinama informaciją apie naujas knygas.

1996–1999 m. leistas laikraštis „Книжковий кур’єр“ (Knygų kurjeris). Jame spausdinami straipsniai apie knygų ir literatūros naujienas, leidybą ir leidyklas, skaitytojų tyrimai, recenzijos.

2000 m. išleistas žurnalas „Книжковий клуб плюс“ (Knygų klubas plus). Tai mėnesinis analitinis knygyninkystės žurnalas. Dėl finansinių priežasčių pastaruoju metu pradėjo orientuotis ir į masinį skaitytoją.

2001 m. leidyklos „Стандарт“ (Standartas) įsteigtas žurnalas „Книжковий огляд“ (Knygų apžvalga) [43]. Tai žurnalas skirtas leidėjams, knygų prekeiviams ir visiems knygų rinkos

darbuotojams. Jame pateikiama informaciją apie knygų rinkos naujoves, parodas ir mugės, literatūros naujienas ir pan.

Vokietijoje Frankfurte prie Maino 1952 m. pradėdamas leisti knygų prekybos metininkas „Buch und Buchhandel in Zahlen“ (Knyga ir knygų prekybos duomenys). Leidžiamas „Börsenverein Deutscher Verleger- und Buchhandler-Verbande e. V.“. Jame išsamiai pateikiama informacija knygų gamybos ir prekybos klausimais, o taip pat ir statistiniai duomenys.

1857 m. Londone įsteigtas leidinys „The Bookseller. A Newspaper About British and Foreign Literature“, vėliau jo pavadinimas sutrumpintas iki „The Bookseller“ [26]. Tokiu pavadinimu žurnalas leidžiamas iki šiol. Jame pateikiama gausybė informacijos apie knygyninkystę pasaulyje, bibliotekas, leidybą, planuojamas išleisti knygas ir knygų anotacijos. Leidinys yra gausiai iliustruotas. Žurnalas yra išleidžiamas kiekvieną savaitę.

Taip pat Didžiojoje Britanijoje 1995 m. įsteigtas britų knygų prekybos biuletėnis, atsiradęs iš British Book Trade Index. Leidinyje informuojama apie šio indekso pažangą ir apie kitus su jo rengimu susijusius tyrimus.

1872 m. Niujorke išleidžiamas savaitraštis „The Publishers Weekly“, kuris yra britų „The Bookseller“ atitikmuo [47]. Kas savaitę, mėnesį ir metus jame paskelbiamos populiariausios knygos. Žurnalas orientuojasi į leidėjus, knygų pardavėjus, autorių teisių agentūras, bibliotekininkus. Kaip ir britų „The Bookseller“ tai yra vienas iš seniausių knygotyros periodinių leidinių.

Suomijoje leidžiamas „Books from Finland“ – žurnalas tiems, kurie domisi suomių literatūra: leidėjams, vertėjams, mokytojams, bibliotekininkams, studentams ir visiems, kas domisi Suomija ir jos kultūra [3]. Leidžiamas nuo 1967 m., 4 kartus per metus, anglų kalba. Iki 2008 m. ėjo spausdintinė versija, o vėliau tik elektroninė versija talpinama internete.

Kitas Suomijos leidinys – žurnalas „Vinski“. Jame pristatomos ir vertinamos vaikiškos knygos. Leidžiamas nuo 2003 m. balandžio.

Panašaus pobūdžio ketvirtinis žurnalas leidžiamas Japonijoje. „Japanese Book News“, leidžiamas nuo 1993 m., skirtas supažindinti užsienio rinkas su Japonijoje išleidžiamomis knygomis bei leidybos būkle ir kultūra.

Knygotyros periodika Lietuvoje. Svarbu paminėti ir Lietuvoje leista periodika. 1949 m. Kaune pradėtas leisti biuletėnis „Bibliotekų darbas“, kurį leido Kultūros ministerija ir Lietuvos TSR centrinė valstybinė biblioteka (dabartinė Lietuvos nacionalinė biblioteka). Iš pradžių ėjęs nereguliariai, nuo 1961 m. iki 1990 m. buvo leidžiamas kaip mėnesinis biuletėnis. 1963 m. biuletėnio leidyba persikėlė į Vilnių. 1990 m. biuletėnis buvo reorganizuotas ir tapo žurnalu, o 1991 buvo pakeistas jo

pavadinimas ir nuo to laiko iki šių dienų žurnalas leidžiamas pavadinimu „Tarp knygų“. Žurnalas ir toliau leidžiamas Lietuvos Kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos [12]. Nors šis leidinys yra profesinis bibliotekininkų žurnalas, tačiau jame yra paliečiamos ir knygotyros mokslo klausimai. Jame publikuojami straipsniai bibliotekininkystės, bibliografijos, knygotyros, informatikos veiklos istorijos, teorijos, praktikos, klausimais, Lietuvos bibliotekų istorijos tema, spausdinamos bibliografijos priemonės bei bibliotekininkų grožinė kūryba [25].

1959–1988 m. Vilniuje ėjo biuletėnis „Naujos knygos“. 1959–1966 m. buvo leidžiamas kas 2 mėnesius, o 1967–1988 buvo leidžiamas kas mėnesį. Per biuletėnio gyvavimo laiką jį leido ne vienas leidėjas: iš pradžių buvo leidžiamas Valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidyklos ir Grožinės literatūros leidyklos, nuo 1964 jį leido leidyklos "Mintis", "Vaga", "Šviesa", Knygų prekybos valdyba, o nuo 1975 ir Savanoriškoji knygos bičiulių draugija. Biuletėnis turėjo skyrius: Leidyba ir gyvenimas, Autorius ir knyga, Knygos menas, Knygos istorija, Poligrafija, Kronika, kuriuose buvo pateikiami Lietuvos ir kitų šalių leidyklų išleistos knygos, leidybinio darbo rezultatų apibendrinimai, dailininkų darbų reprodukcijos, iliustracijos, ekslibrisai. Straipsnius leidinyje „Naujos knygos“ publikavo ne tik knygų autoriai, dailininkai, bet ir knygotyrininkai. Nuo 1988 m. jame pasirodė nemažai straipsnių, skirtų kultūros istorijai, knygoms ir knygnešiams. 1989 m. biuletėnis tapo knygų reklamai ir propagandai skirtu mėnesiniu žurnalu „Knygnešys“. Jis ir toliau buvo leidžiamas Vilniuje. Žurnalo leidyba dėl finansinių sunkumų 1992 metais buvo nutrukusi, o 1993 m. vėl atgaivinta kaip Kultūros ir švietimo ministerijos Leidybos centro reklaminius informacinius leidinius. „Knygnešys“ buvo leidžiamas iki 2000 m. Žurnale buvo pateikiama leidybos informacija, atsiminimai, knygų ir meno albumų recenzijos, pristatomi nauji leidiniai, leidyklų planai, spausdinami išleistų knygų sąrašai, jų iliustracijos ir anotacijos [12].

Po Nepriklausomybės atgavimo Lietuvoje susidarė palankios sąlygos kurtis naujoms leidybinei veiklai užsiimančioms institucijoms, todėl turėjo atsirasti ir palankios sąlygos profesinės spaudos leidybai. Tačiau naujai pasirodžiusių leidinių skaičius rodo, kad tokia periodikos leidiniai nebuvo labai paklausūs. Tai įrodo ne tik nedidelis leidinių skaičius, bet ir jų trumpaamžiškumas. Retas iš leidinių išgyvendavo daugiau nei metus, o kartais pasirodydavo tik 1 numeris. 1998 m. išėjo laikraščio „Knygų naujienos“ pirmas ir paskutinis numeris [15]. Jis buvo skirtas knygų naujienoms pristatyti. Panašaus pobūdžio buvo ir leidinys „Mūsų knygos“ išėjęs 2001 m., pasirodė taip pat tik 1 numeris. 2001 m. buvo leidžiamas „Knygų pasaulyje“ mėnesinis žurnalas. Jame buvo pateikiama informacija apie naujas knygas, jų recenzijos, analizuojamos leidybos ir knygų prekybos problemos, kultūrą. Kiek ilgiau truko informuoti visuomenei apie naujas knygas skirto informacinio biuletėnio „Šviesa“ leidyba. Jis buvo

leidžiamas 2001-2005 m. Minėtuose leidiniuose buvo ne tik pateikiama informacija apie naujas knygas, padedanti orientuotis tiek visuomenei, tiek leidėjams ir prekeiviams, bet ir straipsniai apie Lietuvos knygų rinką ir pokyčius joje, knygų leidybos tendencijas Lietuvoje ir pasaulyje bei kita specialistams naudinga informacija. 1998–1999 m. (per šį laiką pasirodė 6 numeriai) leistame žurnale „Spaudos pasaulis“ buvo publikuojama leidėjams, poligrafininkams ir dizaineriams aktuali informacija apie naujas spausdinimo technologijas, dizainą ir pan. Kiek vėliau, 2002-2004 m., buvo leidžiamas panašaus pobūdžio poligrafijos, leidybos, reklamos, dizaino ketvirtinis žurnalas „Formatas“ [7].

Šioje dalyje aptariami specializuoti ir profesiniai knygotyros periodiniai leidiniai, skirti bibliotekininkams, leidėjams, spaustuvininkams ir knygų prekeiviams, taip pat leidiniai skirti bibliofilams ir kolekcionieriams bei į masinį skaitytoją orientuota knygotyros periodika.

IŠVADOS

Periodiniai leidiniai yra svarbūs knygotyros mokslui dėl kelių priežasčių. Viena iš jų yra ta, kad periodika sudaro komunikacinę sistemą, kurioje savo srities specialistai gali skelbti aktualią informaciją ir dalintis pasiekimais. Mokslininkams tai yra svarbu dėl to, kad paruošti monografijas užtrunka gana ilgai, o periodiniai leidiniai yra leidžiami kur kas dažniau ir greičiau, todėl tyrimų rezultatai greičiau pasiekia visuomenę, o užtrukus knygos leidybai jie gali tapti nebeaktualūs. Bibliotekininkams, bibliografams, leidėjams, spaustuvininkams, platintojams periodika padeda orientuotis knygos rinkoje, taip pat padeda gerinti savo profesinius įgūdžius ir neatsilikti nuo vyraujančių tendencijų.

Kita priežastis yra ta, kad periodika yra ir knygotyros mokslo šaltinis, kuris išsaugojo įvairius dokumentus, straipsnius, ataskaitas, polemika, daug svarbių ir smulkių faktų, kurie yra vertingi tyrėjams. Periodinėje spaudoje galima rasti informacinę ir bibliografinę medžiagą, atspindinčią leidyklų įvairių laikotarpių veiklos ypatumus bei apimančią svarbias tam tikro laikotarpio knygotyros problemas. Knygotyros periodika apima įvairią medžiagą knygyninkystės tyrinėjimui: įstatymus, reglamentus ir direktyvas, reglamentuojančius knygų leidybą ir prekybą, straipsnius ir apybraižas apie knygyninkystę, statistinius duomenis, ikonografinę ir iliustracinę medžiagą: leidėjų ir knygų prekeivių portretus, knygų puslapių bei titulinį lapų faksimiles, spaustuvių bei knygynų vaizdus ir kt. Didelę reikšmę turi ir periodiniuose leidiniuose pateikiama reklaminė medžiaga, kuri leidžia nustatyti tikslią leidėjų ar knygynų buvimo vietą, specializaciją, veiklos datas, o taip pat ir skaitytojų kontingentą. Periodiniuose leidiniuose pateikta medžiaga leidžia tyrinėti knygų rinką skirtingu laikotarpiu, sekti knygų paklausą, tokiu būdu gauti svarbius duomenis apie skaitymo interesus. Iš knygotyros periodinėje spaudoje pateikiamų duomenų galima sužinoti apie tai, kas ir kaip platino knygas, kaip keitėsi leidybinės produkcijos kiekis bei sudėtis. Kartais tik periodikos dėka galima nustatyti tam tikrą istorinį faktą, nepalikusi pėdsakų kitose šaltiniuose.

Rašant darbą buvo surinkti duomenys apie 441 knygotyros periodinį leidinį, tai ir moksliniai žurnalai bei tęstiniai leidiniai, ir specializuota bei leidėjų, bibliotekininkų, spaustuvininkų ir kitų knygyninkystės atstovų profesinė spauda, bibliofiliniai žurnalai bei leidiniai apie knygas, skirti masiniam skaitytojui. Dalis leidinių buvo aprašyta šiame darbe, o pilnas sąrašas pateikiamas darbo priede. Tik maža dalis leidinių yra aprašyta *de visu* (tai lietuviški leidiniai „Knygotyra“, „Bibliografija“, „Tarp knygų“, „Formatas“, „Knygų naujienos“, rusiški „Книжный бизнес“ ir „Книга

Исследования и материалы“ bei angliškąs „The Bookseller“), kur kas didesnė sąrašo dalis sudaryta naudojantis antriniais tradiciniais ir elektronianiais šaltiniais.

Išanalizavus naujai leidžiamų knygotyros periodinių leidinių kieki buvo pastebėta, kad XX a. antrojoje pusėje knygotyros periodikos kiekis vis didėjo ir pasiekė piką dešimtajame dešimtmetyje, o atėjus XXI a. leidžiamų periodinių leidinių kiekis pradėjo mažėti. Po 1990 m. daugelyje šalių susidarė palankios sąlygos knygyninkystės vystymuisi, o tai paskatino ir naujos periodikos atsiradimą.

Daugiausiai knygotyros periodikos leidžiama JAV, Didžiojoje Britanijoje, Italijoje, Rusijoje, Vokietijoje bei Prancūzijoje. Iš šių šalių kilę ir seniausi periodiniai leidiniai, išgyvenę iki XX a. antrosios pusės.

Pastebėtina ir tai, kad dauguma leidinių yra maišyto pobūdžio, t.y. juose skelbiama platesnė informacija, aktuali didesniai knygotyros srities atstovų ratui. Taip, pavyzdžiui, sunku rasti leidinį, kurio tematika apsiribotų vien knygotyros klausimais, dauguma jų apima ir artimas jai sritis: bibliotekininkystę, bibliografiją, informacijos mokslus; leidėjams skirtas leidinys taip pat bus naudingas ir poligrafams, knygų prekybininkams; poligrafijos klausimams skirtame leidinyje būna publikuojami ir leidybos bei knygų platinimo klausimus nagrinėjantys straipsniai. Tik didesnes rinkas turinčiose šalyse būna siauresnės tematikos leidinių, kaip, pavyzdžiui JAV leidinys, skirtas juodaodžių knygų leidybai, arba žydų knygoms skirtas leidinys.

Ypatingai daug žurnalų, naujienlaiškių ir biuletenių leidžia bibliotekos, taip pat gausi ir bibliotekininkams skirta profesinė spauda ir mokslinė bibliotekininkystės periodika. Tai parodo, kad bibliotekininkystė yra viena labiausiai išvystytų knygotyros dalių.

Kalbant apie Lietuvos knygotyros periodiką, galima pastebėti, kad ji nėra gausi, nors iš kitos pusės ir šalies rinka nėra didelė. Leidžiami du moksliniai leidiniai „Knygotyra“ ir „Bibliografija“, bibliotekininkams skirtas žurnalas „Tarp knygų“. Skirtingai nuo daugumos šalių, kur po 1990 m. atsirado daug naujų leidinių, Lietuvoje jų nebuvo leidžiama daug, o išleisti nebuvo ilgalaikiai. Bandymai leisti žurnalus ar laikraščius baigdavosi nesėkmingai, todėl Lietuvos knygyninkystės srities specialistai turi ieškoti informacijos arba užsienio periodikoje arba internete.

Per porą paskutiniųjų dešimtmečių pastebimas knygotyros periodikos skaitmeninimas. Atsiranda elektroniniai žurnalai ir biuletiniai, taip pat leidžiamos elektroninės popierinių leidinių versijos. Daudelis leidinių egzistuoja ir spausdintine ir elektronine forma. Neretai popierinių knygotyros periodinių leidinių leidyba nutrunka ir toliau leidžiama skaitmeninė leidinio versija.

Verta atkreipti dėmesį į tokį reiškinį kaip blogai. Nors atsiradus jie nebuvo laikomi labai patikimais šaltiniais, laikui bėgant juose skelbiama informacija daro vis didesnę įtaką. Jei tik atsiradus

internetiniams dienoraščiams žiniasklaida į juos nekreipdavo dėmesio, tai dabar neretai blogų autoriai yra cituojami spaudoje. Užsienio šalyse kai kurios bibliotekos bei leidyklos turi savo blogus, taip pat juos rašo ir nepriklausomi specialistai. Tokiu būdu išplatinta informacija dar greičiau pasiekia visuomenę, o tai įgalina dar sparčiau dalintis aktualia informacija bei realiu laiku sulaukti atsiliepimų ir nuomonių. Blogai galėtų tapti nebloga išeitimi Lietuvos knygyninkystės atstovams, jaučiantiems profesinės spaudos trūkumą.

BIBLIOGRAFINIŲ NUORODŲ SĄRAŠAS

1. *Bibliografija*: mokslo darbai. Lietuvos kultūros ministerija, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 1997–. Vilnius, 1997–2009. ISSN 1392-1991.
2. *Biblos. Beiträge zu Buch, Bibliothek und Schrift* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gegužės 25 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.onb.ac.at/biblos/index.htm>.
3. *Books from Finland* [interaktyvus]. Helsinki: Finnish Literature Society, 1967–, [žiūrėta 2010 m. rugsėjo 25 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.booksfromfinland.fi/about/>.
4. BUIVIDIENĖ, Erika; ZINKEVIČIENĖ, Julija. Leidėjų profesinė spauda: samprata ir raidos tendencijos. Iš *Knygotyra*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2009, t. 53, p. 147-164.
5. *Deutscher Drucker*: Media information 2010 [interaktyvus]. Ostfildern, 2010, [žiūrėta 2010 m. gegužės 20 d.]. Prieiga per internetą: ftp://www.publishfiles.de/Mediadaten/DD/english/Mediadaten_DD_2010_E.pdf.
6. *Editio*: Internationales Jahrbuch für Editions-wissenschaft [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <http://www.degruyter.de/cont/glob/neutralMbwEn.cfm?rc=35478>.
7. *Formatas*: leidyba, poligrafija, dizainas, reklama. Kaunas: Linos pasaulis, 2002-2004. ISSN 1648-4827.
8. *Gutenberg* [interaktyvus]. Helsinki: Kirjapainotellisuuden työntäjaliitto ry KTT, 2002–, [žiūrėta 2010 m. rugsėjo 25 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.kttl.fi/gutenberg.html>.
9. *Internationale Gutenberg-Gesellschaft in Mainz e.V.* [interaktyvus]. [žiūrėta 2009 m. gruodžio 10 d.]. Prieiga per internetą: http://www.gutenberg-gesellschaft.de/index.html?publikationen_gj.html~main.
10. JANONIS, O. *Vilniaus universiteto mokslo darbų „Knygotyra“ turinio rodyklė (1961–2005)*. Vilnius, 2005.
11. KAUNAS, Domas. Keturiasdešimt penkeri „Knygotyros“ metai ir tomai. Iš JANONIS, O. *Vilniaus universiteto mokslo darbų „Knygotyra“ turinio rodyklė (1961–2005)*. Vilnius, 2005, p. 14-15.
12. *Knygotyra*: enciklopedinis žodynas. Vilnius, 1997, p. 50, 62, 174, 175, 270, 364.
13. *Knygotyra*: mokslo darbai, Vilniaus universiteto tęstinis leidinys. Vilnius, 1961–. ISSN 0204-2061.
14. *Knygotyra*: vadovėlis. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2006.

15. *Knygų naujienos*. Kaunas: Laikmečio kryptis, 1998.
16. *Libri: International Journal of Libraries and Information Services* [interaktyvus]. München, [žiūrėta 2010 m. gegužės 13 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.librijournal.org/>.
17. MIGOŃ, Krzysztof. Особенности Восточноевропейского книговедения и формирование национальных научных школ до Второй мировой войны. Iš *Knygotyra*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2007, t. 48, p. 9-21.
18. NARBUTIENĖ, Daiva. Tęstiniai pasaulio knygotyros leidiniai. Iš *Knygotyra*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 1999, t. 35, p. 236-260.
19. NIEMIEC, Honorata. *Twórcy wrocławskiej bibliologii* [interaktyvus]. [Lenkija, Wrocławas]: 2006 [žiūrėta 2009 m. gruodžio 22 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.ebib.info/2006/75/niemiec.php>.
20. Periodici. Iš *Casa Editrice Leo S. Olschki* [Interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. lapkričio 13 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.olschki.it/page.htm>.
21. PORTER, J.R. The Scientific Journal – 300th Anniversary [interaktyvus]. Iowa, USA: September 1964 [žiūrėta 2009 m. spalio 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC441225/pdf/bactrev00142-0009.pdf>.
22. *Roczniki Biblioteczne* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gruodžio 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.rocznikibiblioteczne.edu.pl/index.php>.
23. *Solanus* [interaktyvus]. [žiūrėta 2009 m. gruodžio 22 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.ssees.ucl.ac.uk/solanus/solacont.htm>.
24. STONIENĖ, Vanda. „Knygotyra“ – mokslo darbų leidinys. Iš KAUNAS, D. *Knygotyros katedra: 1940-1990-2000*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2000, p. 102-103.
25. *Tarp knygų*: Lietuvos kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos mėnesinis žurnalas. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 1991-. ISSN 0868-8826.
26. *The Bookseller*. London: Whitaker and Sons, 1858-.
27. URBONAS, Vytas. *Lietuvių periodinė spauda*. Vilnius: Voruta, 1995, p. 28, 52, 61, 77. ISBN 9986-510-04-X.
28. URBONAS, Vytas. *Lietuvių žurnalas*. Vilnius: Voruta, 1993, p. 79-80, 102.
29. ŽUKAS, Vladas. *Knygotyra*. Iš *Tarybų Lietuvos enciklopedija*. Vilnius: Vyriausioji enciklopedijų redakcija, 1986, t. 2, p. 347.

30. БЕЛОВИЦКАЯ А. А. *Общее книговедение*: учебное пособие [interaktyvus]. Maskva, 2002 atnaujinta 2004 [žiūrėta 2010 m. balandžio 13 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook011/01/index.html?part-004.htm>.
31. Библиотекведение. Iš *Российская государственная библиотека* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gegužės 30 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.rsl.ru/ru/s3/s17/s33/d93/>.
32. Библиографічні журнали. Iš *Wikipedia* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. birželio 10 d.]. Prieiga per internetą: http://uk.wikipedia.org/wiki/Бібліографічні_журнали.
33. ВОЛКОВА. Л. Л.; АНДРЕЕВА, О. В. *Книговедческая периодика*: учебное пособие [interaktyvus]. Maskva, 2002 atnaujinta 2002 m. lapkričio 20 d. [žiūrėta 2010 m. balandžio 13 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook053/01/index.html?part-003.htm>.
34. ГИЛЯРЕВСКИЙ, Р.С. *Научный журнал*. Iš Большая советская энциклопедия [interaktyvus]. [žiūrėta 2009 m. gruodžio 3 d.] Prieiga per internetą: http://slovari.yandex.ru/dict/bse/article/00051/62200.htm?text=научный_журнал&stpar3=1.1.
35. ГРЕЧИХИН, А. А. *Общая библиография*: учебник [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. balandžio 10 d.]. Prieiga per internetą: http://www.gumfak.ru/bib_html/biblio/bib009.shtml.
36. Давайте читать вместе! Iš *Читаем вместе* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gegužės 30 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.chitaem-vmeste.ru/pages/about.php>.
37. Журнал "Библиография". Iš *Российская книжная палата* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gegužės 30 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.bookchamber.ru/content/bibliomag/bibliomag.html>.
38. Журнал „Пушкин“ [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. birželio 1 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.russ.ru/pushkin>.
39. Журнал «У книжной полки». Iš *Фонд „Пушкинская библиотека“* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. birželio 5 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.pbl.ru/projects/15>.
40. *Издательский Дом „Книжное обозрение“* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gegužės 27 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.knigoboz.ru/#>.
41. *Издательство „Курсив“* [interaktyvus]. Maskva. [žiūrėta 2010 m. lapkričio 2 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.kursiv.ru/kursivnew/index.php>.
42. *Книга. Исследования и материалы*. Москва: Книжная палата, 1959-. ISSN 0134-837X.
43. Книжковый огляд [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. birželio 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.web-standart.net/magaz.php?mid=22>.

44. *Книжный бизнес*. Информационно-маркетинговый центр "Альвис", 1993–. Москва, 1993–2007.
45. МИГОНЬ, Кшиштоф. *Наука о книге*. Москва: Книга, 1991.
46. *Наукова періодика України* [interaktyvus]. Київ: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, [žiūrėta 2010 m. spalio 13 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/>.
47. НЕМИРОВСКИЙ, Е. Л. Периодические книговедческие издания. Iš *Книга: энциклопедия* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. balandžio 10 d.]. Prieiga per internetą: <http://polygraphicbook.narod.ru/text/statiy/16/0/033.html>.
48. *Полиграфия: О журнале* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gegužės 25 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.polimag.ru/about.php>.
49. СИКОРСКИЙ, Н. М.; БАРЕНБАУМ, И. Е.; БАРСУК, А. И. Книговедение. Iš *Большая советская энциклопедия* [interaktyvus]. [žiūrėta 2009 m. gruodžio 3 d.] Prieiga per internetą: <http://slovari.yandex.ru/dict/bse/article/00035/27700.htm>.
50. ТАРАСЕНКО И.Н. *Сорок пять лет сборнику "Книга. Исследования и материалы"* [interaktyvus]. Rusija, Sankt-Peterburgas, 2004 [žiūrėta 2009 m. gruodžio 22 d.]. Prieiga per internetą: http://www.naukaran.ru/sb/2004_3-4/10.shtml.
51. ТЯПКИН, Б.Г. *Научная литература*. Iš *Большая советская энциклопедия* [interaktyvus]. [žiūrėta 2009 m. gruodžio 3 d.] Prieiga per internetą: [http://slovari.yandex.ru/dict/bse/article/00051/60100.htm?text=научная литература&stpar3=1.1](http://slovari.yandex.ru/dict/bse/article/00051/60100.htm?text=научная%20литература&stpar3=1.1).
52. Университетская книга [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. birželio 5 d.]. Prieiga per internetą: <http://university-book.boxmail.biz/>.
53. *Что читать?* [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. gegužės 27 d.]. Prieiga per internetą: <http://chto-chitat.com/>.
54. Что читать библиотекарю [interaktyvus]. [žiūrėta 2010 m. rugsėjo 22 d.]. Prieiga per internetą: <http://www.publiclibrary.ru/readers/specialist/librarians-reading.htm>.

SUMMARY

BOOK SCIENCE PERIODICALS PUBLISHED IN THE WORLD AFTER THE SECOND WORLD WAR

Master's thesis subject is book science periodicals, published in the World since the Second World War. The aim of this thesis is to analyze and evaluate books science periodicals published in different parts of the World after the Second World. Objectives are: to discuss the science of book it's close relations with other sciences, to define the concept of book periodicals, define the role of book science periodicals for books science, to analyze the emergence of book periodicals, to make a list of book science periodicals which are published in the different parts of the World after the Second World War, to describe scientific and unscientific book science periodicals. Sources and internal data analysis, comparison and aggregation methods, as well as empirical methods, such as document analysis, distribution of grades and method of data analysis are used. Analyzing periodicals, different kinds of literature and online sources trying to create a common image of book science periodicals published after World War II. In this paper is defined the importance of book science books periodicals for science and publishing fields. The list consisting of 441 book science periodicals is created. Master's thesis may be a useful to book researchers, traditional and electronic publishing, library and other information and communication scientists and practitioners, publishing, communication sciences disciplines, teachers, publishers, journalists and students.

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
An Leabharlann	Airija	1972-	žurnalas	4 k. per metus	Library Association of Ireland & Library Association, Northern Ireland Branch	0023-9542
Access	Australija	1995-	mokslinis žurnalas		Australian School Library Association, Inc	1030-0155
APLIS	Australija	1988-	mokslinis žurnalas	metinis	Auslib Press	1030-5033
Australian Academic & Research Libraries	Australija	1970-	mokslinis žurnalas		Australian Library & Information Association	0004-8623
Australian Library Journal	Australija	1951-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Australian Library & Information Association	0004-9670
College & Undergraduate Libraries	Australija	1994-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Haworth Press, Taylor & Francis Group	1069-1316
HOBA newsletter	Australija	1994-	biuletėnis	2 k. per metus	History of the book in Australia	1324-4957
inCite	Australija	1980-	žurnalas	mėnesinis	Australian Library & Information Association	0158-0876
Orana	Australija	1980-	žurnalas	4 k. per metus	Australian Library & Information Association	0045-6705
Biblos: Beiträge zu Buch, Bibliothek und Schrift / Herausgegeben von der Österreichischen Nationalbibliothek	Austrija	1952-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Phoibos Verlag	0006-2022
Das Antiquariat	Austrija	1945-1973	žurnalas			

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Der Bibliophile. Internationale Zeitschrift für Bucherfreunde	Austrija	1950-	žurnalas			
Mitteilungen der Vereinigung Oesterreichischer Bibliothekarinnen und Bibliothekare	Austrija	1947-	žurnalas	4 k. per metus	Vereinigung Oesterreichischer Bibliothekarinnen und Bibliothekare	1022-2588
Бібліятэчны веснік: зборнік артыкулаў	Baltarusija	2010-	mokslinis žurnalas	metinis	Нац. б-ка Беларусі	
Бібліятэчны свет	Baltarusija	1997-	žurnalas			
Новыя кнігі	Baltarusija	1960-	biuletėnis	mėnesinis	Нац. б-ка Беларусі	
Bangladesh Journal of Communication & Publishing	Bangladešas	2002-2003	mokslinis žurnalas		Editing & Publication Association of Bangladesh	1726-1694
Archives et bibliothèques de Belgique	Belgija	1907-	biuletėnis	2 k. per metus		
Bibliotheek- en Archiefgids	Belgija	2002-	žurnalas	6 k. per metus	Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezzen	0772-7003
De Gulden Passer	Belgija	1923-	biuletėnis	metinis	Antverpeno bibliofilų asociacija	
Le Livre & l'Estampe	Belgija	1954-	žurnalas	2 k. per metus		
Scriptorium: revue internationale des études relatives aux manuscrits	Belgija	1946-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Centre d'etudes des manuscrits	0036-9772

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Bibliosphere	Bulgarija	2008-	mokslinis žurnalas		Nov Bulgarski Universitet, Orce Nikolov	1311-8803
Bulletin SKIP	Čekija	1991-	biuletenis	5 k. per metus	Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR	1210-0927, 1213-5828
Ikaros : elektronický časopis o informační společnosti	Čekija	1997-	el. žurnalas	10 nr. per metus	Občanské sdružení Ikaros	1212-5075
Knihovna	Čekija	2005-	žurnalas	2 k. per metus		1801-3252
Knihovnický zpravodaj Vysočina	Čekija	2001-	el. žurnalas	4 k. per metus	Krajská knihovna Vysočiny	1213-8231
KROK : Knihovnická revue Olomouckého kraje (Knihovní obzor)	Čekija	1993-	žurnalas	4 k. per metus	Vědecká knihovna v Olomouci	1214-648X, 1214-6420
Národní knihovna	Čekija	1990-2004	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Národní knihovna ČR	1214-0678
Strahovská knihovna	Čekija	1966-1981	mokslinis žurnalas		Pamatník Narodního Pisemnictví	0081-5896
U nás : Knihovnicko-informační zpravodaj Královéhradeckého kraje	Čekija	1991-	žurnalas	4 k. per metus	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	0862-9366
Bibliotekspressen	Danija	1993-	žurnalas	20 nr. per metus	Bibliotekarforbundet	1395-0401
African Research & Documentation	Didžioji Britanija	1973-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	African Studies Association of the UK	0305-862X
Alexandria	Didžioji Britanija	2003-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	Gower Publishing CO LTD	0955-7490

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
ALISS Quarterly	Didžioji Britanija	2005-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	LSE Library	1747-9258
Ariadne: A Web & Print Magazine of Internet Issues for Librarians & Information Specialists	Didžioji Britanija	1996-	biuletėnis	4 k. per metus	UK Office for Library & Information Networking	1361-3197
Art Libraries Journal	Didžioji Britanija	1985-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	ARLIS-UK & Ireland	0307-4722
Asian Libraries	Didžioji Britanija	1997-1999	mokslinis žurnalas	mėnesinis	Emerald Group Publishing Limited	1017-6748
Aslib Proceedings	Didžioji Britanija	1949-	mokslinis žurnalas	maždaug 6 k. per metus	Emerald Group Publishing Limited	0001-253X
Audiovisual Librarian	Didžioji Britanija	1983-1997	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Chartered Institute of Library & Information Professionals	0302-3451
Bodleian Library Record	Didžioji Britanija	1938-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Bodleian Library	0067-9488
Book Trade History Group Newsletter	Didžioji Britanija	1986-	naujienlaiškis	2 k. per metus		
British Book Trade Index	Didžioji Britanija	1995-	biuletėnis			
CoFHE Bulletin	Didžioji Britanija	1983-2006	biuletėnis	3 k. per metus	Chartered Institute of Library & Information Professionals	0268-098X
Convergence	Didžioji Britanija	1994-	žurnalas	2 k. per metus		

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Digital Publishing Technologies	Didžioji Britanija	1999-	žurnalas	mėnesinis	Information Today Inc.	1365-067X
German Studies Library Group Newsletter	Didžioji Britanija	1985-	naujienslaiškis	metinis	German Studies Library Group	0951-2616
Journal of Librarianship	Didžioji Britanija	1969-1990	mokslinis žurnalas		Sage Publications Inc.	0022-2232
Journal of Librarianship & Information Science	Didžioji Britanija	1991-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Sage Publications Inc.	0961-0006
Learned Publishing	Didžioji Britanija	1988-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Association of Learned & Professional Society Publishers (ALPSP)	0953-1513
Library & Information Research	Didžioji Britanija	2007-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	Chartered Institute of Library & Information Professionals	1756-1086
Library & Information Update	Didžioji Britanija	2002-	žurnalas	mėnesinis	Chartered Institute of Library & Information Professionals	1476-7171
Library History	Didžioji Britanija	1967-	žurnalas	metinis		
Library Review	Didžioji Britanija	1927-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus	Emerald Group Publishing Limited	0024-2535
Local Studies Librarian	Didžioji Britanija	1982-	žurnalas	2 k. per metus	Chartered Institute of Library & Information Professionals	0263-0273
LOGOS: The Journal of the World Book Community	Didžioji Britanija	1989-	žurnalas	4 k. per metus	LOGOS Foundation	0957-9656

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
NewSPRAT	Didžioji Britanija	1993-	biuletenis	metinis		
New Library World	Didžioji Britanija	1898-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Emerald Group Publishing Limited	0307-4803
New Review of Academic Librarianship	Didžioji Britanija	1995-	mokslinis žurnalas	metinis	Routledge	1361-4533
Paradigm: Newsletter of the Colloquium on Textbooks, Schools and Society	Didžioji Britanija	1988-	biuletenis	3 k. per metus		
Printing World	Didžioji Britanija	1954-	žurnalas	savaitraštis	Haymarket Business Publications Ltd	0032-8715
Print Quarterly	Didžioji Britanija	1984-	mokslinis žurnalas	metinis	Print Quarterly Publications	0265-8305
Private Library	Didžioji Britanija	1958-	žurnalas	4 k. per metus	Private Libraries Association	0032-8898
Public Library Journal	Didžioji Britanija	1986-	žurnalas	6 k. per metus	Chartered Institute of Library & Information Professionals	0268-893X
Publishing History: The Social, Economic and Literary History of Book, Newspaper and Magazine Publishing	Didžioji Britanija	1977-	moksline žurnalas	2 k. per metus		
Refer	Didžioji Britanija	1980-	žurnalas	2 k. per metus	Chartered Institute of Library & Information Professionals	0144-2384

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
SAALG Newsletter	Didžioji Britanija	2003-	naujienlaiškis	metinis	South Asia Archive & Library Group	1742-2817
Serials	Didžioji Britanija	1998-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	United Kingdom Serials Association	0953-0460
Serials Review	Didžioji Britanija	1975-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Elsevier Science	0098-7913
Solanus	Didžioji Britanija	1987-	mokslinis žurnalas	metinis	SCONUL	0038-0903
The Book Collector	Didžioji Britanija	1952-	žurnalas	4 k. per metus	Collector Ltd	0006-7237
The Bookseller	Didžioji Britanija	1933-	žurnalas	savaitraštis	Nielsen Business Media, Inc.	0006-7539
The British Library Journal	Didžioji Britanija	1975-	mokslinis žurnalas	metinis	British Library Board 96	0305-5167
The Library	Didžioji Britanija	1979-	žurnalas	4 k. per metus	Reed Business Information / Reviews	0363-0277
Cybrarians Journal	Egiptas	2004-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Cybrarians	1687-2215
Journal of Philippine Librarianship	Filipinai	1968-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	University of the Philippines	0022-359X
Anil Aggrawal's Internet Journal of Book Reviews	Indija	2000-	žurnalas	2 k. per metus	Anil Aggrawal's Internet Journal of Book Reviews	0972-9666
Annals of Library & Information Studies	Indija	2001-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	INSDOC	0972-5423
Annals of Library Science & Documentation	Indija	1964-2000	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	INSDOC	0003-4835

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Herald of Library Science	Indija	1962-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Department of Library Science, University of Lucknow	0018-0521
Journal of Library & Information Science	Indija	1976-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	University of Delhi, Department of Library & Information Science	0970-714X
Pustaka	Indonezija	2005-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Universitas Sumatera Utara, Perpustakaan	1858-1447
Anales de Documentacion	Ispanija	1998-	mokslinis žurnalas	metinis	Universidad de Murcia	1575-2437
Avisos de la Real Biblioteca	Ispanija	1995-	žurnalas	4 k. per metus	Patrimonio Nacional	1578-8342
BiD	Ispanija	1998-	žurnalas	2 k. per metus	Universitat de Barcelona	1575-5886
Boletín informativo y bibliografico	Ispanija	1949-	biuletėnis	nepastovus	Consejo Superior de Investigaciones Cientifica	
El Boletín del Documentalista	Ispanija	2010-	biuletėnis	2 k. per mėnesį	Universidad Complutense Madrid, Facultad de Ciencias de la Documentación	2171-6900
El Libro Español	Ispanija	1958-1968	žurnalas	metinis	Instituto Nacional del Libro Espanol	0024-273X
Scire: Representación Y Organización Del Conocimiento	Ispanija	1998-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Francisco Javier Garcia Marco	1135-3716

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Syntagma : Revista del Instituto de historia del libro y de la lectura (Journal of the Institute of Book and Reading History)	Ispanija	2002-	mokslinis žurnalas	metinis	Instituto de Historia del Libro y de la Lectura	1695-6958
Accademie e biblioteche d'Italia	Italija	1927-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Ufficio centrale per i beni librari e gli istituti culturali	0001-4451
AIB notizie	Italija	1989-	žurnalas	nepastovus	Associazione italiana biblioteche	1120-2521
Biblioteche Oggi	Italija	1993-	žurnalas	mėnesinis	Editrice Bibliografica SpA	0392-8586
Biblioteche Private	Italija	2002-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Edizioni Sylvestre Bonnard	1973-8625
Bibliotheca	Italija	2002-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Edizioni Sylvestre Bonnard	1720-0652
Bollettino AIB	Italija	1992-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Associazione Italiana Biblioteche	1121-1490
Culture del testo	Italija	1995-2002	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	Titivillus	
Il Sapere del Libro	Italija	1998	mokslinis žurnalas	nepastovus	Edizioni Sylvestre Bonnard	1824-6540
JLIS.it	Italija	2010-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Universita di Firenze, Dipartimento di Studi sul Medioevo e Rinascimento	2038-1026
La Bibliofilia	Italija	1899-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	Casa Editrice Leo S. Olschki	0006-0941
La fabrica del libro	Italija	1994-	žurnalas	2 k. per metus		

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
La Rivisteria	Italija	1983-	žurnalas	mėnesinis		
Lettera dalla Biblioteca	Italija	1992-	žurnalas	3 k. per metus	Università per stranieri	
Le Antiporte	Italija	2006-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Edizioni Sylvestre Bonnard	1973-1930
Nuovi annali della Scuola speciale per archivisti e bibliotecari	Italija	1987-	mokslinis žurnalas	metinis	Casa Editrice Leo S. Olschki	
Scrineum Rivista	Italija	2003-	mokslinis žurnalas	metinis	Firenze University Press	1128-5656
Studi Bibliografici	Italija	2004-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Edizioni Sylvestre Bonnard	1973-9923
Titature	Italija	1992-	žurnalas	metinis	Vittorio Spinazzola	
Japanese Book News	Japonija	1993-	biuletėnis	4 k. per metus	The Japan Foundation	0918-9580
Journal of Japan Society of Library & Information Science	Japonija	1954-	mokslinis žurnalas	metinis	Nippon Toshokan Joho Gakkai	1344-8668
Library & Information Science	Japonija	1968-	mokslinis žurnalas	metinis	Mita Society for Library & Information Science	0373-4447
Mediashi kenkyn (Informacijos priemonių istorija)	Japonija	1994-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus		
Onrain Kensaku	Japonija	1986-	žurnalas		Nihon Tanmatsu Kenkyukai	0286-3200
Senmon Toshokan (Bulletin of the Japan Special Libraries Association)	Japonija	1960-	biuletėnis	6 k. per metus	Japan Special Libraries Association	0385-0188

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
/Annals of Society of Library Science (図書館学会年報)	Japonija	1954-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Nihon Toshokan Gakkai 日本図書館学会	0040-9650
Daiga koku/Research Report - University of Library and Information Science Japan (図書館情報大学研究報告)	Japonija	1982-2002	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Daigaku 図書館情報大学	0287-0010
/Library, Information & Media Studies (図書館情報メディア研究)	Japonija	2003-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	University of Tsukuba	1348-7884
Toshokankai/Library World (図書館界)	Japonija	1974-	žurnalas	6 k. per metus	kai 日本図書館研究会	0040-9669
zu/NDL Library Science Series (図書館研究シリーズ)	Japonija	1960-	mokslinis žurnalas		Kokuritsu Kokkai Toshokan	0454-1960
Toshokan Zasshi/Library Journal (図書館雑誌)	Japonija	1907-	žurnalas	mėnesinis	kai 日本図書館協会	0385-4000

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
AALL Spectrum	JAV	2006-	žurnalas		American Association of Law Libraries	1089-8689
Acquisitions Librarian	JAV	1989-2007	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Haworth Press, Inc.	0896-3576
Action for Libraries	JAV	1975-	žurnalas	mėnesinis	Utg: Bibliographical Center for Research	0363-0250
Advanced Technology Libraries	JAV	1972-	žurnalas		Millwood Group Corp.	0044-636X
Agricultural Libraries Information Notes	JAV	1987-1996	žurnalas	nepastovus	National Agriculture Library	0095-2699
AI Magazine	JAV	1996-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	AAAI	0738-4602
Alabama Librarian	JAV	1967-2008	žurnalas	6 k. per metus	Alabama Library Association	0002-4295
ALCTS Newsletter Online	JAV	1998-	biuletėnis	4 k. per metus	Association for Library Collections & Technical Services	1523-018X
Alki	JAV	1985-	žurnalas	3 k. per metus	Washington Library Association	8756-4173
American Libraries	JAV	1970-	biuletėnis	10 nr. per metus	American Library Association	0002-9769
American Periodicals	JAV	1991-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Ohio State University Press	1054-7479
Annual Review of OCLC Research	JAV	1987-1999	žurnalas	metinis	OCLC Inc.	

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Arkansas Libraries	JAV	1930-	žurnalas	6 k. per metus	Arkansas Library Association	0004-184X
ARL Statistics	JAV	1975-	žurnalas		Association of Research Libraries	0147-2135
ARL: A Bimonthly Report on Research Library Issues & Actions	JAV	1990-	žurnalas	6 k. per metus	Association of Research Libraries	1050-6098
ARLIS/NA Reviews	JAV	2007-	biuletėnis		Art Libraries Society of North America	
Art Documentation: Bulletin of the Art Libraries Society of North America	JAV	1982-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Art Libraries Society of North America	0730-7187
Australian & New Zealand Journal of Serials Librarianship	JAV	1990-1994	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Haworth Press, Inc.	0898-3283
BF Bulletin	JAV	1958-	biuletėnis	3 k. per metus	Education Libraries	1048-5376
Biblion	JAV	1992-2001	biuletėnis	2 k. per metus	The New York Public Library	1064-301X
BISG Bulletin	JAV	2007-	biuletėnis	mėnesinis	Book Industry Study Group, Inc	0276-4806
Black Issues Book Review	JAV	1999-2007	žurnalas	6 k. per metus	Cox, Matthews & Associates, Inc.	1522-0524
Book History	JAV	1998-	mokslinis žurnalas	metinis	Pennsylvania State University Press, The Johns Hopkins University Press	1098-7371

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Book Links	JAV	1990-	žurnalas	4 k. per metus	American Library Association / Booklist Publications	1055-4742
Book Report	JAV	1985-2002	žurnalas	5 k. per metus	Linworth Publishing, Inc.	0731-4388
Book Research Quarterly	JAV	1990-1991	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Springer Science & Business Media B.V.	0741-6148
Booklist	JAV	1917-	žurnalas	22 numeriai per metus	American Library Association / Booklist Publications	0006-7385
Bookmobiles & Outreach Services	JAV	1998-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Center for the Study of Rural Librarianship	1529-4749
CALA Occasional Paper Series	JAV	2008-	mokslinis žurnalas		Chinese American Librarians Association	1941-2037
California State Library Foundation Bulletin	JAV	1982-	biuletėnis		California State Library Foundation	0741-0344
Chinese Librarianship	JAV	1996-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Internet Chinese Librarians Club	1089-4667
Christian College Librarians. Proceedings	JAV	2009-	mokslinis žurnalas	metinis	Christian College Librarians	2156-0218
College & Research Libraries	JAV	1997-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus	American Library Association	0010-0870
Colorado Libraries	JAV	1984-	žurnalas	4 k. per metus	Colorado Association of Libraries	0147-9733
Counter	JAV	1994-2001	biuletėnis	nepastovus	The University of Iowa Center for the Book	

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
CSL Connection	JAV	2000-2008	naujienlaiškis	nepastovus	California State Library	
Current Studies in Librarianship	JAV	1977-	mokslinis žurnalas	metinis	Graduate Library School, University of Rhode Island	0742-8227
Drexel Library Quarterly	JAV	1965-	žurnalas	4 k. per metus	Drexel University, College of Information Studies	0012-6160
Emergency Librarian	JAV	1977, 1983, 1985, 1988-1998	žurnalas	5 k. per metus	Rockland Press	0315-8888
Florida Libraries	JAV	1949-	žurnalas	2 k. per metus	Florida Library Association	0046-4147
Georgia Library Quarterly	JAV	1964-	žurnalas	nepastovus	Georgia Library Association	0016-8319
Harvard Library Bulletin	JAV	1947-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Harvard University Library	0017-8136
History of Reading News	JAV	1976-	biuletėnis	2 k. per metus		
Horn Book Magazine	JAV	1924-	žurnalas	6 k. per metus	Horn Book Inc.	0018-5078
Idaho Center for the Book Newsletter	JAV	1994-	biuletėnis	2 k. per metus	Idaho Center for the Book	
IFLA Journal	JAV	1975-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Sage Publications, Ltd.	0340-0352
IFLA Round Table on Library History	JAV	1993-2001	biuletėnis	2 k. per metus		
Illinois Libraries	JAV	1950-	žurnalas	4 k. per metus	Illinois State Library	0019-2104
Indiana Libraries	JAV	1981-	žurnalas	2 k. per metus	Indiana Library Federation	0275-777X
Journal of Academic Librarianship	JAV	1975-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus	Elsevier Science	0099-1333

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Journal of East Asian Libraries	JAV	1963-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	Association for Asian Studies	1087-5093
Journal of Education for Librarianship	JAV	1960-	mokslinis žurnalas	5 k. per metus	Association for Library & Information Science Education	0022-0604
Journal of Modern Periodical Studies	JAV	1980-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Pennsylvania State University	1947-6574
Journal of the Rutgers University Libraries	JAV	1937-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Rutgers University Libraries	0036-0473
Judaica Librarianship	JAV	1983-	mokslinis žurnalas	metinis	Association of Jewish Libraries, Inc.	0739-5086
Kentucky Libraries	JAV	1980-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Kentucky Library Association	0732-5452
Libraries & Culture: A journal of library history	JAV	1977-	žurnalas	3 k. per metus	University of Texas Press	1932-4855
Library & Information Science Research	JAV	1983-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Pergamon Press - An Imprint of Elsevier Science	0740-8188
Library Acquisitions	JAV	1977-1998	žurnalas		Pergamon Press	0364-6408
Library Issues	JAV	1980-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus	Mountainside Publishing Inc.	0734-3035
Library Mosaics	JAV	1989-2005	el. žurnalas	6 k. per metus	Library Mosaics	1054-9676
Library of Congress Information Bulletin	JAV	1972-	biuletėnis	mėnesinis	US Library of Congress	0041-7904
Library Quarterly	JAV	1931-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	University of Chicago Press	0024-2519

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Library Student Journal	JAV	2006-	mokslinis žurnalas		Library Student Journal	1931-6100
Library Trends	JAV	1952-	žurnalas	4 k. per metus	Johns Hopkins University Press	0024-2594
LIBRES: Library & Information Science Research Electronic Journal	JAV	1990-	el. žurnalas	2 k. per metus	LIBRES: Library & Information Science Research Electronic Journal	1058-6768
Library Journal	JAV	1876-	žurnalas	20 nr. per metus	Library Journal	0363-0277
LJ: Library Journal	JAV	1974-1976	biuletėnis	6 k. per metus	Reed Business Information / Reviews	0360-3113
Louisiana Libraries	JAV	1992-	žurnalas	4 k. per metus	Louisiana Library Association	1535-2102
Mississippi Libraries	JAV	1979-	žurnalas	4 k. per metus	Mississippi Library Association	0194-388X
Nebraska Library Association Quarterly	JAV	1976-	žurnalas	4 k. per metus	Nebraska Library Association	0028-1883
New Jersey Libraries	JAV	1982-	žurnalas	4 k. per metus	New Jersey Library Association	0028-5811
New Library Scene	JAV	1982-2005	žurnalas	4 k. per metus	Library Binding Institute	0735-8571
New York Review of Books	JAV	1963-	žurnalas	19 nr. per metus	New York Review, Inc.	0028-7504
New York Times Book Review	JAV	1923-	žurnalas	savaitraštis	New York Times	0028-7806
North Carolina Libraries	JAV	1942-	žurnalas	nepastovus	North Carolina Library Association	0029-2540

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Ohio Libraries	JAV	1985-	žurnalas	3 k. per metus	Ohio Library Council	1046-4336
OLA Quarterly	JAV	1973-	žurnalas	4 k. per metus	Oregon Library Association	1093-7374
Papers of the Bibliographical Society of America	JAV	1913-	žurnalas	4 k. per metus	Bibliographical Society of America	0006-128X
Pennsylvania Library Association Bulletin	JAV	1969-1995	biuletėnis	8 k. per metus	Pennsylvania Library Association	1522-5852
PNLA Quarterly	JAV	1936-	žurnalas	4 k. per metus	Pacific Northwest Library Association	0030-8188
portal: Libraries & the Academy	JAV	2001-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Johns Hopkins University Press	1531-2542
Printing History	JAV	1979-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	American Printing History Association	0192-9275
Progressive Librarian	JAV	1990-	žurnalas	3 k. per metus	Progressive Librarians Guild	1052-5726
Proceedings of the American Antiquarian Society	JAV	1813-2008	mokslini žurnalas	2 k. per metus	AAS	
Public Libraries	JAV	1978-	žurnalas	6 k. per metus	American Library Association	0163-5506
Public Library Quarterly	JAV	1979-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Haworth Press	0161-6846
The Publishers Weekly	JAV	1872-	žurnalas	savaitraštis	Reed Business Information / Reviews	0000-0019
Publishing Research Quarterly	JAV	1989-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Springer Science & Business Media B.V.	1053-8801

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
RBM: A Journal of Rare Books, Manuscripts, & Cultural Heritage	JAV	2000-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Association of College & Research Libraries	1529-6407
Reference & Research Book News	JAV	1986-	žurnalas	6 k. per metus	Book News, Inc.	0887-3763
Reference Librarian	JAV	1982-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Haworth Press	0276-3877
Resources for American Literary Study	JAV	1971-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	AMS Press	0048-7384
Revista AIBDA	JAV	1980-	mokslinis žurnalas	metinis	AIBDA	0250-3190
Serials Librarian	JAV	1976-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Haworth Press	0361-526X
SHARP news	JAV	1991-	biuletėnis	4 k. per metus	Society for the History of Authorship, Reading, and Publishing	1073-1725
ShelfLife	JAV	2006-	žurnalas	4 k. per metus	Library Binding Institute	
Southeastern Librarian	JAV	1951-	žurnalas	4 k. per metus	Southeastern Library Association	0038-3686
Special Libraries	JAV	1972-	žurnalas	4 k. per metus	Education Libraries	0038-6723
Tennessee Librarian	JAV	1977-	žurnalas	4 k. per metus	Tennessee Library Association	0162-1564
Texas Library Journal	JAV	1950-	žurnalas	4 k. per metus	Texas Library Association	0040-4446
The Book	JAV	1982-2008	biuletėnis	3 k. per metus	American Antiquarian Society	
The Early Book Society Newsletter	JAV	1995-	biuletėnis	nepastovus	Early Book Society	

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Unabashed Librarian	JAV	1971-	žurnalas	4 k. per metus	Unabashed Librarian	0049-514X
Urban Library Journal	JAV	1995-	el. žurnalas	nepastovus	Urban Library Journal	0176-9294
Virginia Libraries	JAV	1954-	žurnalas	4 k. per metus	Virginia Library Association	1086-9751
Wilson Library Bulletin	JAV	1939-1995	mokslinis žurnalas	10 nr. per metus	H W Wilson Company	0043-5651
World Libraries	JAV	1996-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Dominican University, Graduate School of Library & Information Science	1092-7441
Yale University Library Gazette	JAV	1926-	biuletėnis	2 k. per metus	Yale University Library	0044-0175
Access	Kanada	2004-	žurnalas	4 k. per metus	Ontario Library Association	1201-0472
Argus	Kanada	1999-	žurnalas	3 k. per metus	Corporation des Bibliothécaires Professionnels du Quebec	0315-9930
Best Books for Kids & Teens	Kanada	2008-	žurnalas		Canadian Children's Book Centre	
Bookbird: A Journal of International Children's Literature	Kanada	1963-	mokslinis žurnalas		University of Toronto Press, Johns Hopkins University Press	0006-7377
Cahiers / Papers	Kanada	1962-	mokslinis žurnalas	metinis	La Société bibliographique du Canada	0067-0869
Canadian Children's Book News	Kanada	2002-	žurnalas	4 k. per metus	Canadian Children's Book Centre	1705-7809

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Canadian Journal of Information & Library Sciences	Kanada	1976-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	University of Toronto Press	1195-096X
Canadian Library Journal	Kanada	1965-1992	mokslinis žurnalas	nepastovus	University of Toronto Press	0008-4352
Electronic Journal of Academic & Special Librarianship	Kanada	1999-	mokslinis žurnalas	nepastovus	International Consortium for the Advancement of Academic Publication	1704-8532
Epilogue	Kanada	1989-	biuletėnis	2 k. per metus	School of Library and Information Studies	
INFOGRÉLQ	Kanada	1982-	biuletėnis	nepastovus	GRÉLQ	
Journal of Scholarly Publishing	Kanada	1969-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	University of Toronto Press	1198-9742
Le Bulletin	Kanada	1988-	biuletėnis	2 k. per metus	AQEI	
Libro Impreso y el Libro Digital. Estudio Sobre Los Modos de Papers of the Bibliographical Society of Canada / Cahiers de la Société bibliographique du Canada	Kanada	1962-	žurnalas	2 k. per metus	Bibliographical Society of Canada	0067-6896
Partnership: The Canadian Journal of Library & Information Practice & Research	Kanada	2006-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Ontario Library Association	1911-9593
Simile	Kanada	2001-	mokslinis	4 k. per metus	University of Toronto Press	1496-6603

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
			žurnalas			
Chuban Faxing Yanqiu: Recherches sur l'édition et la distribution	Kinija	1987-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus	Mokslinių kinų tyrimų centras	
Chuban Shiliao: Documents historiques sur l'édition	Kinija	1982-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Šanchajaus municipaliteto leidėjų asociacija	
JIAOYU ZILIAO YU TUSHUGUANXUE (Journal of Educational Media and Library Sciences)	Kinija	1982-	mokslinis žurnalas			1013-090X
Tu shu guan xue yu zi xun ke xue / Journal of library & information science (圖書館學與資訊科學)	Kinija	1975-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	國立台灣師範大學社會教育學 系； 美中地區中國圖書館從業人員 協會	0363-3640
Tu Shu Yu Zi Xun Xue Kan (Bulletin of Library and Information Science) 原刊名：政大圖資通訊	Kinija	2000-	el. žurnalas			1023-2125
XIANGGANG TUSHUGUAN XUEHUI XUEBAO (Hong Kong Library Association Journal)	Kinija	1969-1999	mokslinis žurnalas		Hong Kong Library Association	0073-3237

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
ZIXUN CHUANBO YU JUSHUGUAN XUE (Journal of Information Communication and Library Science)	Kinija	1996-	mokslinis žurnalas			1024-1302
Boletín Cultural y Bibliográfico	Kolumbija	1963-	biuletėnis	3 k. per metus	Luis Angel Arango	
Boletín informativo CERLELC	Kolumbija	1990-	biuletėnis	2 k. per metus		
Vjesnik Bibliotekara Hrvatske	Kroatija	1950-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Croatian Library Association	0507-1925
Bibliografia analityczna bibliotekoznawstwa i informacji naukowej	Lenkija	1969-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	0033-233X
EBIB - Electronic Bulletin for Librarians	Lenkija	1999-	žurnalas	nepastovus	Polish Librarians Association	1507-7187
Notes wydawniczy	Lenkija	1992-	žurnalas	mėnesinis		1230-0624
Nowe książki	Lenkija	1949-	žurnalas	mėnesinis	Instytut Książki	
Poradnik Bibliotekarza	Lenkija	1949-	žurnalas	mėnesinis	Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich	0032-4752
Przegląd Biblioteczny	Lenkija	1927-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Polska Akademia Nauk, Biblioteka w Warszawie	0033-202X
Rocznik Biblioteki Narodowej	Lenkija	1965-	mokslinis žurnalas	metinis	Biblioteka Narodowa	0083-7261
Rocznik Biblioteki Polskiej Akademii nauk w Krakowie	Lenkija	1957-	mokslinis žurnalas	metinis		0079-3140

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Studia o książce	Lenkija	1970-1993	mokslinis žurnalas	metinis		
Bibliografija: mokslo darbai	Lietuva	1994-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Bibliografijos ir knygotyros centras	1392-1991
Bibliotekininkystė ir bibliografija	Lietuva	1961, 1963	mokslinis žurnalas	metinis	Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla	
Formatas	Lietuva	2002-2004	žurnalas	4 k. per metus	Linos pasaulis	1648-4827
Knygnešys (Naujos knygos)	Lietuva	1959-2000	žurnalas	mėnesinis	Kultūros ir švietimo ministerija	0236-4158
Knygotyra (Bibliotekininkystės ir bibliografijos klausimai)	Lietuva	1961-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Vilniaus universiteto leidykla	0204-2061
Knygų naujienos	Lietuva	1998	laikraštis	1 nr.	Laikmečio kryptis	
Knygų pasaulyje	Lietuva	2001	žurnalas	mėnesinis	Knygų pasaulyje	1648-2719
Mūsų knygos	Lietuva	2001	žurnalas	1 nr.		
Spaudos pasaulis	Lietuva	1998-1999	žurnalas	3 k. per metus	Leidvita	1392-5679
Šviesa	Lietuva	2001-2005	biuletėnis	4 k. per metus	Šviesa	1648-2743
Tarp knygų (Bibliotekų darbas)	Lietuva	1949-	žurnalas	mėnesinis	Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	0868-8826

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Malaysian Journal of Library & Information Science	Malaizija	1996-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	University of Malaysia, Faculty of Computer Science & Information Technology	1394-6234
Boletín bibliográfico mexicano	Meksika	1940-	biuletėnis	6 k. per metus		0185-2027
Archifacts	Naujoji Zelandija	1974-	biuletėnis		Archives & Records Association of New Zealand	0303-7940
New Zealand Libraries	Naujoji Zelandija	1937-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	New Zealand Library & Information Association Aotearoa (LIANZA)	0028-8381
rongo)	Naujoji Zelandija	2006-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	New Zealand Library & Information Association Aotearoa (LIANZA)	1177-3316
Puke Ariki	Naujoji Zelandija	2010-	žurnalas	4 k. per metus	Puke Ariki	1179-6626
African Journal of Library, Archives & Information Science	Nigerija	2001-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	African Journal of Library, Archives & Information Science	0795-4778
Library Waves	Nigerija	1993-2009	žurnalas		University of Port Harcourt	0794-1900
Bifolium	Olandija	1983-	biuletėnis	2 k. per metus	Vakgroep Mediaevistiek	
De Boekenwereld	Olandija	1984-	žurnalas	5 k. per metus	De Boekenwereld	
Jaarboek van het Nederlands Genootschap Van Bibliofielen	Olandija	1994-	biuletėnis	metinis	Die Buitenkant	

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Jaarboek voor Nederlands Boekgeschiedenis	Olandija	1994-	mokslinis žurnalas	metinis	Nederlandse Boekhistorische Vereniging	
Meesterwerk	Olandija	1994-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus		
Quaerendo: A qarterly journal from the Low Countries devoted to manuscripts and printed books	Olandija	1971-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Brill Academic Publishers	0014-9527
Stichting Drukwerk in de Marge	Olandija	1972-	biuletėnis	metinis		
Pakistan Library & Information Science Journal	Pakistanas	1968-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Library Promotion Bureau	1994-3059
Kaapse bibliotekaris (Cape Librarian)	PAR	1957-	žurnalas	mėnesinis	Cape Provincial Library Service	0008-5790
Mousaion	PAR	1955-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	University of South Africa	0027-2639
Quarterly Bulletin of the National Library of South Africa	PAR	1999-	biuletėnis	4 k. per metus	Association of Friends of the National Library of South Africa	1562-9392
Quarterly Bulletin of the South African Library (Kwartaalblad van die Suid-Afrikaanse Biblioteek)	PAR	1946-	biuletėnis	4 k. per metus	Association of Friends of the National Library of South Africa	0038-2418

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Suid-Afrikaanse tydskrif vir biblioteek- en inligtingkunde (South African journal of library and information science)	PAR	1984-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Bureau for Scientific Publications of the Foundation for Education, Science and Technology	
University of Dar es Salaam Library Journal	PAR	1980-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	University of Dar es Salaam Library	0856-1818
Cadernos de Biblioteconomia, Arquivística e Documentação	Portugalija	2002-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Associação Portuguesa de Bibliotecários Arquivistas e Documentalistas	0007-9421
Páginas Arquivos & Bibliotecas (A&B)	Portugalija	1997-	mokslinis žurnalas	metinis	Edicoes Colibri	0873-5670
Actualités de la Bibliothèque de France	Prancūzija	1995-	biuletėnis	4 k. per metus		
Bibliothèque(s)	Prancūzija	2002-	žurnalas	4 k. per metus	Association des Bibliothécaires Français	1632-9201
Bulletin des Bibliothèques de France	Prancūzija	1955-	biuletėnis	6 k. per metus	ENSSIB	0006-2006
Bulletin d'information de l'Association des bibliothécaires français	Prancūzija	1907-	biuletėnis	4 k. per metus		
Bulletin du bibliophile	Prancūzija	1834-	žurnalas	2 k. per metus		
Cahiers de l'Économie du livre	Prancūzija	1987-	žurnalas	2 k. per metus		
Gazette du Livre Médiéval	Prancūzija	1982-	mokslinis	2 k. per metus		

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
			žurnalas			
In Octavo	Prancūzija	1990-1997	mokslinis žurnalas	2 k. per metus		
La Gazette des archives	Prancūzija	1933-	žurnalas	4 k. per metus		
La Lettre de l'IMEC	Prancūzija	1992-	biuletėnis	2 k. per metus		
La Revue des revues	Prancūzija	1986-	žurnalas	2 k. per metus		
Le Bulletin des archives de France	Prancūzija	1995-	biuletėnis	4 k. per metus		
Le Porte-Feuille Lyonnais	Prancūzija	1996-	biuletėnis		ENSSIB	
L'Ex-Libris français	Prancūzija	1939-	žurnalas	4 k. per metus		
Nouvelles du Livre Ancien	Prancūzija	1974-	biuletėnis	4 k. per metus		
Revue de Bibliologie	Prancūzija	1975-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus		
Revue française d'Histoire du Livre	Prancūzija	1971-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Guyenne bibliofilų draugija	
Schéma et Schématisation : Revue Internationale de Bibliologie	Prancūzija	1967-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	l'Association Internationale de Bibliologie	
Library & Information Science Research (Studii de Biblioteconomie și Știința Informării)	Rumunija	1995-	mokslinis žurnalas	metinis	University of Bucharest	1453-5386
Russian Publishers' Review	Rusija	1992-	žurnalas	2 k. per metus	Книжное дело	
Актуальные проблемы книговедения	Rusija	1975-1980	mokslinis žurnalas			
Альманах библиофила	Rusija	1973-	žurnalas			

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Библиография	Rusija	1929-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus		
Библиотека	Rusija	1924-	žurnalas	mėnesinis		
Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса	Rusija	1994-	mokslinis žurnalas	metinis	Государственная публичная научно-техническая библиотека России	
Библиосфера	Rusija	2005-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	ГПНТБ СО РАН	1815-3186
Библиотекведение	Rusija	1952-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus		
Библиотекведение и библиографведение за рубежом	Rusija	1958-	žurnalas			
Библиотечная газета	Rusija	2002-	laikraštis	2 k. per mėnesį		
Библиотечное дело	Rusija	2002-	mokslinis žurnalas	mėnesinis		
Библиотечное дело — XXI век	Rusija	2002-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus		
Витрина читающей России	Rusija	1996-	žurnalas	mėnesinis		
ГАРТ	Rusija		žurnalas	mėnesinis	Курсив	
ГАРТdigital	Rusija		el. žurnalas	6 k. per metus	Курсив	

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Издательское дело. Книговедение	Rusija	1968-	mokslinis žurnalas			
Информационный бюллетень РБА	Rusija	1995-	biuletėnis	nepastovus		
Книга. Исследования и материалы	Rusija	1959-	tęstinis leidinys	nepastovus		
Книжная торговля	Rusija	1964-1972	žurnalas			
Книжная торговля. Исследования и материалы	Rusija	1974	mokslinis žurnalas			
Книжное дело	Rusija	1992-	žurnalas		Книжное дело	
Книжное обозрение	Rusija	1966-	laikraštis	savaitraštis		
Книжный бизнес	Rusija	1993-2007	žurnalas	mėnesinis		
Курсив	Rusija	1997-	žurnalas	6 k. per metus	Курсив	
Мир библиографии	Rusija	1998-	žurnalas	6 k. per metus		
Молодые в библиотечном деле	Rusija	2002-	žurnalas	10 nr. per metus		2218-7766
Научная периодика: проблемы и решения	Rusija	2010-	žurnalas	6 k. per metus	Креативная экономика	
Научные и технические библиотеки	Rusija	1961-	žurnalas	mėnesinis		
Новая библиотека	Rusija	2000-	žurnalas	mėnesinis		
Новая деловая книга	Rusija	1995-	žurnalas	2 k. per mėnesį		
Новые книги	Rusija	1956-1966	biuletėnis			

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Новое книжное обозрение	Rusija	1995-	žurnalas	2 k. per mėnesį		
Полиграфист и издатель	Rusija	1994-	žurnalas	mėnesinis		
Полиграфия	Rusija	1924-	žurnalas	10 nr. per metus		
Про книги: Журнал библиофила	Rusija	2007-	žurnalas	4 k. per metus	Про книги	
Пушкин. Русский журнал о книгах	Rusija	2008-	žurnalas	4 k. per metus	Русский институт	
Слово (В мире книг)	Rusija	1972-	žurnalas			
Советская книжная торговля	Rusija	1948-1973	biuletenis			
У книжной полки: журнал для библиотек	Rusija	2004-	žurnalas	4 k. per metus		
Университетская книга	Rusija	1996-	žurnalas	mėnesinis		
Фёдоровские чтения	Rusija	1973-1983	mokslinis žurnalas			
Флексо Плюс	Rusija	1997-	žurnalas	mėnesinis	Курсив	
ФОРМАТ	Rusija	1996-	žurnalas	mėnesinis	Курсив	
Читаем вместе. Навигатор в мире книг	Rusija	2006-	žurnalas	11 nr. per metus		
Читающая Россия	Rusija	1993-	žurnalas		Роспечать	
Что читать. Обо всем на свете через книги	Rusija	2008-	žurnalas		Книжное обозрение	
Что читать?	Rusija	2009-	el. žurnalas			

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
INFOtheca - Journal of Informatics & Librarianship	Serbija	2000-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Serbian Academic Library Association	1450-9687
Singapore Journal of Library & Information Management	Singapūras	1971-	mokslinis žurnalas	metinis	Library Association of Singapore	0085-6118
Singapore Libraries Bulletin	Singapūras	1990-	biuletėnis	4 k. per metus	Library Association of Singapore	0218-1479
ITlib. Informačné technológie a knižnice	Slovėnija	1960-	žurnalas	4 k. per metus	Centrum VTI SR	1335-793X
Knižnica	Slovėnija	2000-	žurnalas	mėnesinis	Slovenská národná knižnica v Martine	1335-7026
Knjižnica	Slovėnija	2006-	mokslinis žurnalas		Zveza bibliotekarskih drustev Slovenije (ZBDS)	0023-2424
Knižnice a Informácie	Slovėnija	1997-2000	žurnalas	mėnesinis	Matica slovenská	1210-096X
Books from Finland	Suomija	1967-	žurnalas	4 k. per metus	Finnish Literature Society	
Gutenberg	Suomija	2002-	žurnalas	4 k. per metus	Kirjapainotellisuuden työnantajaliitto ry KTT	0786-437X
Painomaailma : graafisen alan ammattilehti	Suomija	2006-	žurnalas	2 k. per mėnesį	Graafinen Teollisuus ry	1235-905X
Signum	Suomija	1996-	mokslinis žurnalas	nepastovus	Suomen Tieteellinen Kirjastoseura	0355-0036
Vinski	Suomija	2003-	žurnalas	4 k. per metus	Stellatum	1459-4137
Vuoden kirjat	Suomija	1979-	žurnalas	metinis	Suomen kustannusyhdistys	0358-1500

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Nordisk Tidskrift for Bok- och Bibliotekshistoria	Švedija	1914-	mokslinis žurnalas	metinis	Kungliga Biblioteket	1601-3875
Scandinavian Public Library Quarterly	Švedija	1968-	mokslinis žurnalas		Nordic Directorates for Public Libraries	0036-5602
Graphis	Šveicarija	1994-	žurnalas	6 k. per metus		
Bulletin of Library & Information Science	Taivanas	1995-	biuletėnis	4 k. per metus	National Chengchi University Library	1023-2125
Journal of Library & Information Science (圖書館學與資訊科學)	Taivanas	1975-	žurnalas	2 k. per metus	National Taiwan University	0363-3640
Journal of Library & Information Studies	Taivanas	1999-	mokslinis žurnalas		National Taiwan University	1606-7509
Türk kütüphaneciliđi / Turkish Librarianship	Turkija	1987-	žurnalas	4 k. per metus	Türk Kütüphaneciler Derneđi	1300-0039
Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія	Ukraina	2004-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв	
Бібліотечна планета	Ukraina	1998-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Національна парламентська бібліотека України	
Бібліотечний вісник	Ukraina	1993-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	1029-7200
Бібліотечний форум України	Ukraina	2003-	žurnalas	4 k. per metus	Ідея	
Вісник Книжкової палати	Ukraina	1996-	mokslinis	mėnesinis		2076-9326

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
			žurnalas			
Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Бібліотекознавство. Бібліографознавство. Книгознавство	Ukraina	2007-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Одеський національний університет імені І.І. Мечникова	
Друкарство	Ukraina	1995-	žurnalas	6 k. per metus		
Записки Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника Збірник наукових праць	Ukraina	1992-	mokslinis žurnalas	metinis	Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника	1561-6223
Книжковий клуб плюс	Ukraina	2000-	žurnalas	mėnesinis		
Книжковий кур'єр	Ukraina	1996-1999	laikraštis			
Книжковий огляд	Ukraina	2001-	žurnalas		Стандарт	
Нові книги	Ukraina	1958-	biuletėnis			
Палітра друку	Ukraina	1994-	žurnalas	6 k. per metus	"Палітра Друку" Видавництво	
Поліграфіст	Ukraina	1950-	laikraštis	mėnesinis		
Поліграфія і видавнича справа	Ukraina	1964-	mokslinis žurnalas	2 k. per metus	Видавництво Української академії друкарства	0554-4866

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Рукописна та книжкова спадщина України	Ukraina	1993-	mokslinis žurnalas	metinis	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського, Інститут рукопису	
Соціалістична культура	Ukraina	1936-	žurnalas			
	Venesuela	1959-	biuletenis	nepastovus	Universidad Central de Venezuela	
Books from Hungary	Vengrija	1959-	žurnalas	4 k. per metus	Hungarian Book Club	
Budapest Review of Books	Vengrija	1991-2002	žurnalas	4 k. per metus		
Konyvtari Figyelo (Library Review)	Vengrija	1955-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	Orszagos Konyvtarugyi es Dokumentacios Tanacs	0023-3773
Magyar Könyvszemle	Vengrija	1876, 1934-1936, 1948-1954, 1955-	žurnalas	4 k. per metus		
Tudomanyos es Muszaki Tajekoztatas	Vengrija	1954-1973	mokslinis žurnalas	10 nr. per metus	BME OMIKK	0041-3917
Archiv für Geschichte des Buchwesens	Vokietija	1953-	mokslinis žurnalas	metinis	Buchhändler-Vereinigung	
Beitrage zur Inkunabelkunde	Vokietija	1907-1938, 1965-1983	teštinis leidinys	nepastovus		
Bibliothek Forschung und Praxis	Vokietija	1994-	mokslinis žurnalas	3 k. per metus	K.G. Saur Verlag	0341-4183
Bibliotheksdienst	Vokietija	1996-	biuletenis	mėnesinis	Zentral- und Landesbibliothek	0006-1972
Bibliotheksforum BSB	Vokietija	2007-	žurnalas	4 k. per metus	K.G. Saur Verlag	0340-000X

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Börsenblatt für den Deutschen Buchhandel	Vokietija	1945-	žurnalas	2 k. per savaitę		
Buchhandelsgeschichte	Vokietija	1973-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus		
Buch und Bild: Magazin für Buch- und Graphiksammler	Vokietija	1997-	žurnalas			
Buch und Buchhandel in Zalen	Vokietija	1952-	žurnalas	metinis	Borsenverein Deutscher Verleger- und Buchhandler-Verbande e.V.	
BuB: Forum Bibliothek und Information	Vokietija	1949-	žurnalas	mėnesinis	Bock & Herchen Verlag	1869-1137
Buchkunst	Vokietija	1931, 1932, 1959, 1964	tęstinis leidinys	nepastovus		
Corvey-Journal	Vokietija	1989-	žurnalas	4 k. per metus	Corvey biblioteka	
Deutscher Drucker	Vokietija	1965-	žurnalas	42 k. per metus		
Dialog mit Bibliotheken	Vokietija	1993-	biuletėnis	3 k. per metus		
Editio	Vokietija	1987-	mokslinis žurnalas	metinis		
Gutenberg-Jahrbuch	Vokietija	1926-	mokslinis žurnalas	metinis		
Illustration 63: Zeitschrift für Buchillustration	Vokietija	1963-	žurnalas	3 k. per metus		
Imprimatur	Vokietija	1930-1940, 1951-	žurnalas	nepastovus	Harrassowitz	
Internationale schulbuchforschung	Vokietija	1978-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus		

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Journal für Druckgeschichte	Vokietija	1988-	biuletėnis	4 k. per metus		
KJL&M Forschung Schule Bibliothek	Vokietija	2005-	žurnalas	5 k. per metus	Juventa Verlag GmbH	1864-144X
Liber Quarterly: The Journal of European Research Libraries	Vokietija	1998-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	K.G. Saur Verlag	1435-5205
Librarium: Zeitschrift der Schweizerischen Bibliophilen-Gesellschaft	Vokietija	1958-	žurnalas	3 k. per metus	Schweizerischen Bibliophilen-Gesellschaft	
Libri: International Journal of Libraries & Information Services	Vokietija	1950-	mokslinis žurnalas	4 k. per metus	K.G. Saur Verlag	0024-2667
Marginalien: Zeitschrift für Buchkunst und Bibliophilie	Vokietija	1957-	biuletėnis	4 k. per metus	Aufbau	
Mitteilungen. Staatsbibliothek zu Berlin Preußischer Kulturbesitz	Vokietija	1969-	žurnalas	3 k. per metus		
Mitteilungsblatt: Verband der Bibliotheken des Landes Nordrhein-Westfalen	Vokietija	1950-1995	žurnalas	4 k. per metus	Peter Pomp GmbH	0042-3629
Newsletter	Vokietija	1993-	biuletėnis	2 k. per metus	Georgo Eckerto institutas	
Philobiblon	Vokietija	1957-	žurnalas	4 k. per metus	Lucian Blaga Central University Library	1224-7448
Wolfenbütteler Notizen zur Buchgeschichte	Vokietija	1976-	mokslinis žurnalas	2 k. pe metus	Harrassowitz	

Pavadinimas	Šalis	Leidimo metai	Tipas	Periodiškumas	Leidėjas	ISBN/ISSN
Zeitschrift für Bibliothekswesen und Bibliographie	Vokietija	1954-	mokslinis žurnalas	6 k. per metus	Vittorio Klostermann	0044-2380
Zentralblatt für Bibliothekswesen	Vokietija	1904-1990	žurnalas	mėnesinis	Bibliographisches Institut	
African Publishing Review	Zimbabvė	1992-	žurnalas	6 k. per metus	APNET	